

بیر دا غار جیق فولکلور

(فولکلورهایی از منطقه خوی، ماکو و چایپاره)
(سالهای ۵۰-۱۳۴۷)

(یک انبان فولکلور)

فاطمه مصطفی پور

بسم الله الرحمن الرحيم

بیر دا غار جیق فولکلور

(یک انبان فولکلور)

(فولکلورهایی از منطقه خوی، ماکو و چایپاره)

(جمع آوری شده در سالهای ۱۳۴۷-۵۰)

فاطمه مصطفی پور

(با همکاری حسین ملکی)

سومرنشر

۱۳۹۰

مصطفی پور، فاطمه	:	سرشناسه
بیر داغارجیق فولکلور= یک ابان فلکلور/فاطمه مصطفی پور.	:	عنوان و نام پدیدآور
تبریز: سومرنشر، ۱۳۹۰	:	مشخصات نشر
۱۴۴ ص: ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.	:	مشخصات ظاهری
978-600-91754-2-0	:	شابک
فیبا	:	وضعیت فهرست نویسی
فرهنگ عامه -- ایران -- آذربایجان	:	موضوع
ترانه‌های ترکی -- ایران	:	موضوع
ضرب المثل‌های ترکی -- ایران	:	موضوع
۱۳۹۰ ۶م۴/۲۹۱GR	:	رده بندی کنگره
۳۹۸/۰۹۵۵۳	:	رده بندی دیوبی
۸۶۵۸۰۱۲	:	شماره کتابشناسی ملی

نام کتاب : بیر داغارجیق فولکلور(یک ابان فولکلور)
 مؤلف : فاطمه مصطفی پور
 ناشر : سومرنشر
 لیتوگرافی، چاپ : علمیه
 صحافی : نوبل
 نوبت چاپ : اول
 تاریخ چاپ : ۱۳۹۰
 تیراز : ۱۰۰ جلد
 تعداد صفحه : ۱۴۴
 قطع : رقعی
 شابک : (978-600-91754-2-0) ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۷۵۴-۲-۰
 مرکز پخش : تبریز، انتشارات سومرنشر، تلفن تماس: ۰۹۱۴۳۱۱۲۶۸۰
 بهاء : ۲۵۰۰ تومان

ايچىنده كىلر

٤	پىشگفتار.....
٦	اون سؤز.....
١١	ا-باياتيلار.....
٨٢	٢-بىش هئجالى دئوردلۇ كلر.....
٨٧	٣-ياللى ھا والارى.....
٩٠	٤-تۈرى ھا والارى و تۈرى سۆزلىرى.....
٩١	٥-مىتلر.....
٩٢	٦-اوْشاق اوْيونلارى و اوْخوماقلارى.....
٩٧	شىعرلر.....
٩٧	٧-گرايىلى لار.....
١٠٠	٨-قوْشمالار .....
١٠٤	٩-مختلف شىعرلر.....
١١٤	١٠-گوڭلوستان باغى حاقدا قوشمالار.....
١٢٢	١١-آتاسۆزلىرى.....
١٤٣	١٢-سۆزلۈك.....

پیشگفتار

فوْلکلور چیست؟، فوْلکلور شامل تمامی چیزهایی مربوط به آداب و سنت یک ملت است که با کمک زبان آنها در حافظه آنها حفظ شده، و به عبارتی ادبیات شفاهی آن ملت به حساب می‌آید، فوْلکلور شامل اعتقادات مردم، داستانها و حکایات شفاهی، آوازها، رقصها، اشعار، چیستانها، ضرب المثلها میشود، حتی اشعار و داستانهایی که به شخص خاصی تعلق دارد اگر بطور شفاهی از نسل به نسل دیگر منتقل شده و دچار تغییرات ناشی از شرایط زندگی گردد باز ادبیات شفاهی مردم و فوْلکلور محسوب میشود، جهت اطلاع بیشتر به مقدمه ترکی میتوان رجوع کرد.

در مقاطع مختلف زمانی فولکلورهای جمع آوری شده میتوانند حوزه زندگی، اعتقادات و رسومات معمول آن دوره را بیان کند، اشاره به این نکته لازم است با توجه به نوع معیشت و گذران ملتها و گذشته آنها فوْلکلورهای هر ملتی چه از نظر کمیّت و چه از نظر کیفیت با همدیگر فرق نمیکند، و فوْلکلور در نزد بعضی ملل اهمیّت خاصی میابد، از جمله ترکان آذربایجان دارای غنی ترین فوْلکلورها هستند.

در این کتاب فوْلکلورهای جمع آوری شده متعلق به مقطع خاصی از زمان و مکان این مرز و بوم است، فوْلکلورها بطور عمده در فاصله زمانی ۱۳۴۷- ۱۳۵۰ شمسی جمع آوری شده اند، این اشعار و امثال هر چند عمدتاً از زبان خانم فاطمه مصطفی پور نوشته شده ولی جادارد از همسایگان و هم محله ای های ایشان خانم بیگم، خانم ام لیلان، خانم سکینه، خانم کبری، و آقای حسین ملکی یاد شود که در این زمینه همکاری های زیادی انجام دادهند. همچنین از آقای علی امین زاده که زحمت خواندن آهنگهای یاللی (جلمان)

به عهده گرفتند و از استاد محترم موسیقی آقای نادر رحمانی که وقت خود را برای به نت در آوردن این آهنگها صرف کردند تشکر میشود

اشاره میگردد وقتی انسان اشعار و امثال جمع آوری شده را میخواند متوجه میشود که زندگی شهرنشینی چه لطمات بزرگی به دانسته های تک تک افراد وارد کرده است، بدین معنی که اشعار و امثال موجود در این کتاب در واقع حافظه اهالی کوچه ای است که تعداد خانه های آن به تعداد انجشتان یک انسان نمی رسد، هرچند این افراد دانسته های افرادی را همراه خود دارند که در محدوده جغرافیایی از شهرهای ماکو، خوی، اورمیه تا تبریز را پراکنده هستند ولی خود به تنایی توانسته اند این اطلاعات را در ذهن خود از نسلی به نسل دیگر منتقل کنند، در صورتی افراد ساکن شهرهارا در نظر بگیریم چنان مشکلات عدیده ای ذهن آنها را بخود مشغول نموده و سبب شده است داده های فرهنگی کمتری را بخاطر پسپارند، مسلماً نوع زندگی شهری و فرق آن با زندگی در روستاهای کم جمعیت این تفاوت را ایجاد کرده است و برای پر کردن این تفاوت و ایجاد ارتباط بین گذشتگان و آیندگان و برای نزدیک کردن ارتباط فرهنگی در بین افراد مناطق مختلف، تنها راه مکتوب کردن مطالبی است که بطور شفاهی در حافظه اینگونه افراد باقیمانده است و اینجاست که نسل جدید و جوان دارای وظیفه ای بزرگ است تا به فرآخور امکانات خود نسبت به جمع آوری آنها رغبت نشان دهند و در این زمینه با خواندن کتابهای تاریخی و ادبی و مطالب مربوط به فولکلور و نحوه جمع آوری آنها، آگاهانه تر زحمات موجود در این راه را بر خود هموار سازند.

امید است این توشیه برای افرادی که در این زمینه علاقه مند هستند مفید واقع شود.

سومر نشر

اون سؤز

فوْلكلور ندир؟، بو سؤالين جاوابىنى محمد اوزىك'ين يازدىغى "فوْلكلور و تورْكولريميز" كتابىندان گتىرىرىك: "فوْلكلور بىر ملىتىن حياتىدا وار اولان گلهنك و گئورەنك لرىن دىلى ياردىم ايله حافظه سىنده ساخلادىغى ادبىات و موزىك يىنى، داها گئيش آنلاميلا معنوى مدنىيتدن آله گلن شئىلرین توپلاميدىر، دينى و سئحرى ايناملار، بېشىكدىن مزارا قدر اولان حيات، خالق داستانلارى، خالق تورْكولرى، اوْيونلار، يىلمەجه لر، آتاسؤزلرى و دئىىملر، خالق حكىملىسى هامىسى فوْلكلورون قوللارى اولدوغونا گئورە، فوْلكلور اوچون (خالق حياتى و مدنىيتنى نىن بىلىمى و علمى) دئيه بىلىرىك.

فوْلكلور خالقا عايىد اولان هر شئىي اىچىنه آلىر، بونلارا آيدىنلىق گتىرمك اوچون آشاغى داكىلارا اشاره ائتمك اولار: خالقىن مالى اولموش، قايناق اولاراق بير شخصه عايىد اولسادا بىلە، چوغۇنلولا سؤزلو اولاراق نسيلدەن نسيلە گئچن و بو گئچىش سيراسىندا يىنى شرطىرە گئورە دېيشىميش اولان، ادبىات اوْرونلرى (ادبىات شىكلى تاپمىش)، خالق داستانلارى، منقبە لر، مثللر، تورْكولر، باياتىلار، حىكايەلر، آتاسؤزلرى، تمىزلى سؤزلر، تكرلهمه-لر، حيات و طبيعته حادثە لرىنە عايىد اينانج و خورافە لر و بنزرى شئىلر".

بو بؤلۈمده توپلانمىش فوْلكلورلارين عايىد اولدوغو بؤلگەنلى آچىقلاماق گەرە يىر، بونون اوچون فاطماخانىم و اونون عايىلەسىنин هانسى بؤلگەلرە منسوب اولدوغونو اۋىرنىمەلى يىك، آشاغىداكى مطالب اونون دىلىنдин و ھىمە بىگىمنە و بو عايىلە يە منسوب اولان شخصلىرىن دىلىندين يازىلىبىدۇر.

فاطماخانیم ش ۱۳۰۹دا قرزايدین دا آنادان اولور، آتاسى قوربان و اووندا آتاسى مصطفى لى ايدي، آناسى نين آدى ام لئيلا خانيم يئكانلى ايدي، قوربان بابانين بير اوغلو مهدى آدينيدا وارايدى و آيرىجا اوگئى قىزى گولزادا و اوگئى اوغلو غلامرضا آدينىدايدى.

فاطماخانیم ايلكجه نوروزبىگ آديندا بيريله اولەنير و اوندان ايکى اوغلو حسین و حسن آديندا دۆنيا يا گلير، بو ائوليليك ٤ ايل سوره رك ناغافىل اولوم نوروزبىگى آپارير و اوچ ايل سۇنرا شكوربىگ لە (۱۳۳۵، اسفندىن ۱۲اسى) اولەنير، و اسماعيل، صديقه، على، زهرا، ولى، ونگار دۆنيا يا گلير، شكور، ون ياشايىش حكايىھسىنه گلينجه قىساجا بونلارى سؤيلە يېبىلەرىك: شكورون آتاسى نين آدى بيت الله ايدي و اوونون آتاسى محمد حسن و اوونون دا آتاسى جعفر^{cəfər} ايدي، جعفر بىگ يىن بير نىچە اوشاغى اولاراق اونلارين تۈرونلارى بؤيوك بير طايغا وجودا گتىرييلىر و شكوربىگ تعرىفلە يىردى كى اونلارا اصليندە جىرفلى لر دئىردىيلر و بو اوزىنده سۇنالار سىيجىللى آلاندا اونلارين سۇي آدینى جعفرزادە قويدولار، اونلار اصليندە ماكى قرئىنى شهرلىرى نين آراسىندا، بايتال كندىنده و هىمدە جىوارينداكى كندلىرى، دىيىك، تۈريان، قىزىل سۇرۇ، گولسىد، و قىرمىزى داش كندلىرىنده ساكن ايدىيلر و بو كندلىرى هامىسى هم كؤوشن كندلىرى سايليردىلار، بيت الله، بگىم خانيم آديندا بيريله اولەنير، بو ائولى ليكىن شكور ش ۱۳۰۰ (م ۱۹۲۱) ده و همت ش ۱۳۱۲ (م ۱۹۳۳)، محمد، زينت و احمد دۆنيا يا گلىرىلىرى، بو بولگەدە ش ۱۳۱۰-۱۳۱۵-۱۹۳۶ (م ۱۹۳۳-۱۹۳۶) جىواريندا كورىد دسته لرىنин تالانلارى و هجوملارى باشلايىر و اوزۇن بىر مجادله دن

سوْنرا و بير سِيرَا ديرهنيش لره رغماً اهالى نين بوتون مال داوارلارى و ائواشىالارى تالانلانيز و يئرلى اهالى زُورونلو كؤچلره و اطراف بؤلگە لره سپەلنمە يە معروض قالىرلار، ايندىليكده بايتال كندى، كوردلرين يايلاغى حالينا گلېب و اطراف كندلرين بير بؤلومودە تاماماً كوردلەشىبلەر، بو تالانلارين بوْيوتونو آنلاماق اوْچون بير بالاجا خاطره آيدىنلا ديچى اوْلا بىلىر، بگىم نە تعرىفلىه يىردى، تالانچىلار اوْزۇن مەت، كندى قوشاتاراق بوتون مال داوارلارى آپارمىشىدیلار و اهالى بىلينمز بىر حال تاپمىشىدیلار، قارشى طرف هرجور سلاحا صاحب ايدى ولى يئرلى اهالى- نين اليىنده بىر نئچە سىنىق سالخاق تفنگدن باشقان بىر شئى يوْخ اوْيدو، بىر دفعە آتى دن تالانچىلار كنده گىردىلر و بوْتون ائواشىالارىنى و قابقا جاق و پارپالتارلارى تالانلاماغا باشلادىلار، بگىم نە دئىير هاوا سوْيوق اوْيدو و ايستىلنمك اوْچون تندىرده كؤز وارايدى و بو حالدا منيم اليمدە بىر قازانچا وارايدى اونو قوروماق اوْچون تندىرە سالدىم و بىز قادىن اوْشاق ائوين بىر گوشەسىنه سىغىندىق و ائشىكىندە هاى كۆي سىسى گلىرىدى، بو حالدا بىر نئچە كورد ائوه گىردىلر و هرنە گۈروردولر گۈتۈرۈدولر، بو حالدا كوردلرين بىرى تندىرى گۈرجك يانداشلارينا دئدى من چوْخ اوْشوموشم بىر آز قىزىشىرام، و آياقلارىنى تندىرە ساللادى، بو حالدا آياغى قازانچا يادىدى، و چون قازانچا ايستى ايدى بىر پالتارلا اوْنودا گۈتۈرۈب و سريعا ائودن چىخىپ گئتىدىلر.

بگىم نە نين بىر قارداشى غلامىلى بو حادثەلرده چوْخ ديرهنيش گۈستردى، اوْ و اوْشاقلارى سونرالار آشاغى شىھىلەن كندىنە و سونرada قرئىنى نين

تیغنیت کندینه گئتدیلر، بگیم ننه نین باجیسی ساراخانیم مشهدی صاحاب قولو ایله ائوله نیر و اوْغلانلاری علی، یوْسوف، و حسین بیر دونم خان امیرخان کندینه و سونرا دا بیر بؤلومو خوى^۱ دا ساکن اوْلدولار.
بگیم نه ارى تئز ائلور و اوْسونرا لار قوْهوملاری اوْلان فيض الله آدیندا بیریله ائوله نیر و بو ائوله لیکدن نقدعلی دوئیيا گلیر.

بایتاللیلاردان عیسی خان شاهسوْواردا پئرلەشیر و مهدی قوْلۇخان (ددهسى علی خان) تهرانا كؤچور، اوْنون خانیمی قوْلۇلار کندینه ایدى و بو خانیمین ددهسى عیسی بابا و باباسى احمد قرزیادین^۲ كؤچورلر، فيض الله^۳ نین اوْ بیرى اوْشاقلارى، قوربانعلی، اوْرۇچ، سالماسا گئدیرلر، و يئنه ده فيض الله نین قارداشى محمد على ده سلماسا گئدیر، بگیم نه چوخ ساكت، آز دانیشان و چوخ متناتلى بیریدى، اوْ گلینلر يله حتى بیر يوْلدا سؤزو چىخما مىشدى و هئچ كىس اوْنون حتى بیر يوْلدا هيسلنمه يىن و بیریله ساواشماغىن خاطير لاما ييردى، اوْ قرزیادین دا ساکن ایدى، و تئز تئز قوْهوملارين گۈرمك اوْچون خان امیر، شاهسوْوار، دېيك، تیغنیت^۴ گئدردى، و اوْز للیكلە قىزى زىنت^۵ ين قىرىنە كى ائنجەلرى بایتال^۶ ين ياخىنلىغىندا اوْلموشدو باش چىكىدى، بگیم نه ش ۱۳۵۸ تیغنیت دا رحمته گئتدى، قارداشى غلامعلى ده اوندان ائنجە اوْرادا فوت ائله- مىشدى، عم اوْغلانلارى حاج ولى (آتاسى مشهدى يدالله) و اوْغلو الله وئرى خوْيدا يئرلىشىدیلر،

يئنه ده بیت الله نین عم اوْغلانلارى مجتبى و محمد على قرزیادین دا ساکن اوْلدولار، اونلارين اوْشاقلارى ايندى ماكى، اوْرمىھ، تبريز و تهراندا قالىلار،

يوخاريداکى حادثه لر توپلانان فولكلورلارين عايىد اولدوغو بئلگەلرى نشان وئرير و بونلارى دئمكدىن بۇ فولكلورلارى يارادان اصلى شخصىردىن ياد ائيلەمك ايدى، بۇ كتابدا يازىلان مختلف سۆزلىرى گۈش ۱۳۴۷-۱۳۵۰ ايللىرىنде يازمىشدىم، بونلارين توپلانماسىندا بۇ كۆچەدە اولان بوتون اهالىنин امگى واردىر، فاطماخانىم'ين اصلى نقشى اولاراق بگىمنە، و قوشولوقدا اولان املىكان خالا، سكىنه خالا (هاشم دايىنин آناسى اولاراق اصلىيىنده جۇلغانىن هرزن/هوڭى كى كندىندايدى)، سۇراخانىم و قىزى كُبرا خانىم، گولزار خالا بؤيوك حوصلە ايلە بونلارين دۆزگۈن دئىيليشىنده كۆمك ائدىيلر، يىنهده فاطماخانىمین بؤيوك اوغلو حسین ملکى، احاطەلى شكىلده بۇ سۆزلىرى بىلدىيگى اوچون داها چوخ ياردىيم گؤستەرييدىر. سۇن اولاراق دئمەلىم بۇ كتابدا بوتون آرتىرمالار منىم طرفىمدىن شعرلىرى اىضاح ائتمك اوچون اولموشدۇ، شعرلىرى يازاركەن اونلارين اوپۇم و قافىيە لرىنى آيدىن گؤسترەمك اوچون، يېرىلى اهالىنин سۇيىلە نىشىنە داها چوخ ائنم وئىلىيىدىر و بىر سира اۋزىل آدلار و چتىن كلمە لر سۆزلۈك دە اىضاح اولونوبىدۇر.

اسماعيل جعفرزاده

باياتىلار

بو بۇلۇمده ٥٥٣ باياتى قىيد اولۇنوبىدۇر، بو باياتى لارين اىچىنде مختلف اوخشامالار، سايالار، قارقىش و آيرى باياتى تورلىنى گۈرمك اولار، داها ياخشى يارارلانماق اوچون بوتون باياتى لار سۇن مىصرىلرىنин سۇن حرفلرى اوزەرىنinde الفبا اساسىندا دۆزۈملەنىمىشىدۇر.

بئش هېجالى دۇردىلوكلر

بئش هېجالى دۇردىلوكلر نادر راستلانان دۇردىلەدىر بۇ نوع شعرلر چوخ ساده و معنالى اولاراق خالقىن دويۇقولارينى يانسىتىماقدادىر، بو كتابدا ٥٩ بئش هېجالى دۇردىلوك يازىلىپىدىر. بو شعرلرde باياتى لار كىمى آيرىجا سۇن مىصرىلرىنин سۇن حرفلرى اساسىندا دۆزۈملەنىمىشىدۇر.

جان بۇردا مرجان بۇردا
 گوڭ بۇردا رئيغان بۇردا
 يارىم يئرى بۇردادىر
 قوْيون چىخسىن جان بۇردا

تۈت آغاچى بۇيونجا
 تۈت يئمه دىيم دۇيونجا
 اۆچ ايل نشانلى قالدىم
 دانىشىمادىم دۇيونجا

اۇرمۇنۇن داغلارىندا
 اۋزوم قالدى باغىندا
 اۇرمودا بىر قىز سئودىم
 گئجه قالارام يانىندا

آمرود آغاچى هاچا
 ئالىم دولاشدى ساچا
 بىر مەد اوغول اىستەرم
 منى گؤتۈرە قاچا

قويون قوزو يانىندا
 اوْتalar قۇزۇ يانىندا
 باجىم منى ئىئىنە بىر
 اوغلو قىزى يانىندا

عمىم اوغلو پىادا
 قوشۇ وورار هاوادا
 بىر آت گتىر بىر قامچى
 من گئتمەرم پىادا

آرمود آغاچى سودا
 بىرین كىس بىرین بۇدا
 من سىندىن دئۇنمەرم
 ساخلاسىن سنى خودا

آى ايشىغى دۇواردا
 دىستمالىم قالدى ياردا
 گوندە بۇ واخ گلردى
 بۇيون قالىپ بئيواخدا

داغلارين باشى قارا آغاچ باشىندا قۇرا

دىيىنده داشى قارا بىلەمە دېم دوشىدوم تۇرما

بۇرادا بىر قىز گۈردىم منى بو دردە سالان

اۋزو شوخ قاشى قارا دوشسون آلوولو اوْدا

عاشىغام ياز قارا عزيزىيم يانار اوْدا

آل قلمى ياز قارا پروانە يانار اوْدا

فلک سنه كىيم دئدى دردىمى كىيمە دئسم

منىم باختىم ياز قارا اوْد توُتار يانار اوْدا

عزيزىيم باغدا دارا قىز زۇيونون فَرمۇدا

آچ زۆلفون باغدا دارا يوپۇرمۇ سرىيم آرمۇدا

بوّلбул گۆلدۈن اۇترو گئت دئگىنن اوْقىزا

چىكدىيلر باغدا دارا قويىسون گئتسىن ما حمودا

گلين گىدىك داملا را بىر گۆل اكدىم دۇوارا

يالواراق ايماملا را بوّلбуل اونسو سوّوارا

سو سېك چادىر قۇراق يايى سىنلە دوّلاندىم

قارداش گلن يۇلارا قىشى قالدىم آوارا

گردىنىدىم اوچ قۇزا	ياغىش ياغار داشلارا
ۋئرمىشىم زرگەر پۇزا	آتدا نار خاشخاشلار
اوندا ائوييم يىخىلىدى	قىزلارى ساخلامىشىق
وورولدوم قۇمارىبازا	اولكى قارداشلارا

بىر داش آتدىم حۆوضا	ياغىش ياغار داملا拉
گىتدى دىيدى اوقيزا	داشلانار ائيونلارا
بو ايل توپىوم اوْلمادى	بو جانىم قوربان اوْلسون
قالدى گلن پاييزا	محىّل اوْغلانلارا

الىمده چىنى كاسا	ساماوار چەچە وورا
گىتدىم باغا گيلاسا	اوستوندە مىلچىك دورا
قوى اوْخوماق اوْخويوم	من قوربانام سربازا
ملكلر قۇلاق آسا	نظامدا گؤيچىك دورا

صاندىق اوستە گئى	گئدىرسن يوْلدا دورما
سويو دئندو آلماسا	ساغدا دور سوْلدا دورما
يارىم گئىب گئىز گلسە	كىپرييک سنى كىرم
ۋئرەرم ايلتىيماسا	گۈزۈمدە دالدا دورما

سوُ گلىر داشا داشا	عزيزى ينم سالماسا
كىپرىيگىم دئدى قاشا	خوُ دان دُرگل سالماسا
قارداشيم بير قىز سئيب	بنده بنده يه ئىنر
دَير قوهوم قارداشا	آللاه گوزدن سالماسا

خياوان باشدان باشا	گئدهرم گئدن اولسا
پۇتونوم ديدى داشا	يولو ائيرەدن اولسا
يامنە دار شالوار آل	يارا نامە يازميشام
يامنى آپار بوشما	يانينا گئدن اولسا

سئو و گوم گئدېب يا يلاغا	آفتافا ووردوم داشا
دادانىيبدى قايماغا	قوم قوغرولا، سو داشا
اونبىش شىشك دريسى	يامحمد يا على
ياغ يوكلىويوب دايلاغا	يا زىيلىبدى بو داشا

گل گئدك داش بولاغا	خياوان قوشما قوشما
سويو سرخوش بولاغا	بوردان اوزاق مارقاشا
بىرین سن دئ بىرین من	يا منه وفالى اول
تؤكك قان ياش بولاغا	يا منى آپار بوشما

عزيزيم قىزيل قالا	بوقالا داشلى قالا
بوشقابا قىزيل قالا	يوُللاري داشلى قالا
نامرد گليب مرد اولماز	قورخورام دوشم اولم
بويونجا قىزيل قالا	يار گؤزو ياشلى قالا

عزيزىنم حاللا	حيطلىرى چاغالا
حaram قاتما حاللا	دؤورەسى يارپاق اولا
نامىرىدىن باخجاسىندا	آللاه بير ايش ايسلە يە
نه گوڭل بىتسىن نە لالا	سۇوگو سۇوگوسون آلا

پنجىرە دن بويلاما	عزيزيم آلما قالا
چترى باشىن توولاما	بوشقابا آلما قالا
منى سنه وئرمىزلىر	نامرد گليب مرد اولماز
گىندىب ائلچى يوُللاما	بويونجا آلما قالا

عاشيق ناچار آغلاما	عزيزيم داشلى قالا
گوندو گئچر آغلاما	كرپىشلى داشلى قالا
بو قاپىنى باغلايان	نئجه سن چىخام گئدم
البت آچار آغلاما	گوزلرین ياشلى قالا

آغ آلما قىزىل آلما	عزيزيم قىزىل آلما
بوشقاپا دۆزول آلما	دەملىرى دۆزول آلما
دئسەلر يارين گلىر	چىركىن آلصالح اولسون
ساخلارام يوّزيل آلما	بىداصىل گۈزىل آلما

اندىم بولاق باشينا	عزيزيم قىزىل آلما
صابۇن قويىدوم داشينا	دۇر يوّلا دۆزول آلما
من سوُسوزلوق بىلمىزدىم	يا منىم سئووگوم گتىر
اوْدا گىلدى باشىما	يا مندىن اوّزول آلما

حىطىمىز گولخانا	عزيزيم توڭنگىن آتما
گوللر ياتىب يانيانا	بارماقلارين اويناتما
بىر دنه يار سئومىشىم	منى سنە وئرمىزلىر
اوْدا گىدىب تهراانا	مالىن مولكونو ساتما

عزيزيم سال يانا	بولاق باشىندا دۇرما
دارا زولفون سال يانا	بولاغى بولاندىرما
ئىچە سن قويىام گىدم	سەنین يارين بوردادىر
قالاسان يانا يانا	گۈزلىرىن دۇلاندىرما

قاشلارين آراسينا	گوـلـوـ قـوـيـدـوـمـ گـوـلـداـنـاـ
خـالـ قـوـيـدـوـمـ آـرـاسـيـنـاـ	گـوـلـ قـالـدـىـ يـانـاـ يـانـاـ
آـچـاـيـدـىـنـ اـوـرـهـيـمـىـ	صـبـحـ اـذـانـىـ دـئـيـلـدـىـ
باـخـاـيـدـىـنـ يـارـاسـيـنـاـ	اـوـزـونـ دـؤـنـدـرـ بـوـ يـانـاـ

قاشلارين قاراسينا	هـادـئـيـيرـمـ آـنـاـ آـنـاـ
خـالـ دـؤـيـومـ آـرـاسـيـنـاـ	سـوـتـ اـمـدـيمـ قـانـاـ قـانـاـ
سـنـىـ مـحـلـمـ دـئـيـبـىـلـرـ	حـلـالـ اـئـتـ مـنـ جـاـواـناـ
سـيـنـهـ مـيـنـ يـارـاسـيـنـاـ	گـدـيـبـ قـالـماـنـاـمـ آـنـاـ

گـلـ دـوـوـارـيـنـ دـالـيـنـاـ	چـيـخـدـيـمـ اـيـيـدـهـ كـوـلـونـاـ
بـوـ جـانـ قـوـرـبـانـ حـالـيـنـاـ	باـخـدـيـمـ يـارـيـنـ يـوـلـونـاـ
اـوـزـوـمـدـهـ اـخـتـيـارـ يـوـخـ	بـيـرـ جـوـتـ دـوـيـمـهـ اـوـلـاـيـدـيـمـ
دـوـرـامـ گـلـ يـانـيـنـاـ	تـيـكـيـلـئـيـدـيـمـ قـوـلـونـاـ

مـيـنـهـ رـمـ آـغـ ماـشـيـنـاـ	سـارـىـ گـوـلـ سـارـاسـيـنـاـ
سـوـرـهـ رـمـ دـاغـ باـشـيـنـاـ	قـيـزـيـلـ گـوـلـ تـاـيـاسـيـنـاـ
تاـپـارـامـ نـازـلـىـ يـارـىـ	آلـلاـهـ سـنـىـ سـاـخـلـاسـيـنـ
دوـلـانـارـامـ باـشـيـنـاـ	بـيـزـيـمـ گـوـلـ سـاـيـاسـيـنـاـ

چىخدىم بالاخانىيا	گئدەرم داش بولاغا
باخدىم سربازخانىيا	سوُيو سرخوْش بولاغا
سربازلار قدم وورور	بىر جەسەن دى بىر جەمن
سۇوگوم قالىپ دالىيا	بلکە خوْش گئدە آللەها

خياوان بورۇخ بوروخ	بىر داش آتدىم آلمایا
يارىم گۈرھاردا دوروب	داش آلمادا قالمايا
من يارىمى تانىرام	آللاه قىزى يارادىپ
باشىنا داراق ووروب	اوغلان سوباي قالمايا

بوُلاق آياقى بات بات	بىر داش آتدىم آلمایا
كاسىپىسان او كوزون سات	داش آلمادا قالمايا
او كوززوھ قىيمىرسان	آللاه قىزى يارادىپ
جانىن چىخسىن يالقۇز يات	اوغلان سوباي قالمايا

آرازىن باشىنا باخ	اوزومو يوُيا يوُيا
گۈزومون ياشىناباخ	اوزويوم دوشدو سوُيا
درد اليىندن او لورم	يارى گۆزل اولانىن
دئىيلر عاشقينا باخ	حسرت قالار يوُخويما

كاغاذىن آغىنا باخ	آرازىن تر كىنه باخ
سېنەمىن داغىنا باخ	اُرۇسون مشقىنە باخ
گۈيلۈنمنى اىستەسە	باشىندان آلۇو قالخىر
بئولگەنин داغىنا باخ	اُغلانىن عشقىنە باخ

گؤيىدە اوچان قوشما باخ	آغاشدا خزەلە باخ
آيا غىندا موڭشا باخ	دىيىيندە گۆزەلە باخ
گئدىرسن تئز قايىد گل	آياق يالىن باش آچىق
گۈزدە قانلى ياشما باخ	سرگىرداڭ گزەنە باخ

حىطلىرى گؤى شىويد	آلما لار آلالاندى باخ
گؤيىرەسەن گؤى شىويد	سوئىبوللار ساللاندى باخ
سۋەدىگىن آلانمادىن	قوجا اىستىر قىز آلا
يئرە ذىھەسەن اىيگىد	ساققالى چاللاندى باخ

دسمالىن يۈدۈم آپار	عىزىزىنەم داشما باخ
اي تىرمە دوشمن تاپار	كىپرىيگە باخ قاشاباخ
صاباح جوما خشامىدى	دردىيىندىن دلى اولدوم
سۋوگى سۋوگىلىن تاپار	اۆزۈمىدە كى ياشما باخ

آرازى آييردىلار	گئدىرسن منى آپار
قومنان دولدۇرۇلار	يوخسا قىامت قوپار
من سىندىن آيرىلمازدىم	قيامت قوپان گونو
ظلمونن آييردىلار	سۇوگوسۇو گولۇن تاپار
آغلايان باشدان آغلار	عزيزىنەم گۆل آچار
كىپرىيىكىن قاشدان آغلار	اوج قۇنچا اوج گۆل آچار
قارداشى اولن باجى	چاغىرسان بىر آللەھى
دۇرار اوياشدان آغلار	او ياخشى موشكول آچار
او تايدان او داتىلار	قاپى قاپىيىا باخار
او دوا دا قاتىلار	قنوولارдан سو آخار
اون ايکى مىيخك بىر آلما	او قاش گۈزكى سىنە وار
يارا سوقات تو تۇرۇلار	هامى دالىنجا باخار
او جا او جا بۇ داغلار	آتدىلار ها آتدىلار
صفالىدى بۇ داغلار	آتدىلارى تو تۇرۇلار
تاپماسام من يارىمى	هامى نىن آتلىسى گلدى
گۈز آغلار قاشلار آغلار	منىم آتلىيمى تو تۇرۇلار

بوستان آغلار باغ آغلار	باغلاردا خورمالىقلار
غمدن يارپاگى آغلار	سوُدا اوينار باليقلار
ساغام اۋزوم آغلارام	نه بئله سئوگى اولايدى
اولسىم توپراگىم آغلار	نه بئله آيرىلىقلار

حيطلىرى زر ايسلر	بو داغلار اولو داغلار
زرىنده زرگر ايسلر	بولاقلى سولو داغلار
قوربانام قايىناناما	بوردا بير قريپ اولوب
اوغلون منه باغيشلار	گؤى كىشنر بولود آغلار

خياوانى قازىللار	بو داغلار حرم داغلار
آغ كاغاذا يازىللار	گولو يوخ درم داغلار
بىر دنه قارداشىم وار	روزگار بئله گئچسە
اونو سرباز يازىللار	اوزه يىم درم باغلار

عاشىغام بئله باغلار ^{۱۰}	بو داغلار قوشما داغلار
باخچالار بئله باغلار	دوروپ باش باشاداغلار
بولبول اوتمىز گول بىتمىز	ايستيرم بىر آه چىكم
سارالسىن بئله باغلار	دئنه سىز داشا داغلار

عازىزىم سنه داغلار
عاشىق باشىنا باغلار^{۱۰}

قارياغار سنه داغلار
زۆلفون باشىنا باغلار

توُتايىديم يار اليىندن
بوّلبول اؤلدو گوّل اؤلدو

چىخايديم سنه داغلار
قالدى باشىنا باغلار

عازىزىم قازان آغلار
عازىزىم على باغلار

اود يانار قازان آغلار
دۇست زۆلفون على باغلار

بوردا بىرقىرىپ اولوب
صدقى درسەت اولانىن

قېرىنى قازان آغلار
كمىن على باغلار

عازىزىم قازان آغلار
عازىزىم اوْجا داغلار

اود يانار قازان آغلار
ۋئىرېپ اوْج اوْجادا غلار

قىرىپ يئرده اؤلەنە
نامىد مەرىدىن اوْرەيىن

قېرىنى قازان آغلار
بىلىرىسىز نېجە داغلار

عازىزىم نه دن باغلار
عازىزىم داشدى داغلار

نه بىتىر نه دن باغلار
كىيم سىندن آشدى داغلار

اكمەنامىرد زمى سىين
آل آتدىم تو تاممادىم

نه بىتىر نه دن باغلار
جىئرانيم قاشدى داغلار

من عاشيق ياسدى داغلار^١ قالالار هاي قالالار

سو گلدى باسى داغلار قالا يا يول سالالار

اوچ آى تويىد و بايرامدى قوشلار سىندى ياخشىدى

دوققۇز آى ياسدى داغلار يو واسىندا بالا وار

نارينجى دوغرامازلار گئيدە اولدوز بېش اوّلار

بوشقا با قالامازلار عالم ترلان قوش اوّلار

وفاسىز ياردان اوّترو هر سفره گئتىدىكجه

همىشە آغلامازلار ائل اوّيام يوّلداش اوّلار

هارايىلار هارايىلار گئيدە كى تارازىيلار

هر اولدوزلار هرآى لار كؤنلۈم منى آرزىيلار

چىمندە بىر گۆل يىتىپ آيىل اوپوم اوّزوندن

سۇسۇزوندان هارايىلار گئرسونلر تامارزىيلار

حيىطلىرى گىلانار من عاشيق سنه داغلار

اوستوندە برقى يانار قار دوشدو سنه داغلار

بىر دنه قارداشىم وار اولسەدە نامىرد اولسون

پاتپات اوستە دۇلانار مرد اولسە سىينە داغلار

الىمده قلميم وار دريادا چيراق يانار

قىزيلدان قلميم وار باخد يقجا اوْزاق يانار

ياخوندان گئرمىمير اىچمىش غم بادەسىن

اوْزاقدان سلاميم وار اىچدىكجه اوْرك يانار

حيطىزدە قوُيو وار آياغىندا دار شالوار

آبى زمزم سوُيو وار اوْزوندە قوشَا خال وار

اولموشام يار دلىسى گئدىرسن يار يانينا

گئرن دئىير خوُيو وار منيم ديليمجه يالوار

داغلارين آراسى وار آياقدا پىسى شلوار

گؤزلرين قاراسى وار اوْزوندە قوشاخال وار

گل آلين قوُى قلبىمە اوْرموييا يولوندوشىه

گئرنئجه ياراسى وار منيم ديليمجه يالوار

دالان اوستە دالان وار الىمده علميم وار

دالاندا يئر سالان وار قىزيلدان قلميم وار

دۇروم چىخىم قاپىيا ياخىندان گئرمىمير

گوزو يوْلدا قالان وار اوْزاقدان سلاميم وار

نعلبکى ده پنیر وار	درؤیشم کشکوڭلۇم وار
نه گۈزل گىردىن وار	ھر باغدا بېش گولوم وار
قوڭلو وو سال بويۇنما	چاغىرىرام ياخىفلىك
سەندىن انتظارىيم وار	سەن آچان موشکولوم وار
آغ كوتۇ گئىمىشىدى يار	صاندىق اوستە مكە وار
قاپىمىزدان گىچىدى يار	اۇتاقدا موڭكە وار
سالام وئردىم آلمادى	اغا قىئىنەم ياخشى دىرى
بىلە بىلدىم كوشىدۇ يار	آرۋادىندا ھۆججە وار
ائولرى كۈندەلن يار	عازىزىم داغىدا نە وار
منە گۆل كۈندەرن يار	ائىل كۈچدۇ داغىدا نە وار
گولون يارپىزا دئۇنسۇن	مجنۇنۇن خىال گئيلو
ايلىقارىيىندا دئۇن يار	لېلى سىز داغىدا نە وار
پنجرە دن باخدى يار	عازىزىنم بىر آى وار
باخدىيم گۈرددوم يۈخدۇ يار	بىراولۇدۇز وار بىر آى وار
نه جانىمدا جان قويىدۇ	گۈندە گۈرددۈيۈم يارى
نه اۋزومىدە اختىيار	گۈرمەمېشىم بىر آى وار

گولوم گئجه دن گئدر	اولرى داغا گئدر
كاروان گئجه دن گئدر	قارياغا ياياغا گئدر
گئجه اوْزون همدم يوخ	بخته ور ائل باشىندا
زهلم گئجه دن گئدر	ايىلده يايلاقا گدر

گئيده اوْلدوز آى گئدر	چوبان قويونا گئدر
گاه آيلەنر گاه گئدر	ياخار بويونا گئدر
قوربان اولوم اوْ يارا	چوبانين حاق تو خلوسو
قاباغىنجا شاه گئدر	نيشان توپيونا گئدر

گون گلر باتار گئدر	سو گلر آخار گئدر
دۇرنا لار قاتار گئدر	ورىنى يىخار گئدر
وفالى يا جان قوربان	بو دۆنيا پنجرەدى
وفاسىز آتار گئدر	هر گلن باخار گئدر

داغلار منه قار گئندر	سو گلر آخار گئدر
آلما ينان نار گئندر	يار گلر باخار گئدر
يا درديمه شرييک اوْل	من يارا نئينه ميشىم
يا يانيما يار گئندر	ياندىرار ياخار گئدر

حىطلىرى گولبەسر

ايچىنده گوللر اسر

من سنى چوخ اىستەرم

سن منى بىر مختصر

توُت آغاچى توُت وئرر

يارپاقلارى سوت وئرر

جاوان اوْغلان گؤزل قىز

قوْجاقلاشار داد وئرر

آغلا ياللار گوللر

گؤز ياشينى سيلرلر

گئچن گوْتون قدرىنى

گلن گوندە بىلرلر

بوْ داغدا مارال گزر

تئللرین دارار گزر

من يارا نىله مىشىم

يار مندن كنار گزر

چىخما داما گئررلر

قىزىل گولو دررلر

بۇرادا چوخ دوشىطان

سنى مندن ائدرلر

اوْگلن يارا بنزىر

الىيندە نارا بنزىر

چوْخداندى سئو يىشمىشىك

تازاجا يارا بنزىر

عزيزىزىنم گوللر

DAGLARA DOLU DWESER

داغدا گولە گوللر

دارياغار دولو دوشىر

دوّيىاجا عاغلىين اولسا

قارىياغار دولو دوشىر

يوْخسول اولسان گوللر

قېرىيمى يولا اوستە قاز

يار گلر يولو دوشىر

عزيزى ينم گوڭلر	عزيزى يم كىمى گؤزلر
داغدا گوڭلە گوڭلر	تار چالان سىمى گؤزلر
ايگىدىن يوخسو لونو	ساغ گؤزۈم سنه قۇربان
ديندىررلر گوڭلر	سۇل گؤزۈم كىمى گؤزلر

قىزىيل گوڭلو درللر(درللر)	من عاشيق قارا گؤزلر
مخىمر اوسته سرللر	سۇرمەلى قارا گؤزلر
خئىرى اولسون او قىزى	قاش آتدىيم من اوخ آتدى
سۇيىدويونه وئرللر	اوژولمه قارا گؤزلر

خياوانى سۇكىدولر	بو سولار باشدان گلر
تركىينه قوم تؤكىدولر	تؤكولوب داشدان گلر
يارىم بئيلە دىيلدى	يارى گؤزل اولانىن
باشىنا كوڭلو تؤكىدولر	دۇرار اوپاشدان گلر

عزيزى يم ايل گئجه لر	آغ يىلكلر گوڭلەللىر
قدرىمى بىل گئجه لر	دردىن دئمه گوڭلرلر
من بوردا قان آغلارام	مؤ حتاج اولان كىمسە يە
سن اوردا گوڭلگئجه لر	ھئى دئيرلر گوڭلرلر

قوشلار چىققاچىق ائىلر	آفتاها قومُ قومُ ائىلر
خىطى پالچىق ائىلر	يارمـنى قمـگىن ائـىلر
زهـلم اوـ ياردان گـئـدر	تـوـپ قـار بـيرـچـكـلى اوـغـلان
گـونـدـه بـير آـجـيق اـئـىـلـر	سـرـتـىـپـه قـولـلـوق اـئـىـلـر
من عاشـيق اوـ گـونـ اـئـىـلـر	آلـمانـى آـتـان بـىـلـر
اوـ قـوـزـئـىـلـر اوـ گـوـئـىـلـىـلـر	شـافـتـالـى سـاتـان بـىـلـر
نهـ بالـاسـين گـئـرـنـدـه	گـؤـزـلـ يـارـىـنـ قـدـرـىـنـىـ
باـيرـامـىـن اوـ گـونـ اـئـىـلـر	بـيرـجاـوان اوـغـلان بـىـلـر
اوـ وـچـوـ اليـنـدـه اوـ خـدـور	عـزـيزـيـم سـرـىـنـ اـئـىـلـر
اوـنـونـ حـسـابـى يـوـخـدـور	مـئـه گـلـر سـرـىـنـ اـئـىـلـر
مـينـ دـوـسـتـ آـدـاما آـزـدىـر	ايـكـى دـوـسـتونـ آـرـاسـىـنـ
دـوـشـمـنـ بـيرـ اوـلسـاـچـوـخـدـور	بـيرـ نـامـرـد سـرـىـنـ اـئـىـلـر
گـئـدنـ گـئـتمـه دـايـان دـور	عـزـيزـيـم نـعـلـبـكـىـ لـر
عـالـمـ سـنـه عـيـانـدـور	بـيلـيرـدى نـعـلـبـكـىـ لـر
گـلىـشـىـوـه جـانـ قـورـبـانـ	قاـلاـنـىـنـ آـچـ قـاـپـىـسـىـنـ
گـئـدـيـشـىـنـ نـهـ يـامـانـدـور	گـلدـى سـفـرـدـه كـىـلـر

سوڭلر داشا دير	شوشە بولۇردا ان اولور
كىپرىيگىن قاشا دير	عطىرى گولدىن اولور
بىردىنە يار سؤوموشم	اوغلانىن سارالماغى
يئىددى قارداشا دير	دردە جىزىدان اولور

عازىزىم مىن آيا دير	كاروان يولا دۆزولور
قاشلارىن مىن آيا دير	خۇمار گۈزلى سوْزولور
بىر گون يارىمنان اولسام	ئىچە من آغلامايم
او گون مىن آيا دير	آلەم سىندىن اوْزولور

گؤىدە اولدۇزاللى دير	الىندە گول اوينادىر
اللى سىيدە بلىيدىر	جيبيىندە پۇل اوينادىر
آشنا باز اوغلانلارىن	كۈپك اوغلوايت اوغلو
قاش گۈزوندن بلىيدىر	قىز قويوب دۇل اوينادىر

سوڭلىر لىللەندىرير	سوڭلر بىنده دير
باخجانى گوللەندىرير	زۆلفون كىمندە دير
قارداشىم بىر قىز سئوپ	ائلە بىر يار سئومىشىم
دىلىسىزى دىللەندىرير	بوتون بو كىنده دير

دانقاد ينقىلى توْيى گلىر	قىز قاپى يا يان وئرير
اسد ائويندن پاي گلىر	يان وئرير تakan وئرير
اسد يئىمير قودورور	يار ياريىنى گۈرنەدە
كَركىنى گوْزلو وُورور	آياخ اوستەجان وئرير
آراز آراز خان آراز	بوْمشكە حاقدان گلىر
مین گؤلدن قالخان آراز	سوُيو بولۇقدان گلىر
سئودىيگىم گمىدىدىر	باشىينا لالا سانجىب
گَل ائيلەمه قان آراز	اوجا يايلاقدان گلىر
آى آيدىندى آيرلماز	پنجرە دن داش گلىر
سۇرمە گۆزە يايىلماز	خۇمار گۆزدن ياش گلىر
نشانلىسى اوْقىزدان	سنى منه وئرسەلر
اوپىمىيىن آيىلماز	ھر گله نە خوش گلىر
باغا گىرمە سەم اوْلماز	دئىيرلر بالىن گلىر
گولون درمە سەم اوْلماز	بالىندا دايىن گلىر
يارىن باجىسىن گۈرددوم	من دايىمى نېنيرم
اوزون گۈرمە سەم اوْلماز	دئىينلر يارىن گلىر

بۇردان اۇزاق خوى سلماس
بۇردان اۇزاق خوى سلماس

آلما گۈندرىسم آلماز
آلما گۈندرىسم آلماز

دئنه آلمانى آلسىن
دئنه آلمانى آلسىن

بو دۆنيا بىئله قالماز
بو دۆنيا بىئله قالماز

پنجىرە دە قوش دورماز
پنجىرە دە قوش دورماز

كىتان كؤينك شوش دورماز
كىتان كؤينك شوش دورماز

بو اىامىن قىز لارى
بو اىامىن قىز لارى

قىز قوينوندا دىش دورماز
قىز قوينوندا دىش دورماز

داغ اوستە قار آغلاماز
داغ اوستە قار آغلاماز

آغا جدا بار آغلاماز
آغا جدا بار آغلاماز

يولوندا جانىم گىتدى
يولوندا جانىم گىتدى

وفاسىز يار آغلاماز
وفاسىز يار آغلاماز

داغلار دومانسىز اولماز
داغلار دومانسىز اولماز

سۇوگۇ يامانسىز اولماز
سۇوگۇ يامانسىز اولماز

من قورىبانام سۇوگومە
من قورىبانام سۇوگومە

اوخو كمانسىز اولماز
اوخو كمانسىز اولماز

عزيزيم گوله ناز
بولبول ائيلر گوله ناز
بودونيا فانى دونيا
آغلايان چوخ گولن آز

قاراباغدا باغ اولماز
قارا اوْزوم آغ اولماز
قوْشودا قىز سئوهنىن
اوره يىنده ياغ اولماز

عزيزينم گوله ناز
بولبول ائيلر گوله ناز
بوُ دونيا وفاسىزدى
يالنيز قالار گوله ناز

گئجه اوْزون آى باتماز
دردى اولان هېچ ياتماز
تارى سنى ساخلاسىن
بىرده سنى ياراتماز

سوُ قيراغى بىچىلمىز
چاي دريندى گچىلمىز
دئىللر ياريندان گئچ
يار شيريندى گئچىلمىز

گؤيده اوْلدوز سايلماز
چىي يومۇرتا سوُيولماز
گوُيول گوُيولو توُتسا
بىر بىرىندىن آيرىلماز

گؤيده كى سارى اوْلدوز
خوش گلدىن خيردا بالدىز
گئت باجيوا دئگىنن
قويماسىن منى يالقوز

نارىشدان باشماق اولماز
دوواردان آشماق اولماز
بىر جوت اپپوشدن اوترو
يارنان ساواشماق اولماز

تئللىرىن وراق وراق	بستان اكدىم خيارسىز
حئىيەفدى وورما داراق	يار سئودىم اختيارسىز
ھەر كسىن يارى گئدېپ	پا يىز بىتدى قىش بىتدى
گلسىن گئد ك آختاراق	باغ اولدو هئيوا نارسىز
تبريز اوستو دئورد آياق	بىر كس گلدى پناھسىز
من يارى گۈردىم باياق	قرىب يارسىز ديارسىز
سووقاتينا باخمىشام	ائى ائللر قىناما يىن
بىر گۈزجۇدور بىرداراق	من آه چكسم يانارسىز
دامىمىز دالى بولاق	قلنفورام قلم سىز
كۈزە گتىر دولدوراق	قرارىم گلمىر سنسىز
من يارا ئىئىنە مىشدىم	قوينوا شاهمار گىرسىن
يارمندن دوشدو قيراق	ئىچە دئوزورسە منسىز
داغلارين باشى توپراق	عزيزيم بوللاريمىش
چادىر قوراق اوتوراق	ايچىمهلى سوللاريمىش
بىرین سن دئ بىرین من	عزرايسيلين آدى پىسىدى
بلكە غىمدن قورتولاق	جان آلان بوللاريمىش

بوُلاق باشى زيهرك	سرين سوُسرين بوُلاق
زيهركه سوُگرَك	بىر گون باغا گل قوناق
سنين كيمى اوْغلانا	وفا عهدى باغلاياق
منيم كيمى قيز گرَك	دوّيا وارسا يار اوْلاق

گول اكديم الک الک	گل يوُلا يوُلداش اوْلاق
گوله داداندى لئيلك	يُغىن يىغىن داش اوْلاق
تازا بير يار سئومىشم	سئويشدىك آيرى دوشدوک
آميردى چرخى فلك	گل باجى قارداش اوْلاق

گئت بازاردان انجيرآل	سوُگلر بوروق بوروق
ساعاتىما زنجير آل	سوُيا ووردوم يوموروق
اوُراق يوُلدان گلىرسن	دئسەلر يارين گلىر
گيرقوُينومادينجىن آل	گردنىندىم موُشدولوق

عزيزىم گونو گؤزل	حيطلىرى آغا جلىق
كؤلگەنин گونو گؤزل	سۇوگومونن ساواشدىق
اتگىندىن توُتارام	بىر آز كوسولو قالدىق
قيامت گونو گؤزل	اوندان سورا بارىشىدىق

من عاشىغام قانلى گوڭ ^۱	عزيزيم شۇخوما گل
قانلى سئوپيل قانلى گوڭ	بئل گؤتور شۇخوما گل
گوڭ يئميش بولبول باغرىن	گوندوزلر گۈرمىرىم
چىخمىش آغزى قانلى گوڭ	گئجه لر يوخوما گل

ائولرى بوردا دېيىل	عزيزيم مىرنىدە گل
كۈچوب يوردوندا دېيىل	دۇست باغىن درنىدە گل
منىم گۆزل سۇو گولوم	بىر گىلدىن خىستە گۈردون
گەدىيىدى بوردا دېيىل	بىرده جان وئرنىدە گل

باشماقلارين ياغلارام	عزيزيم مىرنىدە گل
اوستونه گوڭ باغلارام	گۆللرى درنىدە گل
گئجه لر بئياخ گلسن	بىر گىلدىن ناخوش گۈردون
دسمال آلام آغلارام	بىرده من اولنىدە گل

بوگولو آتاممىرام	منىم گوڭ بو تام اوغول
يالقۇزام ياتاممىرام	عطريىنه باتام اوغول
عالقۇم چوخدۇسە	بىر آرزووم وار اوركەدە
ئىئىنە يىم آتاممىرام	توپىونو تو تام اوغول

گئجه لر ياتانميرام دريالارا باخارام

عشقىوه چاتانميرام غم اىچىنده آخaram

علاقەم چو خدو سنه نازلى سؤ و گوم دالىجا

ئىئىه يىم آتامميرام حسر تىلە باخارام

ھوزۇوار آتامميرام عزيزيم نىجە يارام

يالقوزام ياتامميرام سنه من نىجە يارام

يورقانىيم بوز كىمىدى ائل بىلىر عالم بىلىر

آيرىلدىيم ياتامميرام من سنه نىجە يارام

يالقوزام ياتامميرام عزيزىينم آغلارام

فيكريمدن آتامميرام دردىمه درد باغلارام

ايتىرمىشىم يارىمى قوربىت بير جىت اولسا

آختارىب تاپامميرام وطن دئىيب آغلارام

آى دىيلم اول دوزام قلنفورام قالخارام

گلين دىيلم قىزام قانادىمى چالخارام

اوغلان گئش گل اىچەرى ائشىتىسم يارىم گلىر

ائودە تكم يالقوزام مئىت اولسام قالخارام

میزاوسته نارقویموشام	آل قاوالى آلمىشام
آغلامىشام دُیموشام	الدن اله سالمىشام
سیز آللاھ قیناماين	گۈرنىچەسارالمىشام
يارىمدان آيرىلمىشام	يارىمدان آيرىلمىشام
عزيزيم گولدن آلام	زرلى دون آلدیرمىشام
گولابى گولدن آلام	اشرفى سالدىرىمىشام
گوللو كده بولبول اوسلە	قوربانا گئتمىشام
قانينى گولدن آلام	عالمى ياندىرىمىشام
قىزىل گولم آچمانام	سارالمىشام سولموشام
آچسامدا دولاشمانام	بولود كىمى سولموشام
سن دؤولتدى من كاسىب	آغلامايىيم نئينه يىم
من سنه ياراشمانام	يارىمدان آيرىلمىشام
منىم آنام اوز آنام	گىجه لر اويماشام
ايکى دولو گؤز آنام	باش يئره قويمامشام
ياد گلر يارا داغلار	قران گتىر ال چالىم
گئنه آغلار اوز آنام	من ياردان دويمامشام

باخچالارى بزهرم آراز قراغىندايام

آيرىلىغا دؤزهرم خاتىن بارما غيندايام

ياردان خبر گلمه سه قارداشا تۇرى ائيليرم

تكجه يالقۇز گزهرم حنا پېرىنىدايام

بوباغى باغ ائيله رم عزيزيم گوله بندم

دۇوره چارداق ائيله رم بولبولم گوله بندم

من يىلم يارىم گلير من بيرگىندرگى قوناق

يوْلون چراغ ائيله رم بير شيرين ديله بندم

درىت باشىن كسىرم آتارام هاي آتارام

نعنا كىمى آسەرم باغلى قاپى آچارام

دئسىه لر يارىن گلير يارى وفالى گورسم

قوْشا قۇربان كسىرم باش گۈتۈرۈب قاچارام

گولوم گولو نىيله رم يئرى يئرى گليرم

گوله خدمت ائيله رم دسما لا گول دريرم

ۋئرسە لر اۆز گولومو آچ قويىندا يئر ائيله

اۆزگە گولو نىيله رم سوْيوق دىيىب اولورم

آه فلکىن بختى (آز) كم
فالىدا كم، بختى كم
فلكه نئينە مىشىدىم
فلك منه باخدى كم

من سؤوگومە گئدەرم
اۆز باشىما گئدەرم
سۇوگوم منى آلماسا
يۇلداشىنا گئدەرم

ايستىكانىم زير قلم
دۇولت قويمور من گلم
آل گؤتور دعا ائيلە
بلكە قورتولام گلم

چىخدىم كۆزە يېندىرم
سوزە سوزە يېندىرم
ئىچە سن بىر آه چىكم
داغى دۆزە يېندىرم

عزيزىم سىزە گللىم
سورمه چك گئزە گللىم
چو خدا زىنداندا قالسام
قورتولسام سىزە گللىم

حى طلرى گول خانا
بوّلبول قونوب ناودانا
بىردىنە يار سئومىشىم
اوْدا گئدىپ سئيرانا

عزيزىم سىزە گللىم
سورمه چك گئزە گللىم
يوز ايل زىنداندا قالسام
قورتارجاق سىزە گللىم

دامدان داما گلمىشىم
گول درمه يە گلمىشىم
ايثيرمىشىم سۇوگومو
آختارماغا گلمىشىم

آفتاهانى دولد وردوم	توت آغاچى دىيلم
گول دىيىنه قويد وردوم	آل ديمه مىش آييلم
آلما كىمى يار سئوديم	آييل اوزوندن اوپوم
ھئياكىمى سولد وردوم	منكى اوزگە دىيلم

بو داغدا قوزو گئردم	DAGLARIN قارى منم
تو كو قيرمизى گئردم	گوئن وورسا ارىمه نم
اچدىم جىت قاپى سين	قېرىمى قوزئىدە قاز
سئودىيم قىزى گئردم	جاوانام چورۇمنم

بو داغدا قوزو گئردم	DAGLARIN گولو منم
تو كو قيرمizى گئردم	گولو بولبولو منم
اچدىم جىت قاپى سين	ياركى مندن كوشوبىدۇ
سئودىيم قىزى گئردم	من يارى دىندىرمنم

عزيزيم اوزدن اولدوم	عزيزيم باش آيمه نم
صحبىتن سؤزدن اولدوم	آغاچى ياش آيمه نم
وفاسىز ياردان او ترو	اوزانىب اولسەمە من
آغلادىم گئزدن اولدوم	نامىرە باش آيمه نم

عزيزيم يازدا گولوم
سولايديم يازدا گولوم
بوردا گولمكاولماسين
گئديم بس هاردا گولوم

قىزايىدىم سلطانايىدىم
اوز باشىما خانايىدىم
گلين اولدوم دوْل اولدوم
هر گلهنه چوْل اولدوم

قلنفور اوْيوم اوْيوم
اُپوم قويۇنما قويۇم
ياغيش ياغار يئردويماز
من سندن نىچە دويۇم

گئيرىدىم گؤلە دوشىدوم
سوْيوندوم گؤلە دوشىدوم
دۆست دوشمان خبراولسون
اوْدىيىن گوْنە دوشىدوم

قىزىل گوْل اوْيوم اوْيوم
اوْيوم قويۇنما قويۇم
ياغش ياغار يئردويماز
من سندن نىچە دويۇم

يارا كئينك تىكىرىدىم
قاتلايىرىدىم بوـكوردوم
ائشىتىدىم يار ائولەنيب
آجيغىمدان سوـكوردوم

بوـdagى آتىلايدىم
قوـل اولوب ساتىلايدىم
وفاسىز يارالىندىن
اولئىدىم قورتولايىدىم

دسمالىين بوـكوم بوـكوم
آراسىينا گوـل بوـكوم
هانسى يولدان گلىرسىن
اوـيولا من گؤز تىكىم

كاسادا بۇز اولايدىم
گئيدەاولدۇز اولايدىم
يارىيەم ائوه گلنده
اودە يالقوز اولايدىم

بو مچىددە من ياتدىم
پنجرە سين گئن چاتدىم
قول آتدىم بوداق آتدىم
كولگە سىنده من ياتدىم

ياتمىشايىدىم اوپياندىم
قىزىل قانا بوياندىم
داش اولسايدىم ارىردىم
توپراغىدىم داياندىم

بۇلاقدا بۇز اولايدىم
اريىىب سو اولايدىم
قىيزلار اورا گلنده
قوم قوما يا دولايىدىم

باخجادا گيلاس يارىم
گۈزلەر ئالماس يارىم
آيرىلىپ گىدن گونىن
كۈنلۈم اولوب ياس يارىم

بىردنە الک اولايدىم
ائولره گرک اولايدىم
نازلى يارىن بارماغىندا
قىيزىلدان پرك اولايدىم

پورتاغال دىلىيم دىلىيم
كس وئر يئىيم بىردىلىيم
ۋئردىلىر اۆزگەسىنە
حئىيفاولد و سئو گىلىيم

داغلارى گىزدىم گىلدىم
داشلارى دۆزدوم گىلدىم
يارى وفاسىز گوردوم
آلىمى اۆزدوم گىلدىم

عزیزیم ناچار جانیم	عزیزیم بسدى نئیلیم
دردی غم چکر جانیم	صبریمی کىسى نئیلیم
بیر نامerde قول اولدوم	هر ياندا چادىر قوردوم
موزدو يوخ نؤكرجانیم	تنفی(طنفی) كىسى نئیلیم

عزیزیم يارى جانیم	عزیزیم مزه قانلیم
اريسيب يارى جانیم	مئى قانلیم مزه قانلیم
يار يوْلونا باخماقدان	قورخورام دوشم اوْلم
فالمايىب يارى جانیم	يئيرىمده گزه قانلیم

آراز اوسته مىلچەيم	باشينا من دُولانىم
ال ورما كوينك جەيم	من دئونوم من دُولانىم
هر كسه چىر كين اولسام	تانرى سنى ساخلاسىن
اۆز يارىما گئيچەيم	كۈلگىنده من دُولانىم

آلما آتانا قوربان	سوڭلىر باغا نئىنىم
آتىب تو تانا قوربان	دَىير يارپاغا نئىنىم
مخمر بالىش يۇن دؤشك	نازلى يارىم كوشوبدى
اوندا ياتانا قوربان	گلمىر او تاغا نئىنىم

من عاشيق قوزو قوربان
عزيزيم ايچنه قوربان

قوچ قوربان قوزو قوربان
دولدوروب ايچنه قوربان

مرديـن بيرجه تئلينه
دوـيادا دـولـت چـوـخـدـو

نامـرـدـين يـوـزـوـ قـورـبـان
وفـالـىـ سـيـنـاـ قـورـبـان

سوـيوـ آـچـديـمـ بـارـداـقـدانـ

عـزيـزـيمـ قـوـچـ قـورـبـانـ

اـولـدـومـ دـيلـدنـ دـوـدـاـقـدانـ

قوـچـ قـورـبـانـ قـوزـوـ قـورـبـانـ

ياـخـينـدـانـ گـلـمـمـيرـمـ

مرـديـنـ بـيرـ توـكـونـهـ

قادـانـ آـلامـ اـوـذـاـقـدانـ

نـامـرـدـينـ يـوـزـوـ قـورـبـانـ

صـانـدـيقـ اوـسـتـهـ نـمـكـدانـ

عـزيـزـيمـ مرـدـهـ قـورـبـانـ

يارـ گـلـيرـ اوـينـاماـقـدانـ

كـسـهـرمـ مرـدـهـ قـورـبـانـ

آلـلـرىـ قـابـارـ قـابـارـ

مـينـ دـنهـ نـامـرـدـ باـشـىـ

پـاـپـيرـ وـسوـ اوـددـاـماـقـدانـ

بـيرـ دـنهـ مـرـدـهـ قـورـبـانـ

عـزيـزـيمـ دـورـ بـورـادـانـ

گـؤـىـ آـتـ خـالـىـنـ قـورـبـانـىـ

اوـتـورـماـ دـورـ بـورـادـانـ

خـطـىـ خـالـىـنـ قـورـبـانـىـ

مجـلىـسـدـهـ يـئـرـينـ تـانـىـ

منـىـ يـئـتـيرـ آـنـاـماـ

دـئـمـهـ سـيـنـلـرـ دـورـ بـورـدـانـ

دـيرـ نـاقـلـارـينـ قـورـبـانـىـ

برى گلىرى نازاوغلان
بازاردان بىزاز اوغلان
گتير قلم داواتى
من دئىهنى ياز اوغلان

عزيزيم سارى ياردان
سو گلىرى سارى ياردان
فلكين قايداسىدیر
آيسىرار يارى ياردان

دام اوسته ياتان اوغلان
كؤينه يى كتان اوغلان
نشانىن آپاردىلار
خبرسىز ياتان اوغلان

قاپىلارى چاخماخدان
سو يورولو آخماقدان
جانىم هارا يا گلدى
گۆزو يولا تىكمىخدان

درىادا قايىق اوغلان
كئفلىسەن آيىق اوغلان
بىر دنه يار سئومىش
شاھلارا لا ييق اوغلان

عم اوغلو سارالاسان
سارالاسان سولاسان
گئت ايگىد قارقامىرام
يئددى ايل خسته اولاسان

قاشلارين قره قىيتان
قونىشولار اولوب شىيطان
گل باش گۈتورك قاچاق
نه دوست بىلىسىن نەدۇشمان

عمى اوغلوم اولاسان
منه بىر شال آلاسان
ائىشم تۈكۈم دالىما
باخدىقىجا شادلاناسان

باغا گىردىم اولدىن
دسته تو تۇدمۇ خىزلىدىن
بىلىسىدىم وفان بودۇر
ھەئىچ سئومىزدىم ازلىدىن

زنگىمارىن سو يويىنان
بىرچاى اىچدىم لومۇينان
يارىم منه دون آلىپ
اۆز جىيىنин پولۇينان

بىدېختايدىم ازلىدىن
بولبۇل قۇرخار خىزلىدىن
من ھەئىچ وفا گۈرمەدىم
جاھانداكى گۈزلىدىن

مېخكاكدىم تاسايىنان
يار سئودىم هوسىنىن
منى ياردان ائدهنى
گونون گەچسىن ياسىننان

هارايلار ناشى الدن
آتىرى داش الدن
ياسدىق شكايت ائيلر
گۈزۈمون ياشى الدن

حى طلىرى مؤھەرەدن
اۇرخورلار دئورد دئورەدن
سن كى بئىلە دىيىلدىن
اولسەن سنى اوركىدىن

عازىزىم خۇش قىمدەن
گۈز بادام قاش قىلمەن
دؤنمەرم سئو گىلىمەن
آيرىلسا باش بىندەن

آرخالىغىم من دىيىلدەن
سئو يىشىدىك جان-ى دىيىلدەن
يارنان جىناتق چىكىشىدىك
او دۇداقدان من دىيىلدەن

من عاشيق آل مندن
 آلمـا وئـرسـن آـلـ منـدـنـ
 يا درـديـمـهـ شـريـكـاـوـلـ
 يا جـانـيـمـىـ آـلـ منـدـنـ

چـايـ منـدـنـ مـئـشـهـ منـدـنـ
 آـيـيلـىـبـ اـيـچـمـهـ منـدـنـ
 باـخـماـ يـادـلـارـ سـؤـزـوـنـهـ
 يـازـيـغـامـ كـئـچـمـهـ منـدـنـ

آـيـ آـيـدـيـنـدـىـ اـيـنـدـيـدـنـ
 يـونـ دـارـايـىـبـ يـونـدـيـدـنـ
 قـوـخـماـ اوـرـكـسـىـزاـوـغـلـانـ
 قـيـزـ سـينـيـنـدـىـ اـيـنـدـيـدـنـ

عـزـيزـيمـ آـلـىـ سـنـدـنـ
 اوـزـمـهـدـيمـ الـىـ سـنـدـنـ
 يـاـ مـلـهـرـمـ تـاـپـارـامـ
 يـاـ كـؤـمـكـ گـلـىـ سـنـدـنـ

عـزـيزـيمـ اـيـچـهـ رـيـدـنـ
 كـسـ باـغـرـيمـ اـيـچـهـ رـيـدـنـ
 گـؤـزـومـ قـالـدىـ قـاـپـىـداـ
 چـيـخـمـادـىـ اـيـچـهـ رـيـدـنـ

عـزـيزـيمـ گـؤـزـلـرـيـنـدـنـ
 اوـمـموـشـامـ گـؤـزـلـرـيـنـدـنـ
 بـيـلسـئـيدـيمـ آـيـرـيـلـيقـ وـارـ
 اوـپـرـدـيمـ گـؤـزـلـرـيـنـدـنـ

فـلـكـيـنـ دـادـ الـيـنـدـنـ
 اوـلـمـادـيمـ شـادـ آـلـيـنـدـنـ
 يـامـانـ گـوـنـدـهـ يـيـخـيـلـدـيمـ
 توـتـمـادـىـ يـادـ الـيـمـدـنـ

فـلـكـيـنـ دـادـ الـيـنـدـنـ
 اوـلـمـادـيمـ شـادـ آـلـيـنـدـنـ
 يـامـانـ گـوـنـدـهـ يـيـخـيـلـدـيمـ
 توـتـمـادـىـ يـادـ الـيـمـدـنـ

عزيزىم بير دنه سن	گئدرسن ائولەنرسن
گل اوسته بير دنه سن	يامان ديل اوئيرەنرسن
من اولوم سنه قوربان	ديليندن بير كاغاڙ وئر
سن اولمە بير دنه سن	گۈرۈم نه واخت گلرسن

عميم اوْغلو سن نه سن	گئدرسن آيلە نرسن
سن منى بىنمىسىن	يامان ديل اوئيرەنرسن
ائىلە سىنه گئدەرم	ديليندن بير نامە ياز
جىلوُودارى سن نه سن	گۈرۈم نه واخ گلرسن

عاشىغام دادا من ^{١٠}	الىيمده تارىيم سىنسن
ايىدادا من دادا من	تارىيم ميدالىيم سىنسن
آلدىلار ياخشى يارى	اوزگە خىال ائىلەمە
كىمە گئدىم دادا من	منىم سوْوگولوم سىنسن

عزيزىم باشدما من	شهرده سن كىتىدە سن
قلم گۈرۈم قاشدا من	هانسى ولايتىدە سن
بلا گؤىيدن گلنده	من اولىسم سنه قوربان
يازىلمىشدىم باشدامن	سن اولمە قوربىتىدە سن

پنـ جـرـدـهـ پـرـدـهـ منـ	الـيـنـدـهـ كـىـ تـارـامـ منـ
دـوـشـدـوـمـ يـاـمـانـ درـدـهـ منـ	چـالـىـرـسـانـ اـوـينـارـامـ منـ
اـئـيرـتـدـىـنـ سـيـنـهـ اـوـسـتـهـ	اـوـرـكـدـنـ دـئـسـنـ آـيـرـ
يـاتـامـمـيرـامـ يـئـرـدـهـ منـ	سـيـنـ اـوـچـونـ يـارـامـ منـ

پـنـ جـرـهـدـهـ پـرـدـهـ منـ	باـخـجـادـاـ بـوـيـاغـامـ منـ
دـوـشـدـوـمـ غـافـيلـ درـدـهـ منـ	آـيـيـغـامـ اـوـيـاغـامـ منـ
اـئـيرـتـدـىـنـ سـيـنـهـ اـوـسـتـهـ	سـالـمـاـ قـاشـ قـابـاغـىـنـىـ
نـجـهـ يـاتـيـمـ يـئـرـدـهـ منـ	گـئـدـرـگـىـ قـوـنـاغـامـ منـ

اـوـتـوـرـمـوـشـدـوـمـ اـئـزـوـيـنـ	دـرـيـادـاـ اـوـزـهـرـمـ منـ
كـيمـ گـئـرـوـيدـ وـ گـئـزـوـيـنـ	اـوـلـدـوـزـتـكـ سـوـزـهـرـمـ منـ
قوـىـ منـىـ اـئـلـدـوـرـسـوـنـلـرـ	اـيـتـيـرـمـيـشـ يـارـيـمـىـ
بـيرـ نـامـرـدـىـنـ سـؤـزـوـيـنـ	دـالـيـجاـ گـزـهـرـمـ منـ

قوـيـونـ اـوـتـلـارـ قـوـزـوـيـنـانـ	دـاماـ چـيـخـدـيـمـ بـوـيـونـ منـ
آـيـاـغـيـنـيـنـ اـيـزـيـنـ	دـامـدـانـ تـاـپـدـيـمـ دـوـيـونـ منـ
اـوـزـونـ منـدـنـ دـئـنـدـرـدـىـنـ	گـوـنـدـهـ گـئـرـدـوـيـوـمـ يـارـىـ
بـيرـ نـامـرـدـىـنـ سـوـزـيـنـ	گـئـرـمـهـمـيـشـ بـوـيـونـ منـ

عاشيق ترسينه قويون^{١٠}

يويون ترسينه قويون

ياخشى نين قىيلەسىنە

منى ترسينه قويون

دسمالىن تىكىن اولسون

قاتلايىپ بوـكـن اولسون

منه سنه گؤز تىكمىشدىم

سنه گؤز تىكىن اولسون

يـئـىـدىـيم يـوـلـا بـوـيـون

تـاـپـاـدىـيم بـىـرـ آـلا دـوـيـون

آـچـدىـيم گـوـرـدـومـاـيـكـىـرـيـالـ

وـئـرـدىـيم قـوـمـارـاـ بـوـيـون

قوـلـبـاغـىـنـ مـرـجـانـ اـولـسـونـ

دـوـزـوـلـسـونـ جـانـ جـانـ اـولـسـونـ

من گـئـىـتـىـدـىـيم سـئـوـگـىـلىـمـهـ

دـوـشـمـنـ خـاطـىـرـ جـمـعـ اـولـسـونـ

أـئـوـلـرـىـ يـاـخـىـنـ يـاـرـىـنـ

يـوـلـونـاـ باـخـىـنـ يـاـرـىـنـ

باـخـمـاـغـىـنـاـنـ اـيشـ اـولـماـزـ

اـفـزـوـيـونـ تـاـخـىـنـ يـاـرـىـنـ

كـؤـينـهـ يـىـنـ بـىـچـنـ اـولـسـونـ

قـدـىـيـنـهـ بـىـچـنـ اـولـسـونـ

منـىـيمـ گـؤـزـوـمـ سـنـدـهـدـىـ

سـنـهـ گـؤـزـ تـىـكـىـنـ اـولـسـونـ

بوـدـاـغـلـارـ اـوـدـاـ يـاـنـسـىـنـ

اـوـدـ توـتـوـبـ اـوـدـاـ يـاـنـسـىـنـ

يـاـرـاـ خـبـرـ وـئـرـىـنـ سـىـزـ

مـنـ يـاـنـدـىـيمـ اـوـدـاـ يـاـنـسـىـنـ

منـ عـاشـيـغـامـ نـدـنـ گـوـنـ

نـدـنـ كـؤـلـگـهـ نـدـنـ گـوـنـ

صـبـرىـيمـ اـونـداـ اـوـزـوـلـدـوـ

آـيـرـلـانـىـبـ گـئـدـنـ گـوـنـ

الىيندە بايدا گلىن

دۇرىدۇ چايدا گلىن

آللاھ مۇرادىن وئرسىن

آچىلان آيدا گلىن

داڭلارىن باشى يانسىن

ارىسىن داشى يانسىن

منى ياردان ائدهنى

اوّره گىن باشى يانسىن

اۆزوندە خالدى سىنин

ياناغىن آغدى سىنин

شىكى شربت بالىنان

دوداغىن بالدى سىنин

عازىزيم مىنن گلىسىن

دۆلدۈلۈ مىنن گلىسىن

بوينومدا غم زنجىرى

اولمه مىش ساغانم گلىسىن

عم اوْغلو هاي عم اوغلو

تو كاندان گىچسىن اوْغرو

سنى كى منى آلمادىن

قوى آپارسىن ائل اوغلو

من عاشيق يار دايانسىن

ياسدىق قوى يار دايانسىن

كؤنلۈمە بىر اوْد دوشوب

قۇرخoram ياردا يانسىن

آرخالىغىم ايسسو تو

چىمىدىكىله مە دىنچ اوْتو

اىزلىكىلە دىيىلىدىن

ايىندى اولوبسان لوْتو

بو داغدا اكديم اكين

آلدىيلار اليمىدە كىن

هئچ كافير هئچ مۇسلمان

اولماسىن منىم تكىن

پـنجره دن گـون دـوشـدو
گـون دـوشـدو باـغـرىـمـپـىـشـدىـ
آـلاـ گـؤـزـلـوـ سـئـوـگـىـلىـمـ
گـلـدـىـ يـادـيـماـ دـوشـدوـ

آـغـ آـلـماـ بـوـزـ وـشـوبـدـوـ
گـونـ دـىـبـىـنـدـهـ دـوشـوبـدـوـ
يـئـتـمـىـشـ يـاشـىـنـدـاـ خـانـىـمـ
تـزـدـنـ باـشاـ دـوشـوبـدـوـ

سـيـغـارـ قـوـتـوـ گـوـمـوشـدوـ
سـيـغـارـيمـ يـوـلـداـ دـوشـدوـ
حـئـيـفـ منـيـمـ جـانـىـماـ
قـدـرىـ بـىـلـىـنـمـزـ دـوشـدوـ

دـاغـلـارـاـ قـارـ دـوشـوبـدـوـ
گـئـرـ نـهـ !ـ هـاـوارـ دـوشـوبـدـوـ
قـبـرىـمـيـ يـادـلـارـ قـازـىـبـ
چـىـيـىـنـلـرـ دـارـ دـوشـوبـدـوـ

سـيـغـارـ قـوـتـوـ گـوـمـوشـدوـ
سـيـغـارـيمـ يـوـلـداـ دـوشـدوـ
منـ اـورـاـ گـئـتـمـزاـيـدـيمـ
بوـ دـفعـهـ اـيشـيمـ دـوشـدوـ

باـغاـ گـيرـدـيمـ يـارـ كـوـسـدـوـ
ياـرىـ قـوـيـدـومـ نـارـ كـوـسـدـوـ
منـيـمـ دـيلـيمـ قـورـوـسـونـ
منـ نـهـ دـئـدـيمـ يـارـ كـوـسـدـوـ

گـئـيـدـنـ بـيرـعـرضـهـ گـلـدـىـ
يـانـىـنـدـاـ مـيرـزـهـ گـلـدـىـ
ائـشـيـتـىـدـيمـ يـارـ گـئـدـيـدىـ
جانـىـماـ لـرـزـهـ دـوشـدوـ

الـيـمـدـنـ پـيـچـاقـ دـوشـدوـ
بـيـلـمـهـ دـيمـ هـاـچـاقـ دـوشـدوـ
منـ يـارـاـ نـئـيلـهـ مـيـشـمـ
يـارـ منـدـنـ اوـزـاقـ دـوشـدوـ

بودره نين سؤيودو
من گلنده گؤيودو
اوغلان دا نه گوناه وار
قيزا وئرين اوبيودو

سالدات خانا بؤيو كدو
دؤود دؤورهسى سؤيوددو
سربازلارين ايچىنده
اوز قارداشيم بؤيو كدو

عزيزىم گول اوشودو
شئه دوشدو گول اوشودو
گولوشون جانيمى آلدى
بوئىجە گولوشودو

قىزىل گول دىلدن اولدو
بولبولده گولدىن اولدو
من سىندن آيريلمازدىم
آيريليق سىزدىن اولدو

گؤيدە گون چوخ اىستىدى
قاپىم يونون اوستودو
بىر سحر گل بىر آخشام
گئرن دئىsin دوستودو

گؤيدە اولدوز قورتولدو
كاسادا بوز قورتولدو
آغا منى ئولندير
كىنده قىز قورتولدو

سو گلىر آرخ دولوسو
يارياتىب تاخت دولوسو
ائولنمك آسان دىيل
پول اىستر吉ب دولوسو

گول دردرىيم رنگى سولدو
اوره يىم شان شان اولدو
يار گئىدى آتدى منى
اوره يىم قانا دئندو

سوُ گلير زينى زينى
خزل توتوب اوزونو
اولمه ييديم قالا يديم
گورئيديم يار اوزونو

بولاق باشى قىز اولو
اوسطو دولو قىز اولو
اييل دسمالىن گؤتور
من آيىلسىم سؤز اولو

آى چىخدى قدىر آللاد
تقصىرىم ندىر آللاد
يامنە بىر صىبىر وئر
يادا سئويندىر آللاد

حىطلىرى مئو گولو
بادام گولو مئو گولو
او واخلار قونشواويدوق
ايىدى اولدوق سؤو گولو

گول اكدىم درم آللاد
دام اوسته سرم آللاد
آيىرما يارى مندن
آماندى كرم آللاد

دريادا قوش اوزومو
اوغلان ائشىد سؤزومو
ائشىتمەسن سؤزومو
اولدورەرم ائزومو

آراز اوستىدە بوز اوستە
كباب يانار كۆز اوستە
قوى منى اولدورسونلر
بىر آلا گۆز قىز اوستە

بو درەنئىن اوزونو
چوبان قايتار قوزونو
نا وختى گورمەميشىم
من يارىمەن اوزونو

ساري گوللر آليندە	قاشىم وار گۈزۈم اوستە
ساعات وار بىلە يىنندە	قدىمىن گۈزۈم اوستە
آللاه آىرىلىق وئرمە	سن خىبر وئر يار گىلدى
ニسىگىل وار اورە يىمدە	موُشدولوق گۈزۈم اوستە

ساري گىلاس اليندە	قىيز زۇيونون آله جە
ساعات وار بىلە يىنندە	ايرنىڭى دۇنوبىدو گچە
آللاها جان وئرمەرم	آللاه كۆمە يىن اولسۇن
آرزوم وار اورە يىمدە	ال الله وئرن گئچە

اوتۇرمۇش دوم تختىمە	داغلاردا مئشە لردى
نه وار مىنیم بختىمە	مئى قالدى شوشە لردى
قوصىھە منه آل وئردى	هامىنин يارى گىلدى
ايكىنىد يىنин وختىنندە	من قالدىم كۆچە لردى

اوغلان آدىن مرندە	عازىزىم بىردى بىردى
مراغايا گىرنىدە	چوخ ايش وار بو صىيرىدە
ائىلە گول ائىلە دانىش	اي كىيمىز بىردىن اولك
مشتريلىر گۈرنىدە	قويسونلار بىر قېيرىدە

عَزِيزِمْ قَيْرُوْسَنْدَه	باخچا منده باغ منده
تَار سَنْدَه قَيْرُوْسَنْدَه	ھئيوا منده نار منده
يُوزَايِل اوْوچولوق اشديم	سينهم عٽار توکانى
وُورما ديم بير اوْسَنْدَه	ھرنە دئسن وار منده
عَزِيزِيم يَارَا منَدَه	چتىندى چاي ايچىنده
درَد منَدَه يَارَا منَدَه	كؤنلوم آخواى ايچىنده
أَوْلَمَه يَيدِيم قالا يَيدِيم	آللاھ مطلبىن وئرسين
يَيْتَيْرَيَيدِيم يَارَا منَدَه	آچيلان آى ايچىنده
عَمَيم اوْغلو پسَنَدَه	حىيطلىرى دريندە
هَئِچ پُولون وار كيسەندە	گل اوْتوراق سَريندە
كَنَدَه زرگر گلبيدى	بىر دسته گوّل اوْلا يَيدِيم
بَير اوْزوْك چكدىر سن ده	سُووگولومون اليندە
قَلنفور أَبْر ايچىنده	داغلارا چم دوشىنده
سَارالدىم قَبْر ايچىنده	گوّل اوْسته نم دوشىنده
مَنَه وئرن جزانى	رُوحوم قفسە اوْينار
چكەسَن قَبْر ايچىنده	يادىما سن دوشىنده

قۇربانام خان گۆزلەرە
منە باخان گۆزلەرە
بىرائلە سوْرمە چىكىب
ائولر يىخان گۆزلەرە

ائولرى دوهچى دە
تار قالدى قرهچى دە
سئومىشىم گئدە جە يم
آندا اولسون اوْ مچىدە

پوْتون قرهدى قره
يارىم گئدىپ سفرە
بىر بالا بالدىزايىستر
گئدە اوْنۇ قىيىته رە

اوْتۇرمۇش دوم سككى دە
اۆزه يىيم دە شەكى دە
گؤيدن اوْچ آلمა گلدى
بىير قىزىيل نعلبىكىدە

آيىنانى آتدىم دۆزە
شۇقۇ دوشوب تبرىزە
شوّكور الحمد وللە
ايشىمىز دوشوب دوازە

گؤيدن گئدن طىيارە
سالام يئتىر اوْ يارە
من اوْ ياردان وازگىچدىم
قىلىسىن باشىنا چارە

اوْ گولو آتدىم سىزە
يالقوزام قوى گل بىزە
گۆز ياشىمىن سوْيىندان
سوْ قۇوزانىبىدى دىزە

جىران دوشدو چؤللەرە
اۆرك دوشدو جؤللەرە
سئودىم آلا يىلمە دىم
سىسىم دوشدو ائللەرە

سوڭلىرى لولە لولە	او گولۇ آتدىم سىزە
يار گلىرى گولە گولە	يالقورام قوى گل بىزە
الىنده گولۇ دسمال	خدام بئيلە يازمىشدى
قان تريين سىلە سىلە	من قىمتاولدوم سىزە

عزيزىيم گولە گولە	بىر داش آتدىم جوپىزە
گول اكدىم گولە گولە	دۇواردان آش گل بىزە
دوشمان ائوييمى يىخدى	تارىم بئيلە يازمىشدى
اۆزومە گولە گولە	من قىمتاولدوم سىزە

گئتدىم باغا اۆزومە	قىزىل اۆزوك فيروزە
تىكان باتدى ديزيمە	گئدىن دئىين خورۇزا
آل آتدىم چىخاتماغا	بويونو بانلاماسىن
يار ساتاشدى گئزومە	يار گله جىكىدى بىزە

بئر كو قويدون مىللەمە	يار گئدىيدى تبرىزە
ۋئردىن عشقىن كىلەمە	جيبييندە مخمر كىسە
ھرزادىم سنىن اولسون	نىئىنيرم سووقاتىنى
دؤشلىرىمى الله مە	ساغلېلغى گلسىن بىزە

دردىيى دئ بىلەنە	عزيزىيم نئيليم سنه
ايش باشينا گلەنە	دوشوبىد ور مئيليم سنه
سۈزۈوو دئمە كۈنلۈم	من دؤنسىم اۋزوم دؤنسون
ھر اوْزۇوھ گولەنە	سن دؤنسىن نئيليم سنه

الىينى وئر اليمە	فلكىن قەھرى منه
سەندە منى سرىيمە	گلەمەدى رەحمى منه
گئدەرم عاشيق اوللام	دۇلدۇردو غم پىالەسىن
سەندىنە گۈزەلىنە	ايچىتىدى زەھرى منه

دارچىن يىن لوڭە سىينە	گۈيىدە اولۇرۇز اۆچ دنه
دۇلان گل بىلە سىينە	بۇلۇز ياراشىر منه
گۈندە بىرقۇربان كىسيم	من ياردان آيرىلانى
گۈزلەرين گىلە سىينە	اولوم ياراشىر منه

ساماوارىن شىرىينە	من عاشىغام اوزونە
گئىتمىم ايتىن بىرىينە	حئيرانام قاش گۈزونە
ايت اوْغلو كۈپك اوْغلو	سن مندن آيرىلمازدىن
قويدۇم آدام يېرىينە	باخدىن اغيyar سۈزونە

باخچادا گوّلر باجى	گل گئدك بئيله سينه
اوخور بوّلبوّلر باجى	گوزلر محله سينه
سنى فتير ياندى يير	گوزلر ائوده دىيل
گئچر بوّگونلر باجى	اود ووراق محله سينه

تومانىن چىتىدى باجى	كىچدىم گوندن كولگە يە
نه گئيچك چىتىدى باجى	دسمال وئردىم سؤوگويە
قوجايا قىز وئرمە يىن	زحمتىن يار سئودىم
قوجا نه ايتىدى باجى	قيسمت اولدۇ اوْزگە يە

عزيزىم نار آغاجى	ق(يزىل اىينه نىن ساپى
كىسمزلر نار آغاجى	گئرسەنير سىزىن قاپى
يارىمدان آل چكمەنم	سنى مىندن ائيلەين
قورۇلسا دار آغاجى	دۇلانسىن قاپى قاپى

هادئىرم باجى باجى	آراز گلىر قىيقاجى
شىرىن آغزىم اولدۇ آجى	گتىرير بىرجوت باجى
زحىتلرىن حلال ائت	بىرى منىم سؤوگولوم
گئدىپ گلمەنم باجى	بىرى باشىمەن تاجى

قلنفور قوْتُودادى	ائولرى آغ داشدادى
خومار گۆز يۈخُودادى	سۈرمە قلم قاشدادى
غم چىكىم دلى گوْيىلۇم	بېر جوْت بۇسَا اىستەدىم
مطلب وئرن خۇدَادى	آغلا ماغى باشلادى

قلنفور قوْتودادى	بالا دادى بال دادى
ياتىبدى يوْخودادى	بـالـآـدـام آـلـلـادـى
آـناـ منـىـ وـئـرـ گـئـدـىـم	يـاخـشـىـ سـيـنـاـ جـانـ قـورـيـانـ
اوْزـوـ وـئـرـنـ خـوـدـادـىـ	پـيسـىـ وـئـرـرـ بالـ دـادـىـ

گؤیده بولود اوینادى	پوتون اوستو بافتادى
گۆزۈم سىندىن دوييمادى	آللاھ باغرىم چاتىدادى
اڭر ھامى قويىسايدى	چىخىم بولاق باشىينا
نامىرىد فلك قوييمادى	گۈرۈم يارىم هاردادى

گؤيرچىن ھاۋادادى	قارابالىق سوُدادى
آل آتما يوُدادادى	گۈزلىرى يوُخودادى
مرحبا منىم گۈلۈم	منى وئر اۆز سئوگىمە
همىشە دُعادادى	روزى وئرن خۇددادى

درىا سىدىن كىم كئچدى	آغ آلمى آلالانىيدى
كىم قرق اولدو كىم كئچدى	بۇداقدان ساللانىيدى
فلك گل ثابت ئىيلە	خوْش اوْ قىزىن حالينا
هانسى گونوم خوش گئچدى	تازا نىشانلانييدى

عزيزىيم اوْدو گئچدى	اوْتايدا قوْچ ياتىيدى
قلىانىن اوْدو گئچدى	قوْچ بۇينوزون چاتىيدى
كۇر اوْلسون دلى مجنون	حئيف قوْچون جانينا
لېلىنىن اوْدو گئچدى	قوْرو يئerde ياتىيدى

تۈت آغاچى قارماخدى	داغلارдан يازدا گىتىدى
تۈتو بارماق بارماقدى	ياغىشىدا قاردا گىتىدى
سۇو گوم كۆسوب گئدىيدى	آللاندىيم ياد سۇزونە
عالجىم يالوارماخدى	اليمن ياردا گىتىدى

تۈت آغاچى قارماخدى	قلنفور هاچا بتدى(بنددى)
يابراقلارى بارماقدى	سانا گئر نىچە بتدى
يار كۆسوب دو گئدىيدى	اولوم آللە ايшиيدى
عالجي يالوارماخدى	آيرىليق هئچە بتدى

من عاشيق مارال آزدى ^١	قىز يل گوڭل هاچا بتدى
اووچو چوخ مارال آزدى	سانا گئور نىچە بتدى
غم چكمە عزيز ياريم	دوشىسن من دوشىن دردە
اولمەرم يارام آزدى	گورئيدىن نىچە درددى
آت منى گؤتىدۇ قاچدى	آغا جدا ناريم واردى
سوّمو كلىرىم چاخناشدى	داغ اوستە قارىم واردى
گىئىدىن آناما دئىيىن	نىئينيرم دۆنيا مالىين
منزلىم اوزاقلاشىدى	سەنين تك ياريم واردى
آراباسى گوموشدو	آغا جدا نارين واردى
مېندى دالىيما دوشدو	داغ اوستە قارين واردى
مېنېب دالىيما دوشىمە	نىئينيرسەن دۆنيا مالىين
سەنين اوچون پىس ايشدى	گۈزل بىر يارين واردى
آرازا ووردوم تىشتى	عزيزىيم ناماز دردى
جىنگىلدەمهدى كىشىدى	داغدان گل ناماز دردى
فلك گل ثابت ائله	خالقى آللە ئولدوردو
هانسى گونوم خوش كىشىدى	منى آنلاماز دردى

باشىنداكى پاپاقدى	بازارдан آلدىم تئشتى
دۇنيا ياشىل يارپاقدى	گۈنوم آخ واينان گئشدى
سوْيون گل بئله ياتاق	يازىيسان پوزامميرسان
آخرىمىز تۈرپاقدى	يازى يازان نه ايشدى
قرئىنى [*] بىر اوْحاقدى	حاماڭ قاباغى داشدى
گولو قوْحاق قوْحاقدى	چاقالالار گول آشدى
قرئىنيدن قىيز آلان	ايکى دانا گؤى گۈزاوغلان
جىتتە واراجاقدى	بىرقىزى گؤتىو قاشهدى
آخشام اوْلدۇ قارالدى	گؤيده اوْلدۇ زاتمىشدى
بوُ جور رنگىم سارالدى	آتمىشىدا باتمىشدى
اونلار بوردان گئدەلى	گئتدىم يارىن يانينا
دونىا منه دارالدى	منىم يارم ياتمىشدى
آغا جدا آرمود قالدى	ياريم مندن دانىشدى
آرمودو يئمم كالدى	آيرىلمىشدى بارىشدى
عذاب قىزىن دوداغى	بىر اوْخ وورددۇ سىنه مە
عذاب اوْغلاتا بالدى	كندىر كىمىمى آلىشدى

درىادا گەمىم قالدى	آلما آتدىم نار گلدى
اكمەدىم زەيمىم قالدى	كۈينك بىچدىم دار گلدى
آرزوں گۆزوندە قالسىن	قاپى يا كۈلگە دوشدى
ئىجە كى منىم قالدى	بېيلە بىلدىم يار گلدى
شىير وانا دسته گلدى	بازار پىرده گلدى
بىر بۇيو بسته گلدى	دۇلاندى بىرده گلدى
خاراب قالسىن شىر وانى	قوربىت پىرده چوخ قالدىم
ساغ گىتىدى خسته گلدى	اورە يىيم دردە گلدى
عازىزىم درىادا قالدى	باغىندا اوزوم قالدى
اوخ آتدىم درىادا قالدى	درەمەدىم گۆزوم قالدى
اولمەيىمە يانميرام	ايىكى عمى قىزىنин
قۇرخورام يارىادا قالدى	بىریندە گۆزوم قالدى
عازىزىم يازا نا قالدى	درىاجا غەميم قالدى
قىش چىخدى يازا نا قالدى	اكمەمېش زەيمىم قالدى
انسانداتقىرىنلى	آرزوں قلىبىنده قالسىن
انصاف يازانا قالدى	ئىجە كى منىم قالدى

گؤيلىرن لرزه گلدى	عزيزيم يازا نا قالدى
آلـىيندا نيزه گلدى	قيش چىخدى يازا نا قالدى
ائشىتىديم يار ئولەنېب	قلمده گوـناه يوـخدو
جانىمالـرـزـه دـوـشـدـو	انصاف يازانا قالدى

من گـىـتـىـدـيـم آـنـامـ قـالـدـى	عـزـيـزـيـمـ اوـزـومـ قـالـدـى
اوـدـوـماـ يـانـانـ قـالـدـى	درـمـهـدـىـمـ گـئـزـومـ قـالـدـى
نه دـوـيـادـانـ كـامـ آـلـدـىـمـ	يـارـيـمـىـ يـوـلاـ سـالـدـىـمـ
نه بـىـرـ نـيـشـانـامـ قـالـدـىـ	داـليـجاـ گـئـزـومـ قـالـدـىـ

اـوـتـايـ بوـتـايـ بـىـزـيـمـدىـ	قاـپـىـدانـ بـىـرىـ گـلدـىـ
عـقـيقـ دـوـزـومـ دـفـزـومـدىـ	گـئـزـومـونـ نـورـوـ گـلدـىـ
هـئـچـ كـسـ قـىـزـينـ وـئـرـمـهـسـهـ	بوـ آـرـخـىـ كـيمـ آـرـتـدىـ
عـمـيمـ قـىـزـىـ بـىـزـيـمـدىـ	سوـ بـئـلـهـ دـوـرـوـ گـلدـىـ

ائـولـرىـ درـهـ كـنـدىـ	كـفـلىـكـ دـاشـاـ دـاغـلـدـىـ
گـوـمـوشـدـنـ سـيـنـهـ بـنـدىـ	سـهـدـىـ * دـاشـاـ دـاغـلـدـىـ
چـىـخـارـامـ يـارـ گـئـرـونـمـزـ	منـىـ گـئـزـونـ اـوـخـلـادـىـ
يـىـخـارـامـ بـئـيلـهـ كـنـدىـ	قـانـيمـ دـاشـاـ دـاغـيـلـدـىـ

داما چىخما اىز اولو	بوُ داغلار كۈمۈردىنى
كوت شالوارىن تۆز اولو	گئچن گون عۇمۇردىنى
اييل دسمالىن گؤتور	فلكىن بىر قوشۇ وار
من گؤتورسىم سۆز اولو	دېمىدىيگى دەميردىنى

سربازخانا ها ياندى	پوْتونوم دىك داباندى
سرباز گلدى دايىاندى	يئره باسما آماندى
من قورۇبانام سربازا	توُكانچىيا بسوْشلو يام
شىپورنان دايىاندى	بوْيون واحدى تامامىدى

عزيزيم گولوستاندى	حىيطىدە كىلىم ياندى
آچ اوْخو گولوستاندى	ايچىنده گولوم ياندى
بوّلبولون گوز ياشىندان	آنام آنام دئمكدىن
باخجادا گول اىسلامدى	آغزىمدا دىلىم ياندى

گويلىم فارا قازاندى	خان آغا خاندى خاندى
دىلىم عرضه يازاندى	باخچادا قوش قوواندى
گلين چىرى دئندەرەرين	مصرى قلىچ بئلىنده
فلک پرگار پۇزاندى	حضرتە پەلۋاندى

قلنفور اُبر ائيلهدى

ائىل منه جبر ائيلهدى

مرحبا مانىم گؤيلوم

بىر بئله صبر ائيلهدى

دېپ قاپى درېتىدە دىر

منىم قلىبىم درددە دىر

سن كى منى دئىرسىن

منىمكى قورۇتىدە دى

اوْ گلن يار اوْلايدى

الىيندە نار اوْلايدى

ايكييمىز بىر كفندە

ياخاسىدار اوْلايدى

قاشلارين قبله گاھدى

قبله دئمە گوـناھدى

DAGLAR دۇمان آلسا

بىلکى من چىن آھدى

بو دره هالىخىلىدى

هالىخىلى باليقلىدى

پىنتى يە قىز وئرمە يىن

آياغى چارىقلىدى

قرە توـيوخ ايندەدى

يـومورتاسى گوـنـدـهـدى

اون دئـرـداـونـبـشـ قـىـزـسـئـوـدـىـمـ

گـئـنـهـ گـئـزـوـمـ سـنـدـهـدىـ

بـوـ قـالـاـ آـلـمـالـىـدـىـ

آـلـماـسىـ قـالـمـالـىـدـىـ

بـورـداـ بـىـرـ قـىـزـسـئـوـدـىـمـ

قادـاسـىـ آـلـمـالـىـدـىـ

قرە چـادـىـرـ دـوزـدـهـ دـىـ

طـنـفـلـرىـ بـىـزـىـزـدـهـ دـىـ

اـونـ دـئـرـداـونـبـشـ يـارـسـئـوـدـىـمـ

گـئـنـهـ گـئـزـوـمـ قـىـزـدـادـىـ

چراققا زلار ياناردى	بوُ گلن هاراليدى
ھېئرە نور قالاردى	داغلارين ماراليدى
دۇشمان اوتوران يئرلر	اوخويور آھو تكين
اود توتا پدى يانا يىدى	اوركىن ياراليدى
حىـ طدرى كردىدى	بوُ گلن هاراليدى
دؤرد دئورەسى پردىدى	داغلارين ماراليدى
سـارالوـبـان سـوـلـوـبـان	طـبيـيـمـ هـارـدـاسـانـ گـلـ
ائـلـ اوـغـلـونـونـ درـدـىـ دـىـ	اوـرـهـيـمـ يـارـالـيدـىـ
حـيـطـلـرىـ كـرـدـىـدىـ	بـورـدانـ اوـزـاقـ ماـكـىـ دـىـ
اوـستـوـ دـولـوـ پـرـدـىـدىـ	قـيـزـ تـئـلىـنـ يـانـاـكـىـ دـىـ
منـ نـيـيـهـ سـارـالـمـيـشـامـ	گـلـسـنـ اوـزـونـ گـلـيـپـىـسـنـ
سـئـودـيـگـيـمـيـنـ درـدـىـدىـ	گـلـمـهـ سـنـ يـانـاـكـىـ دـىـ
عـزـيزـيـمـ نـيـسـگـيـلىـدىـ	تـبـرـيزـ اوـستـوـ گـوـئـىـدىـ
بوـيارـينـ دـوـسـتـ گـولـودـىـ	شـيـشـهـ لـرـ دـولـوـ مـئـىـدىـ
اورـهـيـمـدـهـ يـارـاـ وـارـ	يـارـيمـ بـيرـ كـاغـاذـ يـازـىـبـ
ائـلـهـ بوـ يـارـ نـيـسـگـيـلىـدىـ	تـامـامـ عـرـضـىـ گـيـلـئـىـدىـ

خىابان ياغىش يئرى
آغ اۆزوندە دىش يئرى
من سنى چوخ سئيرىم
چىرىشۇ وونۇ آچ يئرى

قلنفور اولمايايدى
سارالىب سولمايايدى
بىر آيرىلىق بىر اولوم
ھەچ بىرى اولمايايدى

عزيزىم قالا يئرى
يۇرد اوستە قالا يئرى
قيامت اوگون قوپار
يار گىندە قالا يئرى

قىزىل گۈل اولمايايدى
سارالىب سولمايايدى
بىر آيرىلىق بىر اولوم
ھەچ بىرى اولمايايدى

آرخالىغىم داردارى
گل باشىمىن سردارى
ائويمىزه گلمىرسن
كۆچەمىزه گل بارى

من گلننده قشىدى
چۈللەر دۇلو قوش ايدى
ايستە دىم نامە يازام
بارماقلارىم اوشودى

ساري قول باغىم سارى
سروان چىكىر اوسارى
يازام ايمام رضا يا
منى گۈندر ائل سارى

من گلننده ياز ايدى
چۈللەر دۇلو قاز ايدى
ايستە دىم نامە يازام
مۇركبىم آز ايدى

قالانين اسـكـنـدـرـى

نه كـسيـپـسـنـ بـنـدـرـى

يارـيمـ منـىـ اـيـسـتـهـ سـهـ

عـكـسـيـنـ مـنـهـ گـئـنـدـرـى

شـيرـ وـاـنـيـ شـيرـيـنـ نـارـىـ

تـورـشـ نـارـىـ شـيرـيـنـ نـارـىـ

شـيرـ وـاـنـىـ خـارـابـ قـالـسـىـنـ

يـئـمـزـلـرـ شـيرـيـنـ نـارـىـ

پـنـجـرـهـ نـىـنـ مـيـلـلـرـىـ

آـچـيـبـ قـيـزـيـلـ گـوـلـلـرـىـ

اـوـغـلـانـىـ يـوـلـدانـ اـيـلـرـ

قـيـزـيـنـ شـيرـيـنـ دـيـلـلـرـىـ

عـزـيزـيـمـ مـرـدـهـ سـارـىـ

سوـگـلـرـ مـرـدـهـ سـارـىـ

باـغـلاـسـالـاـرـ قـوـلـ قـيـچـيـمـ

سوـرـونـنـمـ مـرـدـهـ سـارـىـ

شـيرـ وـاـنـيـ كـوـچـهـ لـرـىـ

باـنـلـامـازـ بـئـچـهـ لـرـىـ

گـيرـئـيـدـيـمـ يـارـ قـوـيـنـوـنـاـ

پـاـيـيـزـيـنـ گـئـجـهـ لـرـىـ

عـزـيزـيـمـ يـارـ دـيـارـىـ

يـارـ يـورـدـوـ يـارـ دـيـارـىـ

آلـچـاقـاـوـلـ اـوـجـاـ دـاغـلـاـرـ

گـؤـرـسـنـسـىـنـ يـارـ دـيـارـىـ

دـسـمـالـىـنـ حـاشـيـهـ لـىـ

دـرـدـيـنـدـنـ اـوـلـدـومـ دـلىـ

سـئـوـگـيـمـ منـىـ اـيـسـتـهـ سـهـ

عـكـسـيـنـ مـنـهـ گـئـنـدـهـرـىـ

خـياـوانـ اـسـكـنـدـرـىـ

نه كـسيـپـسـنـ بـنـدـرـىـ

يـارـيـارـىـ چـوخـ اـيـسـتـهـ سـهـ

عـطـرـىـ دـسـمـالـ گـئـنـدـرـىـ

عزيزيم ناتارازى

نه داشى نه تارازى

كىشىنى يازيق ائيلر

آروادىن ناتارازى

باياتىنىن آخىرى

خومار گؤزلر باخىرى

غم چكمه دلى گؤليلوم

يار سىنىدىر آخىرى

قره چادىرین دوڙو

طنفلرى قيرمизى

ال گؤتوركده قاچاق

ھېچ كس گئرمەسىن بىزى

عزيزيم كمان آيرى

فاش آيرى كمان آيرى

سئويشدىك آيرى دوشدوک

گزك بير زامان آيرى

قيرمизى بالىنج اوڙو

بىز نه تانىردىق سىزى

اوْقدر گلدىز گئتدىز

اوڙدن آپاردىز بىزى

قره توپوخ قاچىرى

قانادلارين آچىرى

آما منى ئولندىر

قىزلار مندن قاچىرى

ماشىنيمىز قيرمizى

دۇرار وۇرسان تۇرمۇزو

ايىدى اوْغلانلار سئوير

چالىب اوْينايان قىزى

قىزىل اوْزويون ساپى

دۇرمۇر بارماغىم قانى

آناما قوربىان اولوم

يارى قوناق ساخلىرى

جىغا لانىن اىنچەسى	آفتاھانىن لو ولاسى
گل گو يلومون قۇنچەسى	يۇ خدو يارين وفاسى
بىر بويون گل بىر صاباح	يارا بىر كؤينك تىكدىم
بىرده بايرام گئچەسى	قىزىل گولدن ياخاسى

عزيزيم گول آيريسى	آفتاھانىن قىرناسى
بولبوللر گول آيريسى	يۇ خدو يارين وفاسى
بىر ساعات آيريلمايان	قىرمىزىدان دون تىكدىم
اولوبدور ايل آيريسى	جواهـرى ياخاسى

سربازخانانىن آشى	عزيزيم مرد آتاسى
ايچمهنم سرباز آشى	دولدور وئر مردە تاسى
من بوردا قدم وورۇم	ايگىد اۆزو مرد اولماز
آنام تؤكسون گۈزىياشى	اولماسا مرد آتاسى

دسمالىن كريپ ديشى	پىجرە نىن پرده سى
موشكولدى سؤوغوايشى	گلىر او خوماق سىسى
گل آپارىم دىشچىيە	گئچە يوخودان ائيلر
قويدورۇم قىزىل ديشى	نازلى يارين قوشىسى

عزيزيم قاراباغى	آجى قىيجى ياپرااغى
گئجهنىن قاراباغى	آستانالار تۈپرااغى
بىرجوت ترلانيم ايتىب	كىم بالامى ايستەمهسە
بوينوندا قارا بااغى	گۆزونە بىيار ياپرااغى

الىيندە سو قاشىغى	بالاجا جىب پىچاغى
سو تؤكوم يو قاشىغى	اولدوم ائللر قاچاغى
گئدىيدى گله گۆزو	بىرسحر گل بيرآخشام
ائممىزىن ياراشىغى	بىرده گون اۇرتاچاغى

آرمود آغاچى على	عزيزيم آلما بااغى
اوستوندن اىپك خلى	آلما بااغى نار بااغى
آلتيندا ناماز قىلاق	منى سىدن اىدەنلى
يامحمد يا على	گۈرۈم گئشىسىن چىرااغى

دستمالىن حاشىيەلى	عزيزيم آى قابااغى
دردىندىن اولدوم دلى	بولۇد اوينار آى قابااغى
يا دردىندىن ائلەرم	گولمۇز يېتىمىن اوزۇ
يا منه رحمىن گلى	آچىلماز قاش قابااغى

آى چىخدى يانى يانى	آغلارم آغلار كىمى
دۇرْمۇر بارماغىم قانى	دردىم وار داغلار كىمى
ياسدىق دؤشىكىن سۇرۇش	خىزلى اولوب تؤكوللم
هانى دؤشك سُلطانى	يئرلە باغلار كىمى
اوغلان آدین آى هانى	سارى قارپىز دىلييمى
سووارماغا بئل هانى	اوخوددوم بوڭبۇلۇمو
ايكييمىز بىر درېتىدە	گئدىرسن تئزقايدىگل
سۇيىشمە يئر هانى	دئىيمى دردى دىلييمى
اوغلان آدین رئيحانى	سارى قوھون دىلييمى
سووارماغا بئل هانى	اوجورتدون بوڭبۇلۇمو
ايكييمىز بىر كۆچە دە	گل دۇوار دالدىسىنا
سۇيىشمە يە يئر هانى	دئىيمى دردى دىلييمى
حى طلرى رئيحانى	كىش زويون دىيزە كىمى
سوارماغا بئل هانى	بوردان تېرىزە كىمى
ايكييمىز بىر كۆچە دە	بوشان گل آليم سنى
سۇيىشمە يە يئر هانى	تۇي ائيلەيىم قىز كىمى

عزمىزىنەمە سنى
كۈنلۈم اىستەرە سنى
خىستە گوْيول نارا يىستر
منىم كۈنلۈمە سنى

حىيىطلىرى رئىحانى
سوُوارماغا بئەل ھانى
ساواشدىق آيرى دوشدوڭ
دانىشماغا يەئر ھانى

قىيزىل گۆل بوتاسىنى
تانرىيم ساخلاسىن سنى
عالاجىم اونا قالىب
يو خودا گۈرمى سنى

سۇوگولونم اىسلامنى
يا غىش وۇرار اىسلامنى
دۇرۇم چىخىم قاپىيا
يا غىش ياغار اىسلامنى

من عاشق اۋزوم سنى
مۇسا خالار اۋزوم سنى
چوْخ داندى گۈرمە مېشىم
آخىتارىر گۈزۈم سنى

عزمىزىم مە دۇمانى
داغلاردا مە دۇمانى
هامىنин يارى گىلدى
گلەمەدى مەھدىم ھانى

درىالار آتدى منى
لاققا لار اوْددو منى
بىرپاكىن بىرنا پاكىن
نالەسى اوْددو منى

گىردىنىدىم ھلالى
سوُيا دوشسە بولانى
ايگىدىن بىئ قئيرتى
دالداردا دولانى

عزيزيم بودا منى	آپاردى تاتار منى
خنجر آل بودا منى	قوۇل ائيلر ساتار منى
گۈرنە گۈنە قالميشام	وفالى ياريم اولسا
يىنمىر بىودا منى	آختارىب تاپار منى

عزيزيم خۇيى چمنى	آپارىب خىال منى
مرندىن خۇيى چمنى	بىير يادينا سال منى
يا مەلەرم تاپارام	باس باغرىنا سازكىمى
يا وۇرسون اووچو منى	حزىن حزىن چال منى

عزيزيم مردە منى	دسمالىن ياسىمنى
سالما سن دردە منى	چىخاتما ياددان منى
آغا اولمام نامردە	آند وئيرىم خالىقا
كس قوربان مردەمنى	بىرييوللوق آتما منى

عزيزيم يارا منى	عزيزيم آلدى منى
اولدورور يارا منى	كمىنە سالدى منى
بىر وفالى دۆست يو خدو	ساچلارين شاهمارايلان
يئتىرە يارا منى	دۇلاندى چالدى منى

آل آلمانىن دئوردۇنو
سەۋ گۈزەلين مىرىدىنى
آلسان دا بىر گۈزل آل
چىكىمە چىركىن دردىنى

عمىم اوْغلو آل منى
آل ھاچالا^x سال منى
من ھاچالىندان چىخسام
ھاچالىن وورسون منى

الىيندە سوُ لە يەنى
سوُ تؤ کوم يوُ لە يەنى
گىئىيدى گلەجىكدى
ائىمىزىن گولە يىنى

كەلىيَم اوْولا منى
اوْولا بوْخوْولا^x منى
گئجه لر آل قوْينوا
گوْندوز بوْخوْولا منى

الىيندە سوُ لە يەنى
سوُ تؤ کوم يوُ لە يەنى
منىم خوشوما گلر
ايگىدىن گولە يىنى

آچىق قوْ پىجرە نى
گۈزۈم گۈرسون گلەنى
ئىجە قىبرە قوْيارلار
يار دردىندن اولەنى

بىر دۇنوم وار چىن چىنى
من نىئىنيرم ئەلچىنى
الىيمدن اوْچوتىموشام
تېرىزلى ئەلچىنى

بو درە نىن گوهنى
اوغلان قىيتىر دوهنى
گئت بابا وا دئگىينى
ۋېرسىن بىزە نوهنى

من عاشق کس آرایی

رقیدن کس آرایی

جامالین بیر ذرہ سی

آلماں تک کسر آئی

من عاشق کس آرایی^۱
رقیدن کس آرایی
جامالین بیر ذرہ سی
آلماں تک کسر آئی

ائى گئدن نايب	گليرديم باغا	بئش هئجالى
شمسيهـن قالـيب	قار يـاغـا يـاغـا	دؤرـدـلوـكـلـر
أوزـونـ دـئـيـيـسـنـ	عـكـيزـ سـالـدـيرـاقـ	
آنـانـ يـالـوـارـيـبـ	وـورـاقـ اـوتـاغـاـ	(٥٩ دـؤـرـدـلوـكـ)
آلـمـادـانـ كـسـ وـئـرـ	سـكـينـهـ خـالـاـ	گـوـلـلـرـ گـوـلـدانـداـ
هـئـيـوـادـانـ كـسـ وـئـرـ	تـنـدـيرـىـ قـالـاـ	بوـلـبـولـ اـئـيـوانـداـ
سـسـيـوـهـ قـورـبـانـ	كـؤـسـوـىـ گـؤـتـورـ	منـيمـكـىـ سـنـسـنـ
سـسـيـمـهـ سـسـ وـئـرـ	منـىـ قـاـواـلاـ	كـوـلـ جـاهـانـداـ
الـيـمـدـهـ آـچـارـ	ماـشـينـىـ سـاـخـلاـ	ايـچـمهـ پـيـلاـ
قالـمـيـشـامـ نـاـچـارـ	نوـمـرـهـ سـينـ يـوـخـلاـ	دـوشـمـهـ خـيـالـاـ
ايـشـينـ دـويـونـونـ	كـلـ آـلـ سـاعـتـىـ	اوـيـارـ منـيمـدـىـ
سـيـدـلـرـ آـچـارـ	يـادـيـگـارـ سـاـخـلاـ	چـكـمـهـ كـنـارـاـ
چـايـ اـيرـ كـلـيـدـىـ	لـبـهـ دـارـ يـانـاـ	گـلـ بـيـزـيمـ باـغاـ
چـايـدانـ اـهـليـدـيرـ	گـئـچـ خـيـاـواـناـ	قاـريـاغـاـ يـاغـاـ
منـيمـ قـارـدـاشـيمـ	منـ قـورـبـانـ اوـلـومـ	عـكـيزـ سـالـدـيرـاقـ
تـهـرـانـ اـهـليـدـيرـ	يارـ دـوغـانـ آـناـ	وـورـاقـ اـوتـاغـاـ

داغلارى دللم	ائى سارى كؤينك	مېدالىيم آلماس
يانوُوا گللم	گؤزوندە ئئينك	دسبندىيم قىزىل
سنسيز نئينه يىم	سنه منه اشتدىن	فاميل ياخشى اولسا
جاوانام اؤللم	تارىيم نئىز گئورك	قىز ائودە قالماز

داغلارى دللم	عكزىن دُووارا	گولداندا نارىش
يانىوا گللم	مِيْخلاماميشام	كوسوبسن بارىش
منه آز قوُصە وئر	بىرايل گئجهنى	منزل اوْزاقىدى
جاوانام اؤللم	يوُخلاماميشام	تلفونلا دانىش

ماشىندا گئردىم	مизاۆستە كىريشان	اويان تىكانلىق
دردىندىن اؤلدوم	اولدوم پريشان	بويان تىكانلىق
يئرى وفاسىز	واخت يوخدىيارلا	سنسيز بير يئرده
وفانى گئردىم	دئيم دانىشام	نه زندانگانلىق

اوْتاقدا كىلىم	گولو اكمە رم	چادراما ميلچىك
اوْستوندە گزىم	سوُيو تؤكمە رم	گؤزلرى گؤيچىك
نه دئدييم يارا	محبّت چوْخدور	بى حيام اولوبدو
لالاولسوندىلىم	ال چَكَممە رم	اولموشام سوينجىك

تانرى باخ ياريم	گوّلدانىيام من	عكىزىن مندە
وفاسىز اولدو	شەلاسى يام من	ۋئىمە يە جە يەم
منى آتدى دا	اۆز عاشىقىمەن	سەندەن باشقاسىن
كىمە يار اولدو	قۇربانىيام من	سۇئىمە يە جە يەم
ائى واى ايلاھى	هارا گئدىرسىز	اوردە دۇرماقدان
بۇستان كولودو	داغلارا باخىن	قايماق دۇداقدان
آرا خىاوان	بىر آچىن سىنهمى	اولوم ياخشىدەير
يارين يولودو	ياراما باخىن	سوپاى قالماقدان
قىزىيل پىله تە	دۇچىرمى يىخدى	ائى گىندەن اوغلان
اوستوندە كتە	ساغ قولوم چىخدى	گىئتمە بىر دايىان
قارداش سن آللە	بېيلە گلمەيىن	اۆز عالىدە سىن
گىئتمە قوربىتە	فايداسى يۇخدو	سرگىرداڭ قوييان
داغلار ارينگە	بۇرقۇ بۇرولدو	گلىردىم سىزدىن
گولو درىنجە	سوڭلار دۇرولدو	كىش جوراب دىيزدىن
منە بىر نامە	اوینايان خانىم	آللاه آيىرما
اۆزۈن گلىنجە	قولوم يۇرولدو	بىر بىرىمەيزدىن

نئينه دين منه	اوْيان دؤندرمه	عكىزىن منده
عاشيقىم سنه	بوُيان دؤندرمه	منيم جىبييىمده
يار آير يلىغى	كوشموشم سندن	نئيه گلمىرسن
كار ائيلر منه	مكتوب گؤندرمه	بىزىم دربنده
قىئىچى به قىئىچى	نئينه دين منه	عكىزىن منده
السيمده قىئىچى	وورولدوم سنه	منده چمنده
بى حيام اولوبىدو	يار آير يلىغى	سننى سۋەھنى
گئدىرم ائلچى	كار ائيلر سنه	گل بير دربنده
داغلار دالدادى	اليىنده دسمال	عىينىڭى شوشە
گۈزۈم يوْلدادى	آت گلسىن منه	قوْخورام دوشە
من سئون اوْغلان	سەنин باخىشىن	من وورولموشام
ايىدى هاردادى	هر زاددى منه	بىر قىزىل دىشە
داغلار دالدادى	اليىنده شنه	ماشىندا كره
گۈزۈم يوْلدادى	گئدىر خرمنە	بىئ گله گله
منىم عالىدم	بىرجوت باجىن وار	منزل دئمىشىم
ايىدى هاردادى	بىرىن وئرمنە	سئوگىلىم گله

دربىند آرالى	ماشىن قره دى	بوُيىاندان گئچدى
دوشىدوم فرارى	قاباق دره دى	اُوياندان گئچدى
سۇوگۇ بىر اولار	من سئون اوغلان	قىزلار اىچىنده
اودا وفالى	قلبى قره دى	يار منى سئچدى
گل آتما منى	اي واى ايلاھى	گولدان آيىلدى
آتمارام سنى	صبرىم اولايدى	گولو درىلدى
دويىما مالىنا	يار گزن يوُللار	سەين اخلاقىن
ساتمارام سنى	قېرىم اولايدى	بئيلە دىيىلدى
گۈرموشىم سنى	دۇنون سئرىدى	ائى واى عالىدە
سۇومىشىم سنى	كوتون سئرىدى	دونيا بىش گوندو
يار آيرىلىغى	گل دالان آلتا	من دوشىم اولم
اولىدور منى	مۇرتىن يئرىدى	سنسن عشقىنىدى
مین دوچرخە نى	عينىڭى سارى	داغلار مئشە دى
سۇر بوكوچە نى	ئىنئىرسن يارى	قلىيم شوشە دى
دىلىك ائلىرىم	ايىدىنин يارى	گۈز يوُلا تىكمك
قال بو گئجه نى	چۈللرە سالى	مەنه پىشە دى

ياللى هاوا لاري

*

اوچ دنه مرجان سويا داشلاندى يار عرض گىلئيلر گئنه باشلاندى يار

آرمود باغدا قىز بالكوندا ساللانير ساللانير من او..... باللانير باللانير

آمان ناز وكتدى ناز وقدرىمى بىلمە دين قوللارى بربتدى گلين قدرىمى بىلمە دين

انلىك آلدەيم كىرشان آلدەيم قدرىمى بىلمە دين

شىرخانى

دلىلو دلىلو شىرخانى هاوار مەدد فينجانى

شاهقىلو (زۇنَا و داۋۇل لا چالىنار)

جنگى (زۇنَا و داۋۇل لا چالىنار)

فولکلور

عسگرالى

عسگرالى بالام نانانای نانای قوندارلى بالام نانانای نانای

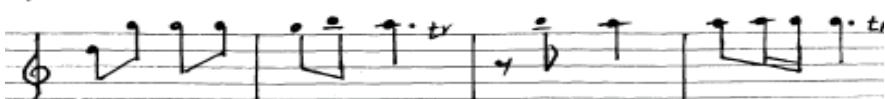
منده اوردان بورا تويا گلمىشىم اوّره يىمى اوّيا اوّيا گلمىشىم

آسقۇبرىنى

بويارين آدى ندير آسقۇ آسقۇبرىنى يار يو خدو دادى ندير آسقۇ آسقۇ بربىنى

آسقۇ آسقۇ بربىنى آسقۇ آسقۇ بربىنى

*

آيرى ياللى ها والارى

هانى منى هاي هاي منى جىيجى يئمىشىم تانى منى

*

گول خانادا ياتارام سودا بارساق ساتارام يارب اوقيزام من؟

*

نار يئمه نار يئمه نار شيرين اوّلار آتادان آنادان يار شيرين اوّلار

نار يئمه نار يئمه ناردنه سى يم آتامىن آنامىن بيردنە سى يم

نار يئمه نار يئمه نار منه دَيْدِي نه دَيْدِيْم نه دَيْدِيْم قلبينه دَيْدِي

*

قوْنُدارالى نين (قوْنُدارا فينو) بسينه گلدِيم من بوگؤزه لين سسينه گلدِيم

*

قىزىل آلمَا بوغداينان بير يارىم بير من اولوم بير آغ اوْتاق بير يارىم

*

بىر بارداق سرىن سو يو گتىر كۆچە نين باشينا وئرا يچىم سرىنلە يىم يارد ولانىم باشينا

*

پنجره لرى بئش بارماقدان اولدوم اوپيارا يالوار ماقدان

*

توْلاما توْلاما گلين اليندە نارданا اوْيناما گلين

*

هاوار دَويىمه لى گلين گؤزون سورمه لى گلين

*

آفسار قىزى آى موسى بىكىن آى گلىنى مىن نازىنан آى با غلا دىيلار آى بلىنى

*

های دُورنام دُورنام دُورنام نىيدن گلىرسن

*

آمان بوْ قىزىن آمان بوْ قىزىن آمان بوْ قىزىن آناسى

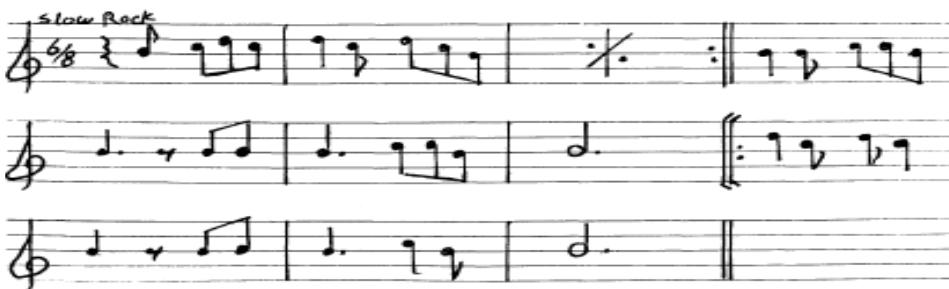
ائوه، قۇناق گلندە بئلە قوْوار بوْ قىزىن آناسى

تۇٰ ھاوالارى و تۇٰ سۈزلىرى

گلىن چىخاردجۇرالارين آغرىماسىن آياقلارين خوش گلىپدى قۇناقلارين

(تۇٰيلار مبارك، مبارك اولسون/بادا)

(ائى گولو رئىحان بىچەرمىن داماد يولۇندا جاندان گىچەرمىن)

بازارдан آلديم بادامى او بادامى بو بادامى ساع اولسون او غلان آدامى

بازارдан آلديم قۇونو او قۇونو بو قۇونو ساع اولسون او غلان قوهومو

گلىنىدى اولرىي گولو او خويور شىيدا بولبولو آناسىنىن شىرىن دىلى

بازارдан آلديم جاملارى او جاملارى بوجاملارى ساع اولسون خالاجانلارى

بازارдан آلديم سوغانى او سوغانى بوسوغانى ساع اولسون او غلان دوغانى

بازارдан گلىر آيناسى او ستوندە وار نىشانە سى ائل طايغانىن بير داناسى

گلىن دئير قارداش قارداش ياشىن تؤ كريا واش ياش آغا قىئىينىن سنه قارداش

گلىن دئير باجى ياشى تؤ كر آجى آجى خانىم بالدىز سنه باجى

بازارдан آلديم مكهنى او مكهنى بو مكهنى ساع اولسون او غلان اكەنى

گلىن خوش گلدىن خوش گلدىن بگىن جانينا نوش گلدىن

اول بگ دۇران او غلانا سوندان خوش گلدىن

گلىن دئير آتا آتا ياشى تؤ كر ياتا ياتا آغا قىئىاتان سنه آتا

بازارдан آلديم سئهينى او سئهينى بو سئهينى ساع اولسون او غلان قئىينى

بازاردان آلدىم سئەھىنى اُو سئەھىنى بو سئەھىنى ساغ اولسون قىزىن قىشىنى
 بازاردان گلىپ آيناسى اوستوندە وارنىشانەسى آناسىنinin بىرداھەسى
 چىراققا زلارى ياندىرىن طنبى^خ دولاڭدىرىن آغاڭگە سۆز قاندىرىن
 گلىن پوتونون سارىدە گئىمە دابانىن آغرىدە گۈئى آت قاپىدا باغلىدى
 گلىن پوتونون سارى گئىمە دابانىن آغرى گۈئى آت قاپى دا باغلى

مېللەر

كۆسولو آرواد

آرواد كۆسوب گىدەرك و سۇنرا اۋزو ائوه قايداندا بۇ باياتى لار دېيىرلە:
 بىت بىتىن يولداشى بىرە بىتىن يولداشى
 اۋزو گىدېب اۋزو گلن اولار ايتىن يولداشى

بىت بىتىن آشاغى بىرە بىتىن آشاغى
 اۋزو گىدېب اۋزو گلن اولار ايتىن آشاغى

***

اۋزىزلىك

اۋزىزلىكلىرى چىتدىسىن يامان گۈزلىرى پىتدىسىن
 ايستىنر شاد اولسون ايستە مىن چاتدىسىن
 اۋزىزلىك دانادانا اود تۇتار يانا يانا
 قوھوم اولا ياد اولا گۈزىبو اوددا يانا
 اۋزىزلىكىن هاواسان مىنلىرى دردە داواسان
 سن ھانسى ائودە اولسان قادا بلا ساواسان

آغدى دونون اوْزىلىك گؤيدو دۇنون اوْزىلىك

ايشيم سنه دوشوبدى هاوار گوڭو اوْزىلىك

***

دئىيرلىكى بىرى حىئىدرمaman آدىندا چوخ كاسبايدى، توپوندا توى
چالدىرىدى و توپوندا خرجى چوخ اويدو بوسبىھە آداملار اوينوياركىن
اوخويوردولار

آشى يوخ ابىگى يوْخ حىيدر مامانىن توْيىدو
شىرنىسى قت چايى يوخ حىيدر مامانىن توْيىدو
ايکى سامباغى بىر ترباغى گولشان خانىمىن توپوندو
كؤلمده آز شوربایاغى گولشان خانىمىن توپوندو

***

اوْشاق اوْيۇنلارى و اوْخوماقلارى

(اوْشاقلار آراسىندا اوْينانان بىر اوْيون)

هروپى دستوپو گلەسەن گول گولەسەن
الچە اوْلچە سئرچە يېتىمچە

***

(اوْشاقلار آراسىندا اوْينانان بىر اوْيون)

عموغلو (قارشىداكى نىن جاوابى): بلى

بىزىم توْيىق سىزدە دى: بلى

قا والا گلسىن: گلمىرى

وور قىچى سىنسىن: سىنمىرى

يانميرى	سال تندىره:
بلى	عمۇغلو :
خك اندازى نئينيرسن؟	خك اندازى وئر:
ايپى نئينيرسن	ايپ يېغىرام:
فرشى نئينيرسن	فرش توخورام:
ائوى نئينيرسن	ائوه سالىرام:
كيمىن قىزىن	آرواد آلىرام:
تبريز قىزى اوّلوبىدۇ داش كلمەدۇنوبىدۇ	تبريز قىزىن:
گلين گىدك آغلایاق باشينا قارا بااغلاياق	

***

(اوُشاقلار آراسىندا هاقىشقا گىدە اوْينانان بىر اوْيون)

هاقىشقا منىم اولسون ايپك تومانىم اولسون

گىيم گدىم مكىھ مكە دە تويووم اولسون

قىزلار گلسىن تويووما قربان اولسون بويووما

***

(اوُشاقلار آراسىندا اوْينانان بىر اوْيون، بعضا دالدالا دۇراراق بىرى اوْ

بىرينى دالىنا آلىب و قۇوزايار وبئيلە دئىرلەر و بعضا دە نىچە اوُشاڭ

بىرلىكده اوْينايىارلار)

گؤىدە نە وار: گؤى مىنجىغى

يئرده نە وار: يئر مىنجىغى

آنان نە دۇغۇب: بىر اوْغانان

آدین نه قوْيوب: سُليمان

نه پىشىرىيدى: قىيقاناق

منه ساخلا يىب: بلى

هانسى تيانين آلتىندا: قارا تيانين آلتىندا

(بىر آز يوْل گئدرلر)

: قره پىشىك آپارىب

(توتارلار و وۇراللار، سۇنرا دئيرلر)

پىشىك يىمە يىب سن يئىيىسىن

اُغرو پىشىك اۆزونسىن

***

(اُشاقلار ال الله وئريب اُخويارلار و سۇنرا بىرلىكده چۈمبەلن اُتۇراراق

دۇنبالان پىس دئيرلر و يئنه ده دۇرۇب تكرار ائدرلر)

آل الله - چرتىن چله - دۆيمە دۆزك - اُرددان بئله - دۇنبالان پىس

بابام منه باشماق(پاپوش) آلىب-بىرتايىسىنىن - بىرتايىمىنىم - دۇنبالان

پىس

***

(اُشاقلار آراسىندا اُخونان شعرلر)

الىمى پىچاق كسىبىدى دسته پىچاق كسىبىدى

ياڭ گتىرينى ياغلاياق دسمال گتىرينى باغلاياق

دسمال بابام جىيىنده بابام مىڭ يوْلوندا

مىڭ يوْلو سربە سر اىچىنده مىمۇن گزى

ميمونون بالالارى منى گؤردو آغلادى

تومانينا قيغلادى

كورباغا پئولوك پئولوك

آت منى توت منى ناركيمين اويناد منى

***

دانقاد دينقىلى دُور چاي قوى اوتاغى سوپور ناهار قوى

منيم آديم حلمه دى آمير كادان گلمه دى

يشتدى تفنگ آتدىلار هىچ بيرى منه ديمه دى

***

(اوشاقلارين بيرى او بيرينين اللرينه ووروب وبو شعرى او خوياراق قاچار

و اودا بونون داليسجا قاچار و تو تار و تكرار او بيرى او شاق او يونو باشلايار)

الين اليمه- قميش بليمه- هاردا توتسان- مين بئليمه

***

(اوشاقلار آراسىندا اوينانان بير او يون)

داوارهارداد؟ قارشى جواب : آلا داغدادا

نه بىير؟ : خورما يئير

نه قيغلا؟ : دويىمه قيغلا

دويىمه سى نه دن؟ : قىزىلدان

قىزىلى نه دن؟ : گوموشدن

..... : ?.....

..... : ?.....

.....نە دن؟ : آلماسدان

هانسى قىزىن توْيىدو؟ : (فيلان) قىزىن توْيىدو

(هامى) دانقاد ينقىلى، دانقاد ينقىلى

(هامى گلر اوْيونباشى نىن قوْلونون آلتىندان گئچر و بوجورلۇغۇن آخىرا

كىيمى اوْينا يارلار، سونرا اوْيونباشى دئىير):

بابام دئىير حىطى سولاسىنلار، سوپورسونلار، جویز، گودتمك، اوْزاتماق.

(اوْتوراراق بىر لرىنин اللرىندن يايپىشىپ چىكىلر، كىيمىن آلى قىريلسا اوْنو

وورارلار ويقاررار قوياراق آيرى ايش گوردورلر.

***

(اوْشاقلار آراسىندا اوْخونان شعرلر)

فاطما

قاشلارى چاتما يوْل اوسته ياتما چوبانا داش آتما

چوبان يازىقدى بئينى قازىقدى

***

ياغيش ياغىر ياغا ياغا اوْجو دىير بىزىم باغا گلىن گىد كا اويناماغا

اوْيناماгин واختى دىيل قىزىل گولون تختى دىيل

اوْخ مىخ چىخ

***

مرضىيە

دونون وئريم درزى يه جوماخشامى گل بىزە

گؤتۈرۈم قاچىم تربىزە

شعرلى

بو بؤلومده حافظه لerde ضبط اولونان مختلف شعرلره اشاره اولونور، البتde بو شعرلرين يير سيراسى تаниنميش شاعرلدن و عاشيقلاردان اولا بىلىرى كى بعضى بؤلوملىرى بؤلگە اهالى سينين ذهنيinde حفظ اولونوبدور، و اونلارين گونلوك اينام و تصوّر لارينى عكس ائتديرمكده دير، هر حالدا بو شعرلرين كيمىلر عايد اولدوغونو بىلمە يەرك يازىلماغىنى فايدالى گوردوم، وبعضا شاعرلرين و شايدىدە اونلارين اونودولموش شعرلرينى قىيده گئچمه سينه ياردىمچى اولسون دئىه گتىرىدىم، بو بؤلومده بىرسىرا شعرلرde جماعاتىن گونلوك معىشت و تصوّر لارينا اشارت ائتدير مثال اوچون تهران حاققىنداكى سۆزلر بو بؤلگە يە اولان چتىن و آغىر كۈچلرە و چۈرك قازانماق اوچون زورونلو گئدىشلرە اشاره ائتدير و بو حاقدا اوزونتولرىنى دىللرىنه گتىرىرلر.

***

گرايلى لار

داملارين داليسى چوخور	چوخوردا بولبوللر اوخور
ياريم منه جوراب توخور	جورابا قوربان گئنە من

اي قاشى گؤزو قاراقيز	تىللرى يوان دارا قىز
منى سالدىن عشق اوْدونا	ائىلە دردىمە چاراقيز

بيگجو وان دان من گئچنده	آغ چايىن سوييون ايچنده
بىلمىرم ندىنى واللاه	عاشق اولموشام بو كنده
ائى آغالار مُسلمانلار	يار ياردان نىجه آيرىلار
ايلىك آخشامدان دئىيب گوڭلر	صىبح تىزدن نىجه آيرىلار
ائى آغالار مُسلمانلار	داغا قار دوشدو قار دوشدو
پوشك آتدىق دونيا مالينا	بىزە يار دوشدو يار دوشدو

ناشى باغبان گىرمە باغا باخچابار الدن گئدر آل آتما شاماما ييا هئيوا نار الدن گئدر
كەنه يار ترگىن قلىب تازا يار سؤمەيىن تازا يار يار اولونجا آشنا يار الدن گئدر

چاغىر گلسىن (حكيم) لقمانى	افلاك اوندان بارابار
يارسىن باغرىم جىياريم	گئرسون ايچىرە نە وار
اورك يانار جىيار سىزلار	آتش اوندان بارابار
منىم يارام محكم توتماز	اولما سن حرامى حكيم

بىرسى آغا بىرسى نؤكىر	نؤكىر اولان ذلت چىركەن
بولبول اوخور قان ياش تؤكىر	باغى دولا نا دولا نا
بىرسى ماللا بىرسى قاضى	توت اۇرۇجو توت ناما زى
سحرىن صبحون ناما زى	تسبيح دولا نا دولا نا
قىيز گلىن گد حاماما	صدقىنى باغلار ايماما
بوستانچى بىلر شاماما	تاغى دولا نا دولا نا

آلچاق اوجا قارلى داغلار	گئدر سىنە قار ايلنمز
بىر اىكىيد كى يوخسول اولسا	گئدر اوندا يار ايلنمز

آلچاق اوچا قارلى داغلار	خوب اسر يئللرىن سىنەن
بىللى دىيل يايىن قىشىن	چوخ اولار سئللرىن سىنەن

***

گوڭل عنبر ^x ساغار جامشى	بىزه گلر فيششافىشى
ايىشلەيرلر ياي با قىشى	من سنه قوربىان گل عنبر
گل عنبر ساغار قوپىونو	بىزه گورستمىز بوپىونو

سای باشلىغىم ائت توْيىمو من سنه قوربان گل عنبر

***

دۇرۇنام گىئدر مازى مازى گؤى اوْزوندە توْتوب سازى
عمىم قىزى سرونازى اؤلسىمەدە آتىپ گئتمەنم

***

بوُ دۆنیا فانىدىر فانى بو دۆنیادا قالان هانى
تخت اوستوندن سُليمانى تاروماراشمىدە دين دۆنیا
دۆنیا سن كىمە قالىسان درسىوی كىملەدن آليسان
سكسان مىن ايل دولانىسان دۆقساندا بوش قالما دين دۆنیا

***

دۇرۇنا گئىيدە دۆزۈم دۆزۈم بۇينو قانادىندان اوْزۇن
دۇرۇنام قايتىد سلام ائىلە نازلى يارا كلام ائىلە

***

سحر سحر دان يېللرى اسمە قاداسىن آلدېغىم
منىم صبر و قرارىمى كىسمە قاداسىن آلدېغىم
آغ اوْزونە وسمە ياغى ياخما قاداسىن آلدېغىم

***

آى آغالار بويون بىر سۆز اشىتىدىم اگر دۇغۇرۇ اولسا بوكدو بېلىمى
منىم يارىم اوْزگە لرە يار اولسا تارى وئرسىن من جاوانا اولۇمو

يار آدىنا ايتىرمىش كىسەنى آللە وئرىپ منه غم و قوْصەنى
آتمىشام ائلىمى توْتۇوشام سنى سىنە نا انصاھسان آتاسان منى

***

نؤكريمىن آدى طاھار اوغانلۇڭتىر شام و ناھار
يئىسىن منىم قوناخلاريم حنالىدى بارماقلاريم

***

آستانا بىزىم اولايدى كرپىشى قىزىل اولايدى
يار بىزە گلن گوڭلىرى گىچەلر اوزۇن اولايدى

***

اريسين داغلارين داغى تؤكولسون چايلارين بارى
تارى تئز بىر مازار وئرسىن ايلقار وئریب دئنن يارى

***

قوشمالار ...

قادىير آللە بۇدۇر سنه دىلەيم هېچ مردىن نامىرە مۇحتاج اولماسىن
وارلى وئرير مالىن قۇرتارىر جانىن يۇخسول داردا، كافerde آج اولماسىن

قادىير آللە بىر زامانا گلىپىدى آلاقارقا شۇخ پىرىنى بىنمير
اوغوللار آتани قىزىلار آتاني هېچ گلىنلر قىئىنانى بىنمير

***

اوتورموشدو قصىرىمىدىن باخىردىم سن دىدىيگىن جاوان منه تووش اولدو
خبر آلدىم چۈل قۇتانىن يۇلونو چوخ آغلايسىپ دىدەلريم ياش اولدو

آى كىمىدىر قۇي دولانىم باشىينا آلا گۆزلىرىوه قىلم قاشۇوا
تجىوب (تعجب) قالدىم او جاوانىن ايشىنىه گۈردومكى اوستوندن خالخا پوش اولدو

يۇخدۇ بىزىم يئرده بىر بئيلە جاوان بىر ملايىكە دير يوسف كىنعان
ايلىندى بىر گىچە او اولدى مهمان منه باجى دىئدى او قارداش اولدو

گۈرۈم اُتاغىز قاباگى باغ اولسون آچىلىسىن گوڭلەرى نوباهار اولسون
نەن گۆل صاباح يىن باشى وار اولسون ائلچى بىگلر گىلىر قىز نە دېيىرسن

دولانا دولانا گىزدىم دۆنیانى گۈرمە دىيم تايىنى ايتىرىمم سىنى
بىر وعده وئرمىشدىك اولاقدۇق قۇلبوپيون اونۇن اوچۇن گۈرۈدۈم يولۇنۇ يارىين

بولبول اولوم اوچوم قۇنۇم قىفسە كىكىل سىنلە وۇراق نفس نىفسە
اوشاغىدىم منى گىتدىن هوسە ايندى اولدوق دالداردان باخان يار

من گىلنە گىلانارلار گول اويدۇ جاوان عمرىم يار يولۇندا چۈرۈدۇ
ايکىمىزىن ايلقارىمىز بىرىدى لىنت سىنه ايلقارىندان دئۇن يار

بولبول اولوم اوچوم قۇنۇم چالىا كىللىل سىنلە وۇراق دالى دالىيا
آلامادىن منى سالدىن تىلە ايندى اولدوق دالداردان باخان يار
آغ اللە الوان حنا ياخان يار

سۇگىلىيم اوزون اوستە اوز قوپۇم درىيم شامامانى تاغدا دوز قوپۇم
بىر كىللە قىت لە بىرده اوزوك قوپۇم ايندى اولدوم دالداردان باخان يار

***

بولبول اولوم اوچوم قۇنۇم دامىزا ساقى اولوم مى دولدۇرۇم جامىزا
اوتورانلار قوربان اولوم هامىزا ندن ھامو گىلدى يارىم گىلمەدى

بولبول اولوم اوچوم قۇنۇم گوڭلەرە پس سۆزلىرىم داستان اولدو دىيللەرە
عبدال اولان دورار دوشىر چۈللىرە سن دعا قىل آنا يېتىسىن مۇرادا

ملکزاده دىير گولشانىم گولوم سوُسنىم سوْنبو لوم شىيدا بولبولوم
آىيلدى قامتىم بوكولدو بىليم ال چك بو سوْودادن قايىد بويولدان

باشينا دولانىم گون اۋزلو اوغول سنه يئدىرىدىم قندىن نوغول
ال چك بو سوْودادن قايىد بويولدان

كسيلىدى نىشانە ياد اولدو وطن گۈزدن ايتدى بىزىم يېرىن داغلارى
سۇوگو ناھار التماسى وار جاندا بولبول فغان ايلر صىحون چاغلارى

لطيف شاهدا وطنىندىن جىدادى باشىم اوسته دۇران حىجت خىدادى
هجرانلار توب توب اولدوبۇدادى بولبول فغان ائدر صىحون چاغلارى

گوزل كفلىك بالالارين آىيردى آيرويان چايىر لاردا دويوردو
فلک ووردو بىرىپىمىزدىن آىيردى آيلە كجاوه نى من گوروم يارى

يوخون منزليمىز آهلاد داشدى جسمى ياندىران عشق آتشى دى
ائىلدىن آيرىلما غىيم حاققىن ايشىدى فلك ووردو جىدا سالدى داغلارى

***

اوْجا داغ باشىنى كاروان يول ائيلر سوْ دۇران يېرلىرى ائردىك جؤل ائيلر
اوستوموزدىن قفلە(قاپلە) قاتىر يول ائيلر آيلە كجاوه نى من گوروم يارى

گىئن گتمە من دە گلىم يېتىرىيم سن ابدال اول من كشكولوم گۇئتۈرۈم
آيلە كجاوه نى من گوروم يارى كجاوه لر دۆزۈم دۆزۈلدۈ آلا گۈزلەر خۇمارلاندى سوْزۈلدۈ

تىزه بىلدىيم اليم ياردان اوزولدى   آيله كجاوه نى من گئوروم يارى

گئيرچىنلر چك ووردار حاوا دا
قىزىل قوشلار مكان سالار يو وادا
يئتدى قارداشىم وار اونلار داوا دا   بوسىنىق گويلىوما نه دئىيم گولوم

يئرىدىم يئرىدىم يئته بىلمەدىم   يورقون اوچو كىمى تو تا بىلمەدىم
دردى غم اليىندن ياتا بىلمەدىم   آيله كجاوه نى من گئوروم يارى

اوچا داغ باشىندا قومرو سىسلەنir   اتگىنده قوييون قوزو بىلسەنir
سن آغلاما كېپرىكلرىن اىسلانىر   من آغلاسىم نازلى يارىم گىدىيدى

گۆزلر گۆزلى عالمين شاهى   نه گوندە خلق ائدىب ياردان سنى
سن گئوردوم منىم گويلىوم شاد او لدو   گئوروم حق ساخلاسىن بلادن سنى

قولو قوتازلىدى تىرمىش آلىدى   دوداقلارى لبى شكر باللىدى
بىر نىشانى بودور قوشما خاللدى   گئورجه يىم تانىدىم خالىندان سنى

بىر گون او لار او دۆنья يه كۈچرسن   بو دۆييانىن شربتىنى ايچرسن
آلتى او دلو قىل كئرپىدون گئچرسن   اوندا حاققا سۆزون ندىر گوناھكار

يئرىدى تانىدىم او قدى دالى   بىلمەنم هىچ نه دىر فيكرو خىالى
بىر نىشانى بودور او هيىندى خالى   گورجه يىم تانىدىم خالىندان سنى
اليىنده وارىدى بىر خىردا ناقشى   كۈنلۈم شوشەسىنە وورۇسان داشى
اليم اورىرنىجە يىم كۈنلۈمۈن قوشو   اوچوتىمam گىنده سن بورادان سنى

حضرت-ى آدمىن عين ذاتيام گؤيو بىلمم يئرين يېتدى قاتيام
عابباس دئير مندە خراباتى يام گوْيول هەچ گۈرمەدىم آدادان سنى

***

چىشىنە گۆنوندە چىشمە باشىندا گۆزوم بىرآلا گۆزلو قىزا دوشدو
اظهارايلەدىم دئىسى سئو گىلىيم وار قوللارىم سىست اولدو يانىما دوشدو
او يارىن قاداسى جانىما دوشدو

***

يار اگر گلسە اونون خطرىنى ايستر گوْيولوم مىن جفا وئرسەدە گر خطرىنى ايستر گوْيولوم
چىرم مۇختىنى متظر اوللام يوْلونا اوْ گۆزل سئو گىلىيمىن خطرىنى ايستر گوْيولوم
سئوهرمىن يارىمىن جوت آلا گۆزلرە ئىلە گوْيىچك گۆزلوا اولان دلبرى ايستر گوْيولوم
ايسترم من اوْ كمان تك چىلىن قاشلارىنى بىرقە قاشلى اولان دلبرى ايستر گوْيولوم

مختلف شعرلر

عموغلو

عموغلو گلدى خوْيا خوْيلولارا قارار قوْيا يېتىملرىن قارنى دُويَا
ياشاسىن گۆزل عموغلو
عموغلو مىنېب فايتونا توْمار وئريپ اوْز آتىنا چۈرك يېنېب يوز آلتىنا
ياشاسىن گۆزل عموغلو
راستابازارلار راستاسى گلىرمۇجاھيدستەسى عموغلۇد ورسىر كردهسى
ياشاسىن گۆزل عموغلو
باشقال بازار چىراق قوْيدو كاسىب باخدى قارنى دُويido هىرىپايشە قانون قويدو
ياشاسىن گۆزل عموغلو

شعر

انسانلا گوڭ آچىر انسانلا سولور	حقىقىن حقىقتىن باخچاسى ھرواخ
انسانسىز حقىقت اولسا كور اولور	بو بئييوك حقىقت انساندىر آنجاق
قارانلىقدان دوغور، سوپۇق آلدانىش	ايшиقىدان دوغورسا ايستىلىك ايستك
اونا باش اندىرىمىش، بونو قارقامىش	محبّت آختاران، انسانلىق دئمك

ايلىرىيملار منىم باشىمدان شاخدى سئللر سۇلار اتكلىرىمدن آخدى

نامىد اولان دۇرۇب اۇزاقدان باخدى

مرد اوغوللار اوزون وۇردۇ سئللرە آپارسىنلار سلامىمىي ئىللەرە

(نظم صحاف)

دئونگە وارمىش، دئونوم وارمىش بىلمەدىن آيرىليق وار، اولوم وارمىش بىلمەدىن

(نظم باخچابان)

اولمز وطن اوغرۇنداجانىندان گئچن اولمز آزادلىق اوچون بىلكى قانىندان گئچن اولمز
عُمر ون گئلوبيرى گئلدور كى آخر سۇلاجاقدىر آنجاق عملىن يېلىكى دايم قالاجاقدىر

آه چكەنин اورهىينىدە ياغ اولماز	كرم دئير بولۇك بولۇك بولۇمنى
گلسىن اوزو دردە سالان يار	مېن بىر طىب گلسە يارام ساغالماز

قوى آپارسىن آخار سۇلار سئل منى	كرم دئير بولۇك بولۇك بولۇمنى
گل سن اول مۇسلمان من آليم سنى	من اولسام ائرمىنى ئىل قىنار منى

ساده انسانلارين آدى چىراقدى	ھله دە ھله دە بىزىم يېرلەدە
مقدىس يېرلەرین آدى اوجاقدى	خلقىن آراسىندا كىتە شەرەدە
كىملىر آل قۇوزادى دۇعا يە	او كىم ايدى گئىتىدى آيە

محمد المصطفىيە	كلمە كلمە آيە گلدى
عليدى بيزيم پيريميز	كلمە گتىردى دىلىمиз
شاهى مرداندى پيريميز	سلمان اونا دايە گلدى
اول اوّل بو دونيايە	آدم ايلە حوا گلدى
حؤكم اولوندو ايلاهىدىن	يئره آبير حىا گلدى
من سئوирم بو دوييانى	دۆلدول مينەنى قرانى
او عباسىن آطوفانى	باشلارينا نلر گلدى
من سئوирم عنبرينى	دۆلدول مىن قىبرىنى
جبرايلين شەپرانى	گؤيدن يئره تؤحفە گلدى

درىيا قيراغىندا توب توب مؤسونلار	سو قويىسونلار من جاovanى يو سونلار
ايكييمىزى بير قىرە قويىسونلار	قىيرسىخسین گۈرۈم گۇرمە ئېنىز
درىيا قيراغىندا سالدىرىدىم حامام	اوخودوم قرانى ائيلە دىم تمام
سنه قربان اولوم اون ايکى ايمام	يا منه بير صىبىر يادا سئودىيگىم
درىيا قيراغىندا سالدىرىدىم گونبىز	اوخودوم قرانى دئدىيلر بىلmez
سنه قوربان اولوم گۈزە گۈرونمىز	يا منه بير صىبىر يادا سئودىيگىم

هە يانا باخىسان داشدى كىكدى^x
باشىمەن اوستوندە چىخ فلكدى
آناسى حورى دى قىزى ملکدى
گۈرن ائى گوللۇزارىم نىجه اولدۇ

***

(بو شعر لرده كورە سۆزىلە ماراقلىيدىر. آيا توركىيە عىسکرلىرىنин كورە ساواشىنا گىتمە سىنە
اشارت اندىير ويا بؤلگە ايلە باغلى آيرى بير معنا داشىيىر?)
كورەنин داغلارى آلا قيرميلى
كورە نىن داغىندا ووردىلار بىزى
آچمايىن يارامى آغلادار سىزى
نە آرابا آپارىر قوربىتە منى

كۈرە داغى دئىدين بىر اُوجا داغدى   اوستونه ياغدىيغى ياغىشىدى قاردى
 پاشالار ئولوبىدۇ عىسکرلر ساغدى   نه آرابا آپارىر قۇربىتە منى
 نەمە دئىگىن گۆى آتى ساتسىن   قىلىش قالخانىمى دۇواردان آسسىن
 نىشانلىم گۆيچىكدى قارداشىم آلسىن   قارداشىم آلماسا قۇي ائودە قالسىن
 بۇ قانلى كؤينە يى باغرىنا باسسىن   نه آرابا آپارىر قۇربىتە منى

***

آرخالىغىم اىكىدى   بىرى بابام ينكىدى بىرىن گئى بىرىن ساخلا
 آلام آلام آلام   گئت بازارا من گللم سن قىرمىز شال آلام

***

اُجا داغ باشىنى جىشىران يوْل ائىلر   سوْدۇشىن يېرلىرى اوردىك گۈل ائىلر
 سؤوگو سؤوگوسونه جان قۇربىان ائىلر

قاپىدان گئچىرىدى كوتۇ چىيىنinde   ايكى گۆزو مندە بۇينو چىيىنinde
 سنى خار اولاسان مجليس اىچىنده   منى خار ائىلە دىن دۇستلار اىچىنده

ياتمىش ايديم خواب غفلتدىن   آچىلىپ باهار ياز گلىپ گئدىپ
 بىر اليندە سوْسۇن سوْبۇل تر لالە   باشىندا قىرخ اينجه قىز گلىپ گئدىپ

سنە قۇربىان اولوم بولاغىن يوْلو   گئندە بوش اولار گلنده دۇلۇ

سنە قۇربىان اولوم يوْلار يوْلاخلار   شيروانى چارخلار اطلس دۇلاخلار

چىخدىم اُجالارا گۈرونەدۇ ايللىر   اولكوشدو بوش قالدى گۈللر
 قىلدى قاشلارى سياهدى تىللر   آهو گۆزۈم نە گزىرسىن مازارى

گۆزللىر اىچىرلار اوْلارلار مستان   گوْيول نىچە دئنسون وفالى دوْستدان
درىلسىن شامامان پۇزولسون بۇستان   يار عشقدى من گزىرم مازارى

الين قوْيوب اللر اوْسته   گوموش كمر بىللر اوْسته
يار گلينجە يوْللار اوْسته   بير خان اوْغلان سُلطان اوْغلان

نه دوشوبىن يارين قهرىنه   قوربانام قاشىنىن تھرىنه
بىر خان اوْغلان سُلطان اوْغلان   گلسن گل كشمیر شهرىنه

دۇروم باشينا دُولانىم   صحرالاردا ياتان اوْغلان
قان گلدى قاشىن توُتىدو   قىزىل قنا باتان اوْغلان

اوْستا سنە كار ائىلە مز بۇ سؤزلر   آچىلىپ باغىندا گوللر نرگىسلەر
اوْسازى قوْيى يئرە بۇ سازى دۆزلى   دوراق گىندك اينجە بىلەن دۆزونە
ايىدى گۆزل پېرىم يوْلومو گۆزلىر

قوربانى دئير سن دئىه نى يازارام   عالم بىلىر شىرىن جاندان بىزارام
تالانمىشام شال چوخاسىز گزرم   سن دۆزىن اوْ گوموش دويىمە دۆز يئرى
قوربانى دئير ايکى قاشىن شىيدادى   فُراندا يازىلماش الف بىدادى
هر كىس دئسە بۇنە سرىن سئودادى   دئنە گۆزل پېرىم يادىگارىدى

قوْربىتە دوشدو گۆزارييم   گون به گون آرتدى آزارىيم
توپراقلاما يىين مازارييم   بلکە يار گله يار گله
؛لارام آغلارم داغى داشلارى   آلاھ ذليل ائىلە سىن پىس يوْلداشلارى

آدامى قوُيو.نون تر كينه سالاللار آدامىن سؤوگولون اليىندن آلاللار

***

(قىيانالار و گلينلر حاققىندا سۆزلىرى)

مىنە رم سَوارىيە سورەرم اورمىيە يە قىيانام بىر سۇز دئسە وئرەرم

ايدارىيە

حىطييمىز قَلْمَه قلمە باش قلمە قىيانام يېرىكىلە يىر توپنان داش كلمە
گىدىرم آشجىل آلام گىتىرم آشاسالام قىيانامنا خوش اولوب اوْنا ورم پىشىرم
قىيانام چوخ چاى ايچىر قورخورام قوتۇلا باشى آسمە تو توبىدور اولمۇر ياخام قورتولا
دامدا دىرك قىيانا پىهدە كورك قىيانا اوْغلو ائوه گلنده هامىدان زىرك قىيانا
قارا خورما آلين قىيانامى تاپىن چكىن قولاقلارىنى ساين گوناھلارىنى
قابلاما پىققىلدايىر قىيانام زىققىلدايىر

گئتورون بو كافتارى آتىن ما والا	قارىشقا لار يىغيشىپلار قا والا
شىشه سن اولە سن، دمیرە دونە سن	جهت اودور اوْغلو گلە قان سالا

گئتورون بو كافتارى آتىن اشىيگە	قارىشقا لار يىغيشىپلار بئشىيگە
شىشه سن اولە سن، دمیرە دونە سن	جهت اودور اوْغلو گلە بوشوا

قىيانامىن يئرين سالدىم ما والا	ات ايستە سە تو مانى نىن باгинدا
سو اىستە سە شىرىشىرسى يانىندا	شىشه سن اولە سن، دمیرە دونە سن

***

محْلە مىز امير گلين قاپىمىز دمیر گلين اوْ منىم اوْغول منىم اوزو وو گمیر گلين

***

قىيانام اولنده اوچ گون آغلارام تابوتونون دالينا ايت كوچويو باغلارام

قت چايى وئردىم فاغира دينمه دى   اتلرى وئردىم پىشىگە دىتمە دى
من نىليلە ديم حالىوا سىنин قىئىانا   عزرايىل آلسىن جانىوى سىنин قىئىانا

***

قىئىنانام اۇزوم يېسىن   دامىنин دۇن گئىسىن   من اونا خانىم دئىيم   اوْ منه گلىن دئىىن

***

(يېرىلى بىر طنز شكلىنده دۈردىلوك)

حىيطلىرى ارىكدى   دئىردى دۇردوه سى فرىكىدى   حۆسەللى بىر قىز سئوپ   باير و ايلە
شريكدى

***

اوْخوماق

شاها نامە يازمىشام. لىيالىثىلاڭىلا   ولىعەددەن قۇرخورام. لىيالىثىلاڭىلا
لىيالا گئىتىدى دؤكىتىرى   دئىدى بىر اوْغلووم اولسون
گۆزلىرى گۆئى گۆزلا اولسون   آدى دا بەھرۇز اولسون

ايستىكانىم زىر قلم   دئولت قويمور من گلم
آل گئوتور دۇعا ائيلە   بلکە قۇرتولام گلم

ماشىنىمىز قرەدى   يانلارى قرقەدى
آغا شۇفىر ياش سوّر   بۇ خانىم حامىلە دى
ايچىبىدى كوكولا   واختىدى اوشاق سالا

من گئد يىرىدىم ياردا چىخدى قاباقدان
يارين عشقى منى سالدى آياقدان

بىر جوت بوسا اىسته ديم ديل دوداقدان
اويناتدى قاشلارين يوخ يوخ ائيله دى
آز درديمى لاب چوخ ائيله دى

آرى ساشدى بىلە يىمدن اوخلانمىشام ارۋە يىمدن نە قورخما چۈرە يىندن
گىئدەرم باشقۇر ائيلە رم گوئۇمو آخشام ائيلە رم
موزدوم اون بېش قىران ائيلەر اونودا قت چاي ائيلە رم

اصلينى خبر آلسان اصلى مره كانلى دير هدايتىن خودنويسى قانلى دير
آنان اولسون هدايت
هدايت گىردى باغا قىچى دىدى يارپاغا سرباز پالتار گئىمە مىش اوْزون قوْيد و تۇرپاغا
آنان اولسون هدايت
نە هدايت دوغادىيم نە زىنداندا قالايدىم

***

سئودىم دۇلانا دۇلانا گلدىم دۇلانا دۇلانا

***

(بوُشىرلر خوشاكلىم اولمادىغى حالدا بىرتارىخى حادىھلرە اشارە ائده بىلير، مەحتملا
روس قوشۇنلارينىن هجومونا اشارەدیر ويا آمرىكاكىۋىشالارى امرينىدە پەلۇي قوشۇنون
ھجوم و تالانلارىنى خاطرلا دابىلىر هر حالدا يازىلما ماسىنى اوْيىقون گۈرمەدىم)
قاپى نى دؤйور فن ايلن منى چاغىرير فن ايلن يانىنداكى سرەنگ ايلن
اولدوم آخى سرخوش اوْغلان آل قانا بوْياندىم آخى سن مۇسلمان دىيلىسن منكى
مۇسلمانام آخى
قاپى نى دؤйور مىل ايلن منى چاغىرير ديل ايلن يانىنداكى سرتىپ ايلن

اُلدوم آخى سرخوش اُغلان آل قانا بُوياندىم آخى سن مُسلمان دَيىلسن منكى
مُسلمانام آخى

سردار گلىر يانى يانى دُورمۇر بارماغانيمىن قانى آچىن قلمچە يۇرقاتنى
اُلدوم آخى سرخوش اُغلان آل قانا بُوياندىم آخى سن مُسلمان دَيىلسن منكى
مُسلمانام آخى

سُردار گىرسىن آراسينا محلم قوْيوم ياراسينا ...
اُلدوم آخى سرخوش اُغلان آل قانا بُوياندىم آخى سن مُسلمان دَيىلسن منكى
مُسلمانام آخى

قاپى نى دؤйور داش ايلن يانىنداكى يوْلاش ايلن منى چاغىرىر قاش ايلن
اُلدوم آخى سرخوش اُغلان آل قانا بُوياندىم آخى سن مُسلمان دَيىلسن منكى
مُسلمانام آخى

***

شعر لر

گئىردىم پادگانا بالا باجىم آغلادى يىكە باجىم قوْلوما قُران باغلادى
آتاملا آنام اوْركلەندى آغلادى
درجى قدم ياندى ددهم

***

ساماوار قىينه يىنده اطرافيىدا بار دُولانار
بُوي آلچاق قدّى منا قدّى قلمكار دولانار
نازلى اوْتوروپ چاي ايچنده گردىنинدە نار دولانار

آتدانىم باشماق يير تىلىسىن باشماق آلان ساغ اولسون
چىنى چىنى، چىنى ئىئىر منه ياريم يار اوْلسا گوڭو ئىئر منه

***

تهران حاققىندا قوشمالار(بو قوشمالار او دئۇنم تهرا نا گىندىلرىن حۆزۈنلىرىنى و بو يۈللا ردا چىكىدىكلىرى قۇربىتچىلىكلىرى يانسىدیر)

تهرانين يۈللا رى قازىق قازىقدى اوغلان وفالىدى نامە يازىيدى

آنا قوى من گىندىم اوغلان يازىقدى

تهرانين يۈللا رى قوما دئۇنوبى دارىيىب اوره يىم موما دئۇنوبى دارىيمىن گلىشى ايله دئۇنوبى

تهرانا گىدىرسن گئت گۆزۈم اوسته كوت شالوار ايستە سن ائۋەدە مىز اوستە

قايدىيىب گلنده گل گۆزۈم اوستە

تهران گۆزلىرى يۈلۈن كچ ائتدى كۈنلۈنو آپارىيىب سىنى گىچ ائتدى

دى گۈرۈم يا فلك سىنلە لچ ائتدى

تهرانين يۈللا رى بوروخ بوروخدى اولكى درېنده سئوگىيىم دورويدو

آلا گۆزلىرىنه عىنك ورۇيدو

تهرانين يۈللا رى قوما دئۇنوبى دارىيىب اوره يىم موما دئۇنوبى دارىيمىن گلىشى ايله دئۇنوبى دارى

تهرانين يۈللا رى بنك بنكدى منىم اوز عالىدەم ائتلە كۆركىدى

منى آتىب گىئىب نە داش اوركىدى

گىندىن دئىين عىميم قىزى لىيانا كۆزە نى دۆلدۈرسون قويىسون ائيوانا

منى آپارىللار سر باز تهرا نا

***

گۆلۈستان باغى حاقدا قوشماalar

(بو اۇخوماقلار چۈخرەق تۇيىلاردا و مختلف تۈرن لرده خانىملار آراسىندا)

اۇخونوب اوينانار)

گۆلۈستان باغىندا آخىلار قۇرۇيدو يار آلان جۇرابلار ھىندى قۇزۇيدو

سەنلە منىم دۇستلۇغۇم نە تىز پۇزۇلدۇ

گۆلۈستان باغىندا اوزۇم اوتوررام اليمدە واللاردان دۇنلوق توخوررام

سۇوگولوم يانىندا گۈرنە اۇخوررام

گۆلۈستان باغىندا اسر بارداخىلار مکانىم اولوبىدور قۇمنان تۈرپاقلار

آنام منه آغلار باجىم يئر ساخىلار (آنام آغلار باجىم يوللارا باخار)

گۆلۈستان باغىندا اكمىشىم اكىن ھامى سۇوگو سئوپىب نە منىم تكىن

كىم ياردان آل چىكىب مندە ال چكىم

گۆلۈستان باغىندا اكمىشىك دارى دارى نىن گۆللىرى آچاجاق سارى

ملاقات ھاچاندى من گۈرم بارى

گۆلۈستان باغىندا اۇخور سېرچەلر گۈندۈزۈم خۇش گىچىر ھاراي گىچەلر

من يارسىز دۆزۈم بىس يار نىتجە ائلر

گۆلۈستان باغىندا اۇخور قنارە منىم سلامىمىي يتىر او يارە

دئنە يارىن اولوب دلى ديوانە

گۆلۈستان باغىندا بىر جوت ميناھە همى بولبول اۇخور ھمى قنارە

منىم سالامىمىي يتىرین يارە

گۆلۈستان باغىندا تختىدە ياتىشام آدى نشانلىام يالقۇز ياتىشام

گۆلۈستان باغىندا تۇرۇشۇ خىارى آدامىن اوزالى اوز اىختىيارى

آداما وئرەلر سئودىيگى يارى

گۆلۈستان باغىندا جىئىران بالالار جىئىران بالاسىن اوجچو يارالار

مگر من اولمۇشم سنى آلالار

گوـلـوـسـتـانـ باـغـيـنـدـاـ چـايـ دـمـنـهـ مـيـشـمـ عـالـيـدـهـ گـلـمـهـ يـيـبـ غـمـهـ گـلـمـيـشـمـ

سـنـ مـنـدـنـ دـئـنـوـبـسـنـ منـ دـئـنـمـهـ مـيـشـمـ

گـوـلـو~سـتـانـ باـغـيـنـدـاـ حـنـالـىـ جـئـيرـانـ دـولـانـنـامـ باـشـيـنـاـ منـ اـولـلامـ قـوـرـبـانـ

سـنـ مـنـيـمـسـنـ منـ سـنـيـنـ آـىـ اوـغـلـانـ

گـوـلـو~سـتـانـ باـغـيـنـدـاـ خـوـرـوزـلـارـ بـانـلـارـ خـوـرـوزـونـ دـيـلـيـنـيـ عـالـيـدـهـ آـنـلـارـ

عـالـيـدـهـ بـورـدـاـ دـيـلـ اـئـىـ مـسـلـمـانـلـارـ

گـوـلـو~سـتـانـ باـغـيـنـدـاـ رـئـحـانـلـارـ آـسـرـ سـؤـو~گـوـلـو~ اوـلـانـينـ اوـزـهـيـ آـسـرـ

رـئـحـانـلـارـ دـيـيـنـدـهـ بـولـبـولـرـ گـزـرـ سـؤـو~گـوـلـو~ اوـلـماـيـانـ سـرـگـرـدانـ گـزـرـ

گـوـلـو~سـتـانـ باـغـيـنـدـاـ عـالـيـدـمـ اـئـوـىـ عـالـيـدـمـ كـوـسـوبـدـو~ مـنـدـنـ گـيـاشـيـلـيـ

سـنـهـ مـجـنـونـ دـئـيـرـ لـلـرـ مـنـهـ دـهـ لـئـيـلىـ

گـوـلـو~سـتـانـ باـغـيـنـدـاـ قـوـوـنـ اوـزـلـهـ رـمـ درـهـرـمـ شـامـا~ما~ تـاغـيـنـ دـوـزـلـهـ رـمـ

ايـكـىـ اـيلـ سـرـبـازـ گـتـتـسـنـ اوـچـ اـيلـ دـوـزـهـرـمـ

گـوـلـو~سـتـانـ باـغـيـنـدـاـ گـئـرـدـو~مـ سـؤـو~گـوـمـ وـارـ سـؤـو~گـوـمـدـنـ سـوـرـوـشـدـو~مـ اـئـويـزـدـهـ كـيمـ وـارـ

اوـىـ خـلـوتـ اـئـيلـهـ آـىـ قـيـزـ سـؤـزـو~مـ وـارـ

گـوـلـو~سـتـانـ باـغـيـنـدـاـ گـلـ اـكـمـ اللهـ مـنـيـمـ نـهـ واـخـديـمـدـىـ آـهـ چـكـمـ اللهـ

هاـموـ جـوـتـ دـوـلـاـنـىـرـ منـ تـكـمـ اللهـ

گـوـلـو~سـتـانـ باـغـيـنـدـاـ گـوـلـ اـكـنـ جـانـيمـ گـوـلـلـرـهـ نـيـسـگـيـلـلـىـ سـوـ سـپـنـ جـانـيمـ

زـحـمـتـيـنـ مـنـ چـكـدـيـمـ لـذـتـيـنـ يـارـيـمـ

گـوـلـو~سـتـانـ باـغـيـنـدـاـ مـيـنـدـيـمـ آـغـ آـتاـ قـوـزـادـيـمـ قـوـلـو~مـوـ باـخـديـمـ سـاعـاتـا~

پـيـسـ آـدـامـ اوـدـورـكـىـ سـئـوـگـيـلـيـنـ آـتا~

گـوـلـو~سـتـانـ باـغـيـنـدـاـ يـونـجاـ تـايـاسـىـ اوـسـتوـنـدـهـ يـاتـيـبـدـىـ جـئـيرـانـ باـلاـسـىـ

سـئـوـگـو~لـومـ اـثـلـلـرـيـنـ بـيرـجـهـ دـانـاـسـىـ

گوـلـوـسـتـانـ بـاـغـيـنـيـنـ بـيـرـ جـوـتـ قـوـشـ گـلـيرـ   اوـزـاـقـدـانـ اوـخـوـيـورـ سـسـىـ خـوـشـ گـلـيرـ
 يـارـ گـئـدـيـبـ شـيـكـارـاـ آـلـىـ بـوـشـ گـلـيرـ
 گـوـلـوـسـتـانـ بـاـغـيـنـيـنـ بـيـزـآـلاـجـايـقـ   گـوـلـرـيـنـ بـسـلـهـ يـيـبـ قـيـزـ آـلاـجـايـقـ
 سـوـبـاـيـ اـوـغـلـانـلـارـ يـانـدـيـرـاـجـايـقـ
 گـوـلـوـسـتـانـ بـاـغـيـنـيـنـ يـوـلـ اـئـيـلـهـ مـيـسـنـ   گـئـزـمـونـ يـاشـيـنـيـ بـوـلـ اـئـيـلـهـ مـيـسـنـ
 سـيـجـيلـلىـيمـ اـسـكـيـكـدـىـ تـوـىـ اـئـيـلـهـ مـيـسـنـ
 گـوـلـوـسـتـانـ بـاـغـيـنـيـنـ آـلتـىـ چـشـمـهـ دـىـ   سـوـلـادـيمـ سـوـپـورـدـومـ گـلـيـبـ گـئـچـمـهـ دـىـ
 هـاـواـ قـارـانـلـيقـ اـيـدىـ گـئـزـومـ سـئـشـمـهـ دـىـ
 گـوـلـوـسـتـانـ بـاـغـيـنـيـنـ تـورـپـاـغـىـ قـارـاـ   مـنـ سـنـهـ نـهـ دـئـدـيمـ يـتـيـرـدـينـ يـارـاـ
 يـارـىـ سـؤـزـ اـوـسـتـونـدـهـ چـكـدـيـلـرـ دـارـاـ
 گـوـلـوـسـتـانـ بـاـغـيـنـيـنـ دـؤـورـهـ سـىـ سـيـمـدـىـ   اـيـلاـھـىـ بـوـ باـغـيـنـ باـغـبـانـىـ كـيـمـدـىـ
 بـيـلـيـنـمـزـ اـثـرـمـنـىـ مـسـلـمـانـ كـيـمـدـىـ
 گـوـلـوـسـتـانـ بـاـغـيـنـيـنـ دـؤـورـهـ سـىـ سـيـمـدـىـ   گـلـيـرـسـنـ گـدـيـرـسـنـ دـئـيـرـلـرـ كـيـمـدـىـ
 نـنـهـ مـدـنـ قـورـخـورـامـ دـيـيـمـ سـئـوـ گـيـمـدـىـ
 گـوـلـوـسـتـانـ بـاـغـيـنـيـنـ دـورـهـ سـىـ خـزـلـ   خـزـلـلـرـ اوـسـتـونـدـهـ اوـغـلـانـلـارـ گـزـرـ
 اوـغـلـانـلـارـ اـوـلـوبـدـوـ قـيـزـلـارـاـ نـؤـكـرـ
 گـوـلـوـسـتـانـ بـاـغـيـنـيـنـ قـاـپـىـ سـىـ قـارـدـىـ   مـنـ يـالـانـدـانـ دـئـدـيمـ يـارـ سـئـودـىـ آـلدـىـ
 جـمـعـىـ تـقـصـيـرـلـرىـ دـالـيـمـجاـ سـالـدـىـ
 گـوـلـوـسـتـانـ بـاـغـيـنـيـنـ قـاـپـىـ سـىـ تـوـرـدانـ   مـنـ يـارـىـ تـانـيـرـامـ بـالـاجـاـ بـوـيـدانـ
 سـاعـاتـ اـوـنـ اـيـكـىـ دـهـ آـيـرـيـلـدـيـقـ يـارـدانـ
 گـوـلـوـسـتـانـ بـاـغـيـنـيـنـ قـاـپـىـ سـىـ تـوـرـدانـ   مـنـ يـارـىـ تـانـيـرـامـ بـيـرـ اوـجـاـ بـوـيـدانـ
 سـاعـاتـ اـوـنـ اـيـكـىـ آـيـرـيـلـدـيـمـ يـارـدانـ
 گـوـلـوـسـتـانـ بـاـغـيـنـيـنـ قـاـپـىـ سـىـ حـاـصـارـ   بـوـلـبـولـلـرـ اوـخـورـ يـارـ قـوـلـاقـ آـسـارـ
 سـؤـگـولـ سـؤـوـگـولـونـوـ باـغـرـيـنـاـ باـسـارـ

گوڭلوستان باغىنин گوڭللىرى بوۇتا قۇربانام اوْ گوڭلە بىرىپىرىن تو تا
 بى شرف كىشىدى سئو گولون آتا
 گوڭلوستان باغىنин گوڭللىرى قورا من يارى گۈرمە سە قۇيماين گورا
 هارادى منزىلىن من گلىم اورا
 منكى دا اولموشام مثل پروانا عشقىندىن دلى يم دلى ديوانا
 آنامدان باجىمدان آيرى قويانا
 مىنىب دوچرخە نى كوتۇ چىگىننە دولانىر بازارى بۇينو چىنىننە
 سن منى خار اىتدىن دوستلار اىچىننە سنى خار اولاسان ائللر اىچىننە
 يار منه آلىب باغلاما باشماق منه چتىن گلىر باغلابىب آشماق
 سىندىن تاكسى تو تماق مندىن دە قاشماق
 يار منه آلىبىدى آلمان چتىرى گتىر يار زولفووه سېپىم عطىرى
 محبّت بىر اولسا چىركەر گتىرى
 يار منه يولايىب بىر پاكت قاوقۇت قاوقۇتو وئر منه يوللا سالىم گئت
 گئدىرسىن گلىرسىن اۋزومدىن اۋپ گئت
 يار منه گلنده بىر دۇنلۇق آلىر آياغا دۇراندا دؤشلىيم اوينور
 ايستىر آيرى دوشىم كۈنولوم قويىمور يار منه باخدىقجا گوپىلۇم ھەچ دويىمور
 يار منه گۈردو چىرى دئۇندردى گئىتدى دە قوربىتە نامە گوندردى
 نامە اووه يىمى قانە دئۇندردى
 يارمىن ساعتىن قولدا قۇرارام ساعت اون ايکى دە يولدا دورارام
 بىلسىم بى وفادى تر كىن قىلارام
 يارىم منه آلىب بىر پاكت خورما اوستوندە يازىبىدى درېتىدە دورما
 هر گلىب گئىدەنин فعلىئە اويمى
 يارىما دئمىشىم منه ساز آلا گتىرە چالام من دردىم آزآلا
 مىگر من اولموشام يارىم يادآلا

يارين ماشىنى چمنى رهدى اوزو اوْجا بوى ائنلى كوركدى
 اوردا بختىم كسيب دئىيب گولشدى
 يانيوا گلردىم باغ آراسىندا بولبولو اوْچورتىدوم گول آراسىندا
 يار مندن بوسا ايستر تئل آراسىندا
 آخشاملار كسه رم يولونون اوستون من سنه نه دئىيم سن مندن كوسدون
 آيريليق باده سين سن مندن ايچدىن
 آخشاملار كسه رم درېندىن باشىن گۈزۈمدەن تۈركەرم بۇ قانلى ياشىم
 هامى جوت دولانىر يوخىد و يولداشىم
 آى اوْغلان سن آللە اورا دايامما درېندىن باشىندا مأيوس دولانما
 من سنين سن منيم نياران قالما
 اليمدن گولمو بير نامرد آلدى فلك آرامىزا آيريليق سالدى
 سببى بويييد و چؤللرە سالدى
 اليمده دسته گول آتدىم داليا آنا من عاليده يم قره بالىا
 اليمى قويوشام يارين تختىنە هيچ زادا يانميرام ياننام بختىمە
 الله جوانلارى يتتىر عهدينه
 اوره يىم سىخىلدى راديونى آشدىم قاپومىز دؤيىلدوباش آچىق قاشدىم
 سالامىن آلماقدان ساعاتىن آشدىم
 پرده يه قونبىدور بير بالا ميلچك من سنى سئومىش ئيليمدن گويچك
 دوستلا دوشمان دئىير گل اوندان آلچك
 تا يامىز قاباغى درين چشمە دى سوولادىم سوپوردوم گلىب گئشىمە دى
 گئجه قارانلىق ايدى گۈزۈم سئشىمە دى
 تا يامىز يىن قاباغى قارانلىق ايدى اوْغلان گلمە داليمجا مگر منلىق ايدى
 گئت آناما يالوار سۆز آنامليق ايدى

توپراقدا دۆزۈلر ياسدى داشلارى آجانلار آچىرى ساچلى باشلارى
 باشى كىچل سن دۇر بىر قاش بارى
 حىطى سوپوردوم زىيىلىن آتدىم زىيىلىن اىچىنە بىر نامە تاپدىم
 نامەنى اوخودوم سئوگىمى تاپدىم
 خياوانىن سۇيۇ لىلە دئونبىدۇر ارىسىب اۆزەيم مۇما دئونبىدۇر
 نامىرىدىن اوغلونون اوْزو دئونبىدۇر
 داغلارين آراسىن جئىران يوْل ائىلر سو اولان يئرلىرى ائردىك گؤل ائىلر
 سئوگو سئوگوسونە جان قوربان ائىلر
 دوْلانا دوْلانا من دوشىدوم تۇرا باغىزدان درمېشىم بىر دسمال قۇرا
 منزىلىن هارادى يار، گلىم اوْرا
 دوْلانيام دوْيانى گۈرمەدىم تايىن حققە قايىلدىم ايتىرمى سايىن
 بىر وعده وئرمىشدى اولاق قوْل بۇيون
 دوْلانييم باشينا گوڭلە خرمى قارادى قاشلارين ئىئىنر سورمەنى
 عالىدەن حاضىردى ئىئىنرسىن منى
 دوْلانييم باشينا هاردا قالىبسان آلا گۈزلىرىمى يوْلدا قوْيوبسان
 بئله معلوم اولور مندن دويوبسان
 دوْلانييم باشينا هاردا قالىبسان دورگل يانىنما پىشمان اولوبسان
 دونندن بۇيانا نىيە سولوبسان
 دوْلانييم باشينا يوْلا گل يوْلا آيرىلىق قوللارين بۇينوما دوْلا
 هاردادىر منزىلىن من گلىم اوْرا
 زلزلە بولاغىندا اليمى يوْدوم گۈردوم يار گلىر دايىندىم دورددوم
 خالىقىن ايشىدى سنه وورولدوم
 سئوگومو يوْللادىم چؤلە ايش اولا قورخورام يئل اسە گۈزلىرى دوْلا
 اوردا كىلارىلا نىشانلى اولا

سئو گىمى قۇيموشام افسر درسینه اوچ مىن تومن وئردىم درجه سينه
 سحر صىحدىن گىذير مدرسه سينه
 سؤيودون يارپاغى نارىندى نارىن سؤوگومون ايىسىن هاياندان آليم
 علاج اونا قالىب دوستلاردان آليم
 سارى بولۇزمون دۆيىمه سى قره ائشىدەيم اكرمى وئرىپىلەر ارە
 مهربان دوستوم يوخ گىدە قېتىرە
 ساماوار آلمىشام شىرى اۆزۈندەن گۈزلىرى ايستىرم ايکى گۈزۈمدەن
 ياپىشام اليىندن اۋپىم اۆزۈندەن
 ساماوار آلىپىسان يارىن مالىدى اۆستۈنۈن اۇرتوييو تىكمە شالىدى
 قىز وايغانئار اۆزگە مالىدى
 طىّارە گلىرى اوچا سىسىننەن دۆلانىر عالىدە سىنىن
 من دە دۆلانىرام يار قۇصە سىنىن
 طىّارە گلىرى اوچا سىسىننەن دۆلانىر عالىدە سىنىن
 من دە دۆلانىرام يار قۇصە سىنىن
 قاپودان گچىردى عطىرى آتدى عطىرىن شىشە سى قولوما باتدى
 بىردىستە گولىن منى آلداتدى نىجە بى وفايدى منى ساراتدى
 قاپىزا گلەمىش خەزىيە من دۇر بىر چىخ قاپى يا گۇرنەچىيە من
 گۇرسەت گۈزلىرىنى تامارزىيام من
 قاپىزا گلەمىش سايىلم سايىلەن سەن وئرن پايلارا من اوللام قاپىلەن
 سەن بىزە گلەمە يە چۈخدان من ماپىلەن
 قاپىمىزىن قاباغى سوگەچىن آخدى دوروم قاپويا چىخىم يار گلن واحدى
 تازا بىر يار سئودىم اوقاتىم تاخدى
 قاپى يا وورموشام اللى لىك بىردىم عكىسىن باخارام قارانلىق يئردى
 هېچ جوان دوشىمە سىن من دوشىن دردە

قارادى قاشلارين اوپه رم اوْغلان دسمالىن كنارين سؤكە رم اوْغلان
 ائلۇنچە جفاوى چكە رم اوْغلان
 قوربانام گۆزلىرى دۇلاندىرارسان يېرىيى دئ گۈرۈم هاردا دۇرارسان
 بوُمىسىكىن كۈنولە يارە وۇرارسان
 قوربانام گۆزلىرىوه گله نظرە سىنىن اوْجا بۇيۇن منه منظرە
 بىرجوٽ قوربان دەمىشىم عاشىقىم گله
 قولباغىم قىزىلدى ميدالىم آلماس فامىل اولسا قىز ائودە قالماز
 گىندر بو گۆزلىك سنه دە قالماز
 قويلاپىم كردى يە بىر جوٽ چنارە اليمدن اوْچورتىدوم قالخدى هاوا يە
 همى يازيق اوْلدۇ همى بىچارە
 كئشگىلانين(شىشگىلان) چارداقلارى سرىن ساخلار بارداخلارى
 اۆز يارىمىن دوداقلارى
 كئشگىلانين(شىشگىلان) يوْلو چالى آتلار اوْبىنار تؤكەر نالى
 اۆز يارىمىن قوشَا خالى
 كمرىم آچىلىپ باغلا بېلىمە بىلە دىم وفان بۇدۇ اوْيىدوم فعلىئە
 اينشاللاھ يېتىشە رم اۆز سئوگىلىمە
 گئچە گۈرۈم دسمالىندا نەيىن وار سايلامشام اوْن دئىرد اوْن بېش نارىن وار
 ائشىتىمىش بىر آلا گوز يارىن وار
 گۆزلەرن دۇلۇدۇ نارىن قىندىن سن خياواندان من درېندىن
 آدىمى تاپماسان چاغىر فندىن
 گلدىم اوْتاغىوا اوْيادام سنى تانرى يارادىيدىر هارادان سنى
 فكريم گۆتۈرم آرادان سنى
 گلمىشىم اوْتاغان دانىشام سىنن هاچاندىر كۆسموشىم بارىشام سىنن
 دئىيللىر يارىن وار سۇرۇشام سىنن

آتا سۆزلىرى

آبى دۇنوم پارىلدار، باغىرساقلاريم قۇرولدار
 آت آلمامىش آخۇرون چىكە
 آت اولاندا مئيدان اولماز مئيدان اولاندا آت اولماز
 آت طولە مىخى چخاردار بىرىن خالقا وورار اىكىسىنە ئۆزونە
 آت وئرىپىلر مىنەنە دۇنو وئرىپىلر گئىيەنە
 آتلىنى آتدان ائىلر، پىادانا آتلى(فيلانى)
 آتى آتىن يانينا باغلاسان يا حالين گؤتورر يا خوپۇن
 آج آللاهين پەلۋانىدى
 آجى چايدا باليق اولماز
 آجيچىدادى دىرناغى، شىرىنچەدى قايماڭى
 آجىن ايمانى اولماز
 آجىنان چىلىپاق قودورقان اولار
 آخرىن گلسىن بئز توُمان، نىيە داغىلدىن تئز توُمان
 آداما اوْز وئرنە آستار اىستە مىز
 آدامدان ائشىشك اولماسا ائشىشكىن بىرى يوزمىن تومن اولار
 آدامىن توپوغۇ داشا دىيە بىرده اوْداشىن يانىندان گئچمز
 آدامىن قارنى دۆيار گۈزو دۆيماز
 آراز آشىغىمدان، كور توپوغۇمدان، اولار آشىمىن سوپۇيۇ، اولماز باشىمىن سوپۇيۇ
 آرالىق سۆز و ائو يىخار
 آرپانى تؤكوللر ايتىن قاباغينا سومويۇ تؤكوللر آتىن قاباغينا

آرۋاد بىنادى كىشى فهله
 آرۋاد كى ايکى اولدو ائو سوپۇرولمە مىش قالار
 آرى ساخلاما يان بالىن قدرىينى بىلمز
 آرى شىره يە يېغىشar
 آز يېڭىن پاددارسان
 آش پىشدى هاوا دوشدو
 آشچى ايکى اولسا آش يا شور اولار يا دۇزسوز
 آشىن دۇرولوغو، دَنىن يوْخسو للوغونداندى
 آغ دۇنلو ائله آغ دۇنلودو
 آغ گون آغاردار، قارا گون قارالدار
 آغ گون قارا گوتۇ يادان چخاردار
 آغا اوْزو توْخدو نؤكىرە بىر چۈرك چوْخدو
 آجاج بارلاندىقجا باشىنى آير
 آغاچى اوْز كؤكوندىن قورۇد يېير
 آغانىن مالى چىخار نؤكىرين جانى
 آغرىماز باشىنا دسمال باغلاما
 آغلاما يانا مىمە يو خدو
 آغىر اوْتۇر باتمان گل
 آلا گئدىر بولۇ گلىر، لويىن لويىن توْلۇ گلىر
 آللە بىنده سىن داردا قوْيىماز
 آللە بىنده سىن ياخشى تانىير
 آللە دان گلن خوش گلىپ صفا گلىپ

آللاه دردده وئریپ درماندا

آللاه كريمىدى، كريمىن قويوسى دريندى

آللاه وئرنده ده آدام بىلمز، آلاندадا

آلماق اولماز نانجيپىن قىزىنى، چىكمك اولماز آناسىنinin نازىنى

آنا گىزنى آغاجى بالاسى پوتا پوتا گزير

آنادان بالا اولار

آنلامامىش بانلاما

آنلايان بير گلر آنلامايان ايکى

آنلايان دوستلا داغا گىت، آنلامايان عمۇغلويلا باغا گىتىمە

آورۇدنان پىلوو اولماز ياغنان دوييىو گرك

آى بئىنى گىرده قارداش عجب قانىرسان

آياغان گؤره باشماق آل

آى جا گۈزلىكىم اولونجا ذىر جه بختىم اولسون

آيدا ايلده بير ناما ز او نودا شىطان قوييمور

آيدان آييق گوئىن دۇرۇ يوخ

ائىمە ئىدللر

اۇرۇش اۇرۇش اولسا ايکى قۇزۇ بير قوپىندان، اۇرۇش اۇرۇش اولماسا نه قوپىندو نه قۇزۇ

اۆزگە آتىنا مىنن تئز دوش

اۆزگە چۈرە گىنن دوست توتما گۈرك

اۆزو يىخلان آغلاماز

اۆزونه اوماج آوامماز خالقا ارىشىتە كسىر

اۆزۈون يوا وان چۈرە يىن، قونشۇوون پىلووونا دىر

ائشىشىگە گوچو چاتمير پالانين تاپدىر
 ائشىشىگە مىنكم بىر عايىبىدى يئنمك ايکى عايىبىدى
 ائشىشىگى بوغدا اكينىنه باغلاسان آرپا يَا گئدر
 ائشىشىگى ساتان آت آلا بىلمز
 ائشىشىگىن ساتان كؤشىشكىدە آلامماز
 او كوزنن او كوز جوتە گئدر مىش(شرط) بودور يونجا يانان شىبللە يئىه
 او لمە ائشىشىگىم او لمە ياز گلر يونجا بىتر
 او لو ديرىلمز
 او لو قويون سوتلو اولار
 ائله سىن گئتور آتا بىلە سن، دۆرمك گئتور او دا بىلە سن
 او اوغر وسون تو تماق او لىماز
 اوئى تميز ساخلا غافىل قوناق گلر، او زو تمىز ساخلا غافىل او لوم گلر
 ائيواندا او توروب بالاخاناسى گئدىر(ھەچ زاد بىلمىر)
 آت آلمايىب كوقته ايستىر
 اتى پىشىيگىن قاباغينا قويisan يئير
 اسنه مك اسنه مك گتىرر
 اگر ايستەسن هر تايى يارم تايى ايلە يە سن گئوررسن ھامىسىن سىچان آپارىب
 اگر ياخشىلىغا يامانلىق پس كور ائشىشىگە سامانلىق
 آل مرد اولار گۈز نامرد
 الە يىم الە نىب، قلىپىرىم دۇواردان آسىلىپ
 اللش چالىش باش باشا چالما، چالساندا حالان ياخويان لا يىق اولا
 الله داغينا باخا قار وئرر

الله هىچ نانجىيىن كېتىينى ساز ائلمە سىن
 اليمن وئرىرم آياغىمنان دوشۇرم دالىجا
 اليندن گىئدەنە يانما صرفه سىز سۆزە اينانما
 اليندن گلەنە اسىرگەمە (اليندن گلەنى مىن قابا چك)
 اوْجۇزلىو اتىن شۇرباسى اولماز
 اوْچ يوْلداشدان بىرى شىئيطان اولار
 اوْزاقدان باخسان حور پريدى ياخينا گلىر قىل درىدى
 اوْزون آدامىن آغلى توپوغۇندا اولار
 اوْشاغى بوجور، دالىجا اوْجۇز
 اوْشاغى يوْللا شئى آلماغا اوْزوندە دوش دالىجا
 اوْشاق سۆزون دوزونو دئير
 اوْشاقلېقدا سىنин قويروغۇنو كىسمىش
 اوْشاقى چوخ اولانىن قارقاشى چوخ اولار
 اوْغروايىت آغاچ گؤتورمە مىش قاچار
 اوْلدۇن يوخسول جانىم، تالاندا ماھانا اوْلدو
 اوْلدۇن كى دىيرمانچى چاغىر گلسىن دن كۇراوغلو
 اوْلمك اوْلمىدى نه زىققىلداماقدى
 اوندان چوخ راضى يم بىرده قاباغا گىندم
 اوْيناشىن قازاندىيغى انلىك كىرشانا گئدر
 اي مىخى مىتماره دئوندەرن آللە
 ايپ قىرىلدى دانا قاچدى
 ايت اوْلدۇ پىشىيگىن آللەسى وئردى

ایت ايتلىكىن ترگىدسه سومسوممه يىن ترگىدmez
 ايت قورخان يئره هوّروير
 ايت نەمەنه تاپسا بىرىن يئىر، بىرىنده باشىنىن آلتىنا قويّار
 ايت هوّروير كاروان كئچر
 ايت يئدىكىنى قوسار
 ايت ياتار قايا كؤلگە سىنده، دئير بلکە اوّز كؤلگە سىنده ياتىب
 ايت اين ايت بوغۇشدو قوّدون آللەھى وئردى
 ايتىن باشىنى خونچا يَا قويىسالار، زوّووشر دوشىر
 ايسىسوت ون يانسىن كله جوش، حئىيف ساريمىساغىن يوخدو
 اىسلامىشىن سودان نه قورخوسو
 ايشلە مەسن دىشلە يەمىزىن
 ايشلەرم ايشلەمەرم ايشىم بودو، يئدىيىم يارما آشىن يارىسى سودو
 ايشلەمە يېنجە يئمك اولماز
 ايشى گرڭ ايشچى گۈرە
 ايکى ساعاتدى لىيلى مجنون ناغىلى دئىيرم، تازا دئىير لىيلى كىشى دىر يَا آرۋاد
 ايکى ساواشانىن بىرى دؤيوولر
 ايکى گۈزللىك بىر يئرده اولماز
 ايان چالمىش آلابولا اىپدن قورخار
 ايان وورمو آدام آلا چاتدان قورخار
 ايان هر يئره آيرى گىتسە، يوواسينا دوز گئدر
 ايانىن زەلەسى يارپىزدان گئدر، يارپىزدا اونون يوواسىنىن قاباغىندا گۈوهرر
 اىينه باتىرانا چووالدىز باتىرارلار

بئرک تۇخويان بئرکو ازل اۆز باشينا قۇيار
 بئش بارماغىن ھامى سى بىر دېيل
 بئله يئمەيىن خىرىلداماغىدا وار
 بئلىرى هاردا آيسىن، اوستونه داش قۇيارلار
 بئىلە يئىيرسىن ھانى يال قۇيروغۇن
 بئويك اولان ذىلت چىك
 بابلى باباينان، قاز يۈمۈرتاسىينان
 بابلى باپىيىنان مىرچالىق قاپىيىنان
 بابلى باپىيىنان قاز يۈمۈرتاسىينان
 باجاناق باجاناغى گۈرنىدە جىيجىشىر
 باجىنин آر گۈيلو اىستە سە قارداشا دئىر نىيە ئولنمىسىن
 بازار شىرنىك اولاندا دشمنىن گۆزۈ چخار
 باشى بىز كلىنىن آشى تز كلى اولار
 باشىمى سىيىندىر مىزندەنلى سىيىندىرما
 باشىن باغلا كىل باشينا چكىسىن بوجىدىغا، باغلاما ائشىشك باشينا آپارار آرپالىغا
 باغ واختى باغبانىن قولاغى آغىر ائشىدر
 باغدا ارىك وارايدى سalam عليك، باغدا ارىك قورتولدوسalam عليك قورتولدو
 باغلى قاپى نىن بىر عىبى وار آچىخ قاپىنinin مىن عىبى
 بالدىزى اولان آغلاماز
 بالىغى آت درىيا يا بالىق بىلمە سە دە خالىق بىلر
 بالىغى هاواق توتسان تازادى
 بوجۇ دۆنیا سۇلئىمانا قالمايان دۆنیادى

بۇرۇزسوز گئچىن ئىن آھى بورۇزلى گئچىدە قالماز
 بۇستان ھمشە يول قراغىنا دوشىز
 بۇستانى ور ساخلار آروادى ار
 بۇشچو بۇشلونون صلاحىن اىستر
 بۇغا اىكى اولسا اينك قىسىر قالار
 بوغدا اكن بوغدا يېچىر
 بۇلاماش بىر دفعە دىش چىخاردار
 بى دۇن گئىدى دئدىيلر مبارك اولسون، يوخسول تازا پالتار گئىدى دئدىيلر هاردان آليپدى
 بىر آدامىن آياغى بود ورنە بالتالى دا وۇرار بالتاسىزدا
 بىر آغاچا چىخىپ مىن بىر آغاچى سىلکە لەمە
 بىر الده اىكى قارپىز توتماق اولماز
 بىر امراء ئولمە يىنن عاشيق آزالماز
 بىر سورۇن اخرين آدینى بىر آلادانا كورلار
 بىر قىران وئردىك دانىشدى، بئش قىران وئررىيڭ ال چىمىر
 بىر گولن(گول ايلە) ياز اولماز
 بىر يئرده كى دۇز چۈرك يىدىن، دۇزلاغى خارابلاما
 بىرى آجىندان تومانىن ساتير، او بىرى دئىير قىمە قىنىنا ساتىرسان؟
 بىلدىر اولوب بۇز ائشىشك بو ايل يغيشاق آغلاشاق
 پانىق قۇزدان چىخىپ قۇز و بىنمىر
 پاي بؤلەنە پاي قالماز
 پولون وار گىريش پولون يوخدو سوروش
 پىچاق اۆز دستە سىن كىسمىز

پىش قۇنشو آدامى حاجات صاحبى ائيلر
 پىشىك آل اوْزون يوْياندا قوناق گلر
 پىشىك سىچانى دده سى خئيرينه تو تماز
 پىشىگىن آغزى اته يىتىشىمەيندە دئير مىنداردى
 تاپان تاپانىن اولسايدى، ناخيرچى شاه اولموشدۇ
 تاپدى قالدى يئمه يى
 تارى وئریب زىنبە، دېشى يوخدو چئىنە يە، ورمە يىبدى خىدىرا، هم يئىھەم قودورا
 تازا سو تازا كۆزە ايشمگله هوسىم گلىرى
 تازا گلدى بازاردان، كؤھنە دوشدو نظردن
 تايلى تايىن تاپىماسا آخرى گونۇ پىس گئچر
 تك الدن سىن چىخماز
 تىبل آدام فيكىرلى اولار
 تىبللىكىدىن ائشىشىگە دايى دىيىسىن
 توبە توبە اوْسدوران گونە دە توبە
 توڭلۇ اولسان چارىغىمى آپار
 توڭلۇ توڭلۇيە بۇيور دئير اوْ توڭلۇ قۇيروغونا
 توڭلۇ وار باش قوپادار قۇرۇدون آدى پىسلەشىب
 توڭلۇ يووايا گىرمىمیر قۇيروغونا سوپورگە باغلايىر
 توپىدا اليندە چوماقدا، نە تەھر اىستەسە وورجاڭ
 توپۇغانان قاز بىلسەز
 توپۇوق قاققىلدار بالالارىن باشىينا يىغار
 توپۇوق ياتار چىنەدانىندا دارى گۈرر

توْيوق يوْمورتاسينا گئرە شاققىلدار
 تىكە قارىن دويورماز محبت آرتىرار
 جوْت سوروب بوغدا اكمەين مالىن قدرىنى بىلمىز
 جوجە نى پايزى سايىرلار
 جىليليف اولمامىش كىف اوغورلاما
 چاق چاق باشىن ها تاپداسىن دىيرمان بىلدىگىنى ئىدەجى
 چاي كى اولدو دىشلەمە، بئكار اوْتو ايشلەمە
 چىچىنىن آندى اششىگە قىيم اوْلار
 چلىك ايلە يېرىسىر ايسىتىر دالدان ماشىنى توْتا
 چوبانىن گوْيلو اولسا تكە دن ياغ چىخاردار (سوٽدن قايماق دوزلدر)
 چوخ بىلمىش قوش دىمىدىگىنдин تۇرا دوشىر
 چوخ سئوينىمە دوْستووا سامان باسار پوْستووا
 چوخ محبىتنەن مرض حاصل اوْلار
 چوخ ياشايان چوخ بىلمىز چوخ دولانان چوخ بىلر
 چوخ خلارى چادىرىمى قورۇدم دئدىيلر، تمام كۈچدۇ گئىتدى قورۇ يورۇ قالدى
 چئرك داشدان چىخار
 چؤلمك دىغىر لانىب دوْواغىن تاپىب
 چىراق اۆز دىيىنە ايشيق سالماز
 چىي سوت آمهنه، وفا يوخدو
 حالال قان ايتىز
 حالوا دئمكىنن آغىز شىرىن اولماز ياغىنان دوشاب ايسىتىر
 حالوا شىرىن اولسون اولو گورباگۇر اولسون

حامام دلىك تاس دلىك، اوْنودا قوْيدو اوْستهلىك
 حمام سُويييان دُوست تو تماق اولماز
 حنالى آلى جىبه قوْيمازلار
 خورۇز يوخ اويدو صُبچ آچىلمىرىدى؟
 خورۇز يوخكىن سحر آچىلمىرىدى؟
 خوزان گىلدى قار گىلدى
 دئدىلر عزراييل اوشاق پايلير دئدى اوندان نه اوشاق ايستيرم نه منيم اوشاغىمى آلسىن
 دؤيىمه قاپىمى دؤيىللر قاپىنى
 دئىلەمە يىن سۆزو آدامىن باشىنا باغلاماق اولماز
 دادانمىسان دۇلمايا بلکە بىر گۈن اولمايا
 داش دوشن يېرده آغىر اولار
 داش، داش آتаниن اوْز تو پوغونا دَير
 داغلار نه قدر اوْجا اولسادا اوستاندن يوْل گئدر
 دالдан گلن ياماقدى
 دامار دامار گئل اولار، آخار آخار سئل اولار
 دامى چوخ اولانىن قارى چوخ اولار
 داوشانا قاچ دئىيرلر، تازى يا توت دئىيرلر
 دده باباسىن گۈرمە يىن شاھلىق ادعا ائيلر
 ددهسى (آروادى) اولن پاخىل اولار
 ددهن سوغان، آنان سارىمساق، سىن هاردان اولدون بئله گولىمە شىرك
 دروازا قاپى سىن باغلاماق اولار، خالقىن آغزىنى باغلاماق اولماز
 دلى دلىنى گۈرنە چوماغىن گىزىلەدر

دلى قىرمىزى سئور، گىژ سارى
 دلى يه هوّل وئر الينه بئل وئر
 دۆز يوّلدا يئرىممىر، شۇخومدا شىلاق آتىر
 دۇرسوز ارىك كىمىم ازىلىر
 دۇست باشا باخار دوشمان آياغا
 دۆنیا مالى شىرىن اولار
 دۆنیانى غمنى توتسان غمنى گئچر دمنى توتسان دمنى
 دۇواردان آشابىلمىر، اوغورلوغۇ ترگىدىر
 دوه باشىن پانىيغا قوپىلار دئير بلکە هەچ كىس اونو گۈرمور
 دوه داما چىخسا قار ياغار
 دوه ورۇوب دىزيمە تئز قايىدمىشام اووزومە
 دوه چىنن يوّلداش اولانىن دروازاسى يېكە اولار
 دونى چىچەايىن سووارماز لار
 دوه يه دئدىيلر سنى تويا چاغىردىلار، دئدى دوداگىم يوخ فىشقا چalam، آياگىم يوخ
 اوينو يام، دسمالىم يوخ تاولا يام
 دوه يه قانقاق لازم اولسا بويىنون يئرە آتىر
 دىل باشا بلادى
 دىل ياراسى ساغالماز
 دىلنچى دن دىلندىم يوّلچويا راست گلدىم
 دىنمك گوموش ايسە، دىمەمك قىزىلدى
 دىنميرم مالىم گئدىر، دىنيرم آبرىم گئدىر
 ذلت چكمەين لذت چكمز

زحمت چىكمە سن، لذت چىكە مزىن
 زرنگ آت اۆز آرپاسىندان آرتىرار
 زىرنانىن سىسى اوذاقدان خوش گلر
 سۆز سۆزو گتىرر آرىشىن بئزى
 سۆز واخدىنا چىكىر
 سۆز و آت يئرە، سۆز صاحبى اۆزو گۇئىتۈرر
 سالاما سالام وئرلەر
 سامان سىنىن دىيىل، سامانلىق كى سىنىنىدى
 ساواشان ساواشدى گىئىدى آرالايان آرالىقىدا قالدى
 سن گوڭۇز گىئىدىن يوڭلارى من گىچە گىئىدىم
 سىندىن حرکت، آللە دان بركت
 سىنىن قولاغىنى كۆچۈر كلو كىدە كىمىشىم
 سو آيدىنلىقىدى، اۆز قاپىقا جالا
 سو اولان يېرده تىمم اولماز
 سو بايليق سلطانلىقىدى
 سو بىر يېرده قالسا اىيىلەر
 سو گۈرمەميش چىرمالانما
 سو گتىرە بىلمە دى گىلىيفى ياش ائله دى
 سو گلن آرخا اومنۇد وار بىرده گلە
 سو يازماغانى باشارمیر شاھا نامە يازىير
 سوتسوز قويونو، سىنىق قابى تؤحفە وئرمىزلىر
 سوتلو قويونو سورودن آيىرمازلار

سوْر و سنه پئشكىشدى، چېش بىرى بىش قىران
 سورويه قورد گلسە، واى بىر گئچىلىنىن حالينا
 سوْغان يئەمە يىسىن نىيە آجىشىرسان
 سونراكى پئشمانلىق بىر بىتىرىمىز
 سوْيوب سوْيوب قوْيروغوندا مىندارلاما
 سىچان اولما مىش چوْوال دىبى دلمە
 سىچان اىستىر اژدهانى يئە
 شۇھور سوزون (شۇور سوزون) مالىنى ايتىر يېير، باشىنى بىتلر
 شىطىانا بئرك تىكىر تېھسىن دلىك قوْيار (فيلانى)
 شفا پىالە نىن تر كىنده اوْلار
 شىرىن دىل اىلانى يوْوادان چىخاردار
 صىبر ائلەسەن حالوا پىشر ائى قورا سىدن، بىلەسەن اطلس اوْلار توُت يارپا غىندان
 صلواتىنان مكّە قبول اوْلماز
 طىنت يىن هارا، منزىلىن اوْرا
 عاغىل ياشدا دَىيل باشدادى
 عزىزيم عزىزدى ترىيىتى اوندان عزىزدى
 عشق اوْدونا دوشن گرَك هر غمە دوزسون آى داداش، طايغا طۇفاغىندان گرَك
 بىر يوْل آل اوْزسون آى داداش
 عمى دردى دَىيلى زَمى درددى دى
 فوْضولو جەننەمە آپاردىلار دئىدى اوْدونو ياشدى
 قاباقدان ياز گلىر
 قاپىنى دؤيىمەسەن ئوودن سس وئرمزلر

قار ياغىب آياق اوشۇر(قار ياغاندا آياق اوشۇر)

قارا پالاز آغارماز، يالاما دوداق ساغالماز

قاراقيز اره گئتمە يىنه اينانىمەر كېين حقى داعواسى ائله يير

قارداش قارداشى ايستر، ائل قىزى قوْيا!

قارداش قارداشى چوْخ اىسته سه آللاهين دا قارداشى اولايدى

قارداشسىز باجى قانادسىز قوشَا بنزىر

قارقا اىسته دى كھلىك يئريشىن يئريشىن ايتىرىدى

قارقا چوْخ بىلمىشلىكىدىن دۇزالاغا(دۇزاغا) دوشىر

قارقا يىيەسى خاطىرينه جامىشى بىتىدەمۇز

قارقا يا دئدىيلر بىر گۆزل قولش گتىر، گئتدى بالاسىن گتىرىدى

قاريشقا زۇنجوق آتدى، دوهنىن بؤير و باتدى

قارىن قارداشدان اىرەلیدىر

قارينا گئدن قازاشدى

قاشىن آلا آلا گۆزونو چىخاردارسان

قالان اىشە قار ياغار

قىرىستاندان ائوه قىيىتمۇز

قىرىپ ايتىن قوُيروغۇ بئلىننە اولار

قصاص قىامته قالماز

قوْرخ قىشىن قىرمىزى گوئوندىن، دوشمانىن ياغلى دىلىنىدىن

قوْرخان قاچار هاي گلەمىش چىرمالانار چاي گلەمىش

قوُرد بىلمىز قاتىر باهادى

قوُرد قوردا دال چئويزمۇز

قۇرد قۇلاغىن ساللادى، ائشىشك ايناندى
 قۇرددان قورخان پۇلۇن وئرمىز داوارا
 قۇرددونان توڭىكى ساواشدى، آللاده وئرىدى يوچويا
 قۇز قابىغىندان چىخىمامىش قابىغىن بىنمير
 قۇزونون دالدا قالانى نى قۇرد يئير
 قۇلۇن سىنىغىنى بۇيونا آسارلار
 قۇناق چوخ اولاندا شوربا سۇيۇ چوخ اولار
 قۇناق قۇناغى اىستە مز ائو صاحىبى هېچ بىرین
 قۇنشۇ تعرىفلىه يىن قىزى قاپ قاچ نە تعرىفلىه يىن قىزى آت قاچ
 قۇنشۇ قۇنشۇنو اىستەمەسە دئىر تۇيۇغۇنون قىچى چولاقدى
 قۇنشۇ قۇنشۇيا باخار اوزۇنۇ اودا ياخار
 قۇنشۇاوغلوندان اوغول اولماز
 قۇنشۇن قۇنشۇ اولسا كىچىل قىزىن اره گىئدر
 قۇنشۇيا اوەمود اولان شامسىز قالار، اويناشا اوەمود اولا ارسىز قالار
 قۇھوم آدامىن قانلى آغزىن يالار اوزگە آدامىن ياغلى آغزىن
 قۇيۇن اولمىيان يئرده گئچىيە عبدالكريم آغا دئىرلر
 قۇيۇنا باخارلار قۇزوسون آلارلار، نە يە باخارلار قىزىنى آلارلار
 قۇيۇنلو ائولر گۈرددوم بىنمىش گلىنە بنزىر، قۇيۇن سوز ائولر گۈرددوم سۇيۇ
 سا ووشموش چا يَا بنزىر
 قىچىيۇ يورقانىوا گۆرە اوزىد
 قىريلان قوشۇندانى
 قىز نەدن ائيرەنلى ھە بىر زادى

قىزلىغىن نىيدى دوّللوغون نه اولا
 قىزى چوخ اولانىن دردى چوخ اولار
 قىزىل قدرىنى قىزلەچى بىلر
 قىزيم سنه دئىيرم، گلينىم سنه ائشىتىد ييرىرم
 قىش چكمەين بوّلبوّل يازىن قدرىنى بىلمز
 قىلىش ياراسى گئدر، گئتمىز دىل ياراسى
 كئچل باش يومورو داش آغلامايانىن باشىنا داش
 كئچل باشا درمان بىلسە ايدى اول اوّز باشىنا قوياردى
 كئچل باشا قىزىل داراڭ
 كؤلمگە وئرە وئرە قازانچا باهاسى چىخار
 كابابچى يام شىشىم يوخ، قوجالمىشام ديشىم يوخ
 كاسىب چيراغىن ياندىرار دؤولتلىنىن حسايىن گئدر
 كاسىپا يىتىشر تۇفان-ى كربلا، دؤولتلى يه يىتىشر مئidan-ى كربلا
 كاسىپىن آغزى آشا يىتشىنجه باشى داشا يىتىشر
 كېرىت چۈپ اىن شۇربا آلتى قىزدىرما
 كىلک كىلک دايىي يا دا كىلک
 كنكان قوّيونو قازديقجا قوّيونون تر كىنده اولار
 كور كورا چىرت دئمه سە باغرى چاتلار
 كور گۆزىلەن، كئچل باشى اينان
 كورا گىچە گوندوز بىردى
 كورادا وئرسن وئرمنە، شىلە دە وئرسن وئر منە
 كىشى سىلدى آرواد گؤلدو

كىشى نين قره پولون دئيرلر
 كىشى نين نفسىگى بۇستان آكر، آروادىنکى سمنى پىشىرر
 كيوهنى(؟ خانىم) سىندىر ان قابىن سسى چىخماز
 گئتمە گۆزومدن، گئدەرم اۋزومدن
 گئچى نين قوٽورو بولاغىن گۆزەسىندىن سوٽ اىچر
 گئچى قالىب جان هايىنا قصّاب پىي آختارىر
 گئدر بو گۆزللىك سنه ده قالماز
 گئدر بۇستان قىراسى قالار اوْزون قاراسى
 گئدىرسن كباب قوٽخوسونا گۆرورسەن اشىشك داغلايىر لار
 گۆردۈن يارىن يار دىيل اوْندان آيرىلماق عار دىيل
 گۆرسەن كنده بلدچى گر ك اولماز
 گۆرمەمىشىن بىر اوغلو اولدۇ چىكدى گۆبگىن چخاتدى
 گۆرۈشمە يىب بىر يۇمۇرتادان اىكى جوچە چىخا
 گۆزل آقا چوخ گۆزلەيدى ووردۇ بىردا چىچك چخاتدى
 گر ك آجىنى يالا ياسان سونرا شىرىن چخارداسان
 گلدىك كاباب اىيىسىنە، گۆردۈك اشىشك داغلايىر لار
 گلر ناخىرین، گۆرەرىك دانا بىز ووون
 گمى ده اوْتوروپ، گمى چى گۆزو چىخارما
 گوٽل قدرىنى باغچى بىلر
 گوردان اولو قايتماز
 گوٽلمە قوٽشۇن، گلر باشينا
 گوناھ اوْلۇندەدى نە اوْلدۇرندە

گوْيول سئون گؤيچك اوْلار
 لئىلى ده بىر يوْل اوْلدۇ شوّوهنى ده
 لالىن دىليلن آناسى بىلر
 لاي لاي بىلن ياتار
 لاي لاي بىلىرسن نىيە ياتميرسان
 لې نى دئمە دوْيۇنۇ دئ دئمە بوْيۇنۇ دئ
 لوتون نە يى وار، وئرە لاتا
 ماتاغىن ماتاق(مطاع) اولونجا بازارين بازار اولسون
 مال گىتىدى بىر يانا ايمان گىتىدى مىن يانا
 مالىن ياخشى ساخلاسان قۇنسۇ وواوْغۇرۇ تو تمازان
 ماما ايکى اوْلسا اوْشاق ترسە گلر
 مجلسىدە يئرين تانى، دور دئمەسىنلر
 مچىدين قاپى سى آچىلما مىش كور قاپىنى آلدى
 من دئىيرم دامدان داما، بوْ دئىير گل جىرىغىمى ياما
 من قايل اولدوم دازا، داز اوزۇن قويدۇ نازا
 مۇزان زىبىل دېغىرلار
 مىلچك شىرە يە يىغىشار
 نؤكىر اولان حق آلار
 نە حامام نە تاس
 نە سالسان آشىوا چىخار قاشىغىوا
 نە سن منىم كور گوزۇمو دئ، نە من سىنن كىچىل باشىنى
 وئرن آشى اىچرلر

واخت اولار اىپىدە گلر دوغاناقدان گئچر
 واخت اولار دمیر قاپىنин آغاچ قاپى يا ايشى دوشىر
 واى سامانلىقدا كى نين حالينا
 وصىت كى اولدو يونگوللو كدو
 هئچ كس ده يوخ كور آللاده قولو
 هئره باش قوزونو قورۇد يئمز
 هاردا آشدى اوردا باشدى (فيلانى)
 هاردا گۈردون يئمك داها نه دئمك
 هامىيا گلىر آفتاتا لىين، منى گلىر ساريمساق دؤين
 هانى بئركون
 هر اوخويان ماللا اولماز
 هر زادىن تازاسى يولداشىن كؤھنه سى
 هر گۆزەلين بىر عىبى وار
 هرزەنин دالى مرزەدى
 هر كس اوز آرشين ينان اولچر
 هر كس نئىز اوزونه ائيلر
 همدان اوزاق كردى ياخىن
 همىشە سئل گلسە كؤتكى گتىرمىز
 هنك هنك آخىرى دېنهنىڭ
 هنك هنك منه ده هنك
 يىتهنه يىتىر، يىتمە يەنە بىر داش آتىر
 يىتىم قوزودان قوچ اولماز

يئييمىن اوْز و گولمۇز

يئر برك اولسا اوْ كوز اوْ كوزدن گئور
 يئرسىز گلدى يئرلى نى يئرىندن ائيلە دى
 يئرىنى با تىرىپ بىرده، شىرىن چاي اىستير
 يئل گتىرهنى يئل آپارار
 يئمه يىبسىن قاز اتىنى بىلمە يېرسىن لذتىنى
 يئمه يىنن دُيما دين، يالاماغىنان نه دُويجا قاسان
 يئھىن يئرىيەنە بىز(بىچ) دئىيرلر ياش يئرىيەنە گىز(گىچ)
 ياخشى ليق هر كىشى نىن اليندىن گلمۇز
 ياش اوْ دون قورۇنون اوْ دونا يانار
 ياغ توْكولوب ياغ اوستە يارما يawan قالىب
 ياغشدان قورۇلدوق دامجى يادوشكى
 يالانچى نىن اوينە او دوشدى هىچ كىس اينانمادى
 يالانچى نىن شاهىدى يانىندا اوْ لار
 يان منه يانىم سنه، قورباندى جانىم سنه
 يوْلچونو يوْلا تاپشىر يوْل اوْز و بىلر
 يوْلوغون نه يى وارۋئە قىلىغا
 يوْمور تاداما يان توْيوق بىر دانا يومورتا قوْيسا شاققا شاققى دوْيانى گئتورر
 يىرمى ياشىندا آدام اىستير يوْز ياشىندا كى نا اوْ يىود وئرە

قىساتمالار و سؤزلىك

آغچاي: قىز يادىن دان گئچن و آرازا تؤكولن بىر چاي آدى.

ساري عاشىغان منسوب اولان شعرلر =^{١٠}

ش = گوڭش ايلى

م = ميلادى ايل

بىجۇوان / بىجۇوان: قىز يادىن ياخىينىدا بىر كند آدى

مارقاشا: قىز يادىن ياخىينىدا كند آدى.

پرك: اوڙوك زينقرووو.

قرئىنى: ما كى شهر يىنин بىر بؤلگە سىينىن آدى (ايندilikde فارسجا كتابلاردا چالدران يازىر لار).

سەھدى، سکدى səhdi: سىچراadi، هوپباندى.

كرئىپ دىشى: بىر چىت نوعو.

بوخۇولاماق: زنجىر لەمك.

هاچال: چتىنلىك، انگل، يوْل آيرىمى (آچا / هاچا سؤزوندن اولمايدىر).
كىل: داش يىغىنى.

قرز يادىن: (qərəzyadın) قره ضيال الدين شكلىينىدا ده يازىلاراق خوى ماكى آراسىينىدا بىر يئر آدىدیر.

گوْل عنبر: ١٣٤٥-١٣٥٠ لرده قىز يادىن دا اولان بىر آغبىرچكىن آدى.

حوْسَىللو و باير و اوْ زامانىن (گونش ١٣٤٨ / م ١٩٧٠) جاوانلارىندان ايدى.

طَنْبى: سالون، بؤيوك قۇناق اوْتاغى.

هاقىشقا: بىر آياقلى هوپاناراق يئرىمك.

کتابهای دیگر از انتشارات سومرنشر

- ۱- ارک سوزلوبیو، فرهنگ ترکی دوجلدی ارک (حاوی بیش از ۱۱۵۰۰ لغت اصلی، تعابیر ترکی، اسمی مکان و شخص، اسمی اشخاص نامدار و شاعران، ریشه‌شناسی و معادلهای فارسی و انگلیسی برای لغات اصلی)، ۲۰۴۸ صفحه، ۲۸۰۰۰ تومان.
  - ۲- رسوب و کنترل آن در آبگیرها، کتابی در زمینه تئوری هیدرولیک رسوب و روش‌های طراحی آبگیرها، ۱۴۶ صفحه، ۳۰۰۰ تومان.
  - ۳- طرح و آنالیز رسوبگیرها، کتابی در زمینه تئوری و روش‌های طراحی حوضچه‌های رسوبگیر، ۱۰۹ صفحه، ۲۰۰۰ تومان.
  - ۴- دلی (دیوانه)، ترجمه کتاب جبران خلیل جبران از انگلیسی به زبان ترکی آذربایجانی، و ترجمه اشعار منتخب به زبان فارسی همراه با متن انگلیسی، ارگین. ۷۸ صفحه، ۱۵۰۰ تومان
  - ۵- سُچیلمیش غزللر (غزل‌های برگزیده از ۶۲ شاعر غزلسرای معروف تُرک)، ارگین. ۹۲ صفحه، ۱۷۰۰ تومان.
  - ۶- بیر داغار جیق فولکلور (یک اینان فولکلور) شامل فولکلورهای از منطقه خوی، ماکو و چاپاره، جمع آوری شده در سالهای ۱۳۴۷-۵۰، فاطمه مصطفی پور، ۱۴۴ صفحه، ۲۵۰۰ تومان.
  - ۷- آتیلا حکمرانی سلحشور و عادل، (نگاهی به تاریخ ترکان هون در اروپا در قرن‌های چهارم و پنجم قبل از میلاد)، سحر جعفرزاده. ۶۴ صفحه، ۱۴۰۰ تومان
  - ۸- الدُّرَّةُ الْمُضِيَّةُ فِي الْلُّغَةِ الْتُّرْكِيَّةِ (فرهنگ ترکی، عربی، فارسی)، ارگین. ۱۱۲ صفحه، ۲۰۰۰ تومان
  - ۹- فرهنگ ترکی فارسی صحاح العجم (صحاح العجم ده تورکجه سوزجو کلر). ۶۴ صفحه، ۱۵۰۰ تومان. *Sehahulecem türkçe*
  - ۱۰- اسلامیت‌دن اوچجه تورکلرین تاریخی (تورکجه)، یازارلار: کامران گوروں، فاروق سومر، رنه گروسه...، کؤچورنلر: جعفرزاده، حسینعلیزاده، ۴۱۲ صفحه
- تاریخ ترکان پیش از اسلام (به زبان فارسی) نویسنده‌گان: کامران گوروں، فاروق سومر، رنه گروسه...،

بیانی، قوشما، کرایلی
یاللى ھوالارى، توئى ھوالارى
اوشاق اوپۇنلارى، آتاسۆزلەرى

